3353

तुर्रा ख़यालात गुलसन.

કલગીવાલાઓના જવાબ.

એમાં ઇશ્ક માર્ફત, ઇશ્ક હકીકી, જોગીનામા, હરનીનો કીસ્સો,
શહાદનો બયાન, દાનલીલા ગુજરાતીમાં, ઔરતની બેઇમા-
ની, પનીહારી, તુર્રાના નીસબત, સોહાસન નારીનું
બયાન, તથા કેટલાક તન્હાં તન્હાંની રંગ-
તોના રસીલા ખ્યાલો સહિત.

ગુલામ નબીખાં

એઓએ

બનાવી તઇઆર કીધાં.

તેઓના સાગીર્દ

નારાયણ આસા

તથા

મગન રામજી

એઓએ

મુંબઇમાં

ધી જનકિ-સ્ટોક પ્રિંટિંગ પ્રેસમાં છપાવી પ્રસિદ્ધ કીધાં.

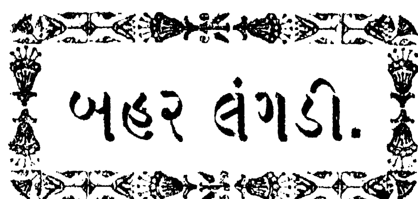
સન ૧૮૮૮.

કીંમત બાર આના.

૩૩૬૩

तुर्रा-ख़यालात गुलसन.

કલગીવાળોકે જવાબ.

સખી.

કાયા માયા જુદી છે એ સત કરી જાનો તમે.
કામ ક્રોધમાં વસ થઈ તુ કેમ માયામાં રમે;
કર ગુરૂની ચાકરી જે કામ આવસે કોઈ સમે.
કર જીગરમાં ઘર હરીનું કદી નહીં ભુલ્યો ભમે.

ચૌંસ.

પ્રેમથી ભક્તી કર હરની = પ્રાર્થના થાય શંકરની.
પરાઈ આશા નહીં કરની = પ્રાક્રમ સીધે રસ્તે ધરની;
પ્રેમમાં પરશોત્તમ છે આપ = પાપથી ડર ન થાય સંતાપ.

રંગત લંગડી.—સલામ ગુજરાતી.

પ્રથમ નમુ નારાયન નીરાકાર ઇશ્વરને કરૂં સલામ,
તેની પાછલ= બ્રીહ્મા વીષ્ણુ શંકરને કરૂં સલામ. ટેક.

પારસનાથ જગદીસ હરીહર બલીવાનને કરૂં સલામ,
ગનપત ગુરૂને= અંજની સુત હનુમાનને કરૂં સલામ;
નારદ સારદ વીશ્વામિંત્ર વસુદેવ કાનને કરૂં સલામ,
નવ નાથને= સીદ્ધ ચૌરાસી જાનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

ગંગા જમના ત્રીએની સાતો સરવરને કરૂં સલામ, તેની પાછલ૦

૧

સાડાબાર છે પંથ વો હીન્દુ મુસલમાનને કરૂં સલામ,
મહંગકાલને= શ્રી ઉંકાર ધ્યાનને કરૂં સલામ;
જગદીસ ગોપાલ સાકી સઉ દેવસ્તાનને કરૂં સલામ,
ત્રન દેવોને= નવ ગ્રહના આસ્થાનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

ચંદ્ર પ્રભુજી પુષ્પ દંતજી દેવ સગરને કરૂં સલામ, તેની પા૦

૨

સીતલ નાથજી ખાસ પુંજ માહારાજ ભાનને કરૂં સલામ
બીમલ નાથને= સર્વ મુનીજન જનાનને કરૂં સલામ;
અનંત નાથને ધર્મ નાથના પત્ર પાનને કરૂં સલામ,
સંત નાથને= વો કુંથા નાથ વાનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

સર્વ ભક્ત જનને તલાવ તારે તરવરને કરૂં સલામ, તેની પાછલ૦

૩

સાલશેટ અને મોહરધ્વજ બાહુ બળવાનને કરૂં સલામ,
અમરશીંગ કહે= વીક્રમાજીત જનને કરૂં સલામ;
જમશેદજી ઉમેદ કહે ખરસત પૈલવાનને કરૂં સલામ,
મગન નરાયન= કહે ધરતી આસ્માનને કરૂં સલામ. (મીલાન)

કેહે છે નબીખાં દાસ હું તારો અજર અમરને કરૂં સલામ, તેની પા૦

૪

રંગત લંગડી–સલામ.

પેં દાલ ઔર અલીકુકો સીજદા સુરૂ એ મેરા કલામ હૈ,
રસુલે અહેમદ= કો મેરા બાદ જીનોકે સલામ હૈ. ટેક.

સુરૂ પેહાંપે બીસમીલાહકા સખુન જબાપર લાતા હું,
બાદ બજમમે= આલીમોકો આદાબ બજાતા હું;
ફસ્મિલે પાકે ખુદાકા જીસદમ ફડમે ચંગ કડકાતા હું,
નામ સનમકા= લેકે હક્કાની ખ્યાલકો ગાતા હું. (મીલાન)

ઉનકો મેરા સલામ કુરાને મજીદમે જીનકા નામ હૈ, રસુલે અહેમદ૦

૧

સરસ્વતી ગનેશ સારદા શીવકા ધ્યાન લગાઉં મૈં,
સંભુકી જય જય= વો પુંજન કરકે દરસન પાઉં મૈં;

બુજુર્ગ હૈં જીતને ઉનકો હર્ગીજ નહીં સરકો ઝુકાઉં મૈં,
સલામ કરકે= માનદે મહેફીલમે બીઠલાઉં મૈં. (મીલાન)
મુરસદ હમારા ખુદા હૈ જીસ્સે દીલ યે રહેતા ગુલામ હૈ, રસુલે અહેમદ૦

૨

અકલમન્દકે બૈઠકે બસ નજદીક ખ્યાલકો ગાતે હમ,
મજમું આલા= બજમમે લીખકર રોજ સુનાતે હમ;
જોકે હૈં કમઅકલ ઉન્હે નજદીક બીઠા સમજાતે હમ,
જો કોઇ હમકો= કહે ગર બુરા ન ગુસ્સા ખાતે હમ. (મીલાન)
મુસલમાનકો સલામ હીન્દુકો મેરા રામી રામ હૈ, રસુલે અહેમદ૦

૩

જો કોઇ ખુદાકી કરે બંદગી ઉસીપે ઉસકી સાયા હૈ,
ઇસ મતલબકો= કીસી બીરલે સાએરને પાયા હૈ;
સમ્બુલાલ અન્તોન રામા રોસનને ખ્યાલ સુનાયા હૈ,
નબીખાનને= સોંચ પુર મજમું છંદ બનાયા હૈ. (મીલાન)
ખરશેદજી નારાયન મગન કહે સુનકર હૈ વો ગુલામ હૈ, રસુલે અહે૦

રંગત લંગડી.–ઇસ્ક મસ્તાના.

જોકે હૈ આસક સાદક ઉસને તો દાર અખત્યાર કીયા,
સરકો કટાયા= વલે દીલબરકો તો દીલદાર કીયા. ટેક.

ઉસકે નુરકે સીવા કીસીપે ઔર એ ઐસા નુરભી હૈ,
ઉસકે સાની= જહામે કીસકા કહો સઉરભી હૈ;
વો જૈસા રનસુર હૈ વૈસા જહામે કોઇ રનસુરભી હૈ,
સીવાય ઉસકે= જલા સકતા કહો કોઇ કોહતુરભી હૈ. (મીલાન)
ઉસને લીયે ઉમતકે કીતાબે જહામે રોસન ચાર કીયા, સરકો કટાયા૦

૧

હૈ કુલ્લે સયઉન કદીર આયત હીસાબમે સુનો કલામ,
જીનો મલક સબ= ફરીસ્તે ખીદમતમે રહે ખડે ગુલામ;
સમ્સકમરમે નુર હૈ જીસકા રોસન હદીસોં મે હૈ નામ,
સીફત ઉસીકી= કરેં હર પીર વલી તુમ સુનો મુદામ. (મીલાન)
જીસને ઉસકો સમજ્ન ઉસકા ઉસીને બરહક કાર કીયા, સરકો કટાયા૦

૨

હમ્દમે ઉસ જાનાકે હમેશા રહે આસક સાદક હરબાર,
ઇસ્કમે ઉસકે= દીદ ખાતીર આસકને પાયા દાર;
જીલાકે મુર્દા સનકો પાયા આસક સમ્સતબેરજ નેહાર,
સરમદને સર= દે દીયા જરા નહીં કીના ઇનકાર. (મીલાન)

ઇસ્કમે ઉસ દીલબરકે જીસ્મ આસકોને ખસ્તા ખ્વાર કીયા, સરકો૦

૩

જો આસક સાદક હૈં ઉસકે રહે વો તાબેદારીમે,
યાદ સનમકી= કીયા કરતે હૈં બડી હુશારીમે;
સમ્બુલાલ બાબુ રોસન રામા કહે ખલકત સારીમે,
નબીખાન કહે= યાદ કર ઉસકી ઐસ બીમારીમે. (મીલાન)

હરી પાસકોલ મગન નારાયન દુસમનકો ખ્વાર કીયા, સરકો કટવા૦

૪

રંગત લંગડી.

વલી પીર પેગમ્બર યાદ ઉસકો સબ સાદત મન્દ કરે,
સુકકા સીજદા= બજા લાવેં ન હર્ગીજ ફન્દ કરે. ટેક.

લા સરીકકો કીસીને દેખા નહીં તુ ક્યા ઇજ્હાર કીયા,
કહાંપે પાયા= જોકે દીલબરકો તુ દીલદાર કીયા;
જુઠ બાત કર કરકે તુને આપની મટ્ટી ખ્વાર કીયા,
રંજ ઉઠાયા= ન પાયા દીદ તુ કૈસા યાર કીયા. (મીલાન)

તુમ સરકે બેવકૂફ જો હૈ જહરકી મીસરી કન્દ કરે, સુકકા સીજદા૦

૧

જોકે હૈં જાહર દુનીયામે સમ્સકમરકો દેખ રહે,
જહાન યહાં હૈ= કૌન ઉસ જલવેગરકો દેખ રહે;
વોતો નહીં મીલનેકા સમઝો તુમ પથ્થરકો દેખ રહે,
જીનબી મુસકીલ= દેખ પાવેગે બસરકો દેખ રહે. (મીલાન)

તુ જૈસા કહેતા હૈ સુખન નહીં ઐસા અકીલ મન્દ કરે, સુકકા સી૦

૨

હુવા હમે માલુમ કે તુ દીલબરસે હો બેમાન ગયા,
ધુલ ન પાયા= કદમકી ખાક ક્યા તુ પૈચાન ગયા;
ફરીસ્તોંકી નહીં તાબ જાન ક્યાં ઉસે તુ અબ સૈતાન ગયા,

હૈરતમે દીલ પરેસાં હુવા તુ હો નાદાન ગયા. (મીલાન)
અક્લમન્દ કહેતે હૈં નહીં નાદાની સખુન આનન્દ કરેં, સુકકા રીઃ

૩

અજબ તુ અન્ધા હુવા તુ લેતા પીકે જહરકી પ્યાલીકો,
સબકે રૂબરૂ નસેમે બકે બાત મતવાલીકો;
આમ લગાતા હૈ મુરખ કીસ તરેહ નીમકી ડાલીકો.
નબીખાં રામા કહે રોસન ઓ અમરશીંગ ખ્યાલીકો. (મીલાન)
અન્તુન પાસકોલ ઉમેદશીંગ કહે બજમુમે તુજકો બન્દ કરે, સુકકા રીઃ

૪

રંગત સંગડી.

દીવાને દુનીયામે આનકે જોગ જુક્ત નહીં જાની હૈ,
ભાવ ભક્તકો જો જાને વો નીર્ભય નીરબાની હૈ. ટેક.

જોગી બન કહેલાયે સંત દુનીયામે ભરમકી ભર ભટ્ટી.
માયા જાલમે ફસેકી પાપકી ગઠડી યે ખટ્ટી;
દુનયામે બસકે વો દુનીયા બનાઈ ધોખેકી ટટ્ટી.
ફેર કેઉ નહીં તુમને રમાઈ તનપે ખાક ઉજલી મટ્ટી.

શેર.

જુઠ દુનીયા જર બના બાતોંકા એસા થાટ હૈ.
સચ કહો ફેર કેઉં તજા નહીં તુમને રાજ પાટ હૈ;
સંત વો પુરે હનેસીપર રખે સર કાટ હૈ,
છોડ બસ્તી દેખતે જંગલકી બારે બાટ હૈ. (મીલાન)
કામ ક્રોધ મદ લોભ મોહ જો તજેસો ગ્યાની ધ્યાની હૈ, ભાવ ભ૦

૧

મનમે તો માયા રાખી ઔર કહેલાતે હો સંત બડે,
જક્તકો જુઠે બનાતે આપ ચલાતે પંત બડે;
જૈસે ઉજાલા દીયેકા ઉપર નીચે અંધેરા તુરત પડે,
દંત કથાસે ઉડાતે હો જૈસે ગજ દંત બડે.

શેર.

કીસ તરેહ જુઠ બનાતે જગકા રસ ઔર ભોગ હૈ,
ઔરકો ઉપદેસ દે આપી કરેં સનજોગ હૈ;
આસા તરષ્ણાકો ન મારે ઔર ન મારે સોગ હૈ.
ચાહુવા ક્યા ખુબ સાદા તુમને જુઠ જોગ હૈ. (મીલાન)

જો હરકે લૌ લીન ઉનોને તજી જાન જીન્દગાની હૈ, ભાવ ભક્તકો૦

૨

ઔર બનાયે જુટે તુમને ખટરસ ભોજન ઔર જલકો,
ફેર કેઉં નહીં ખાતે= બૃક્ષકી પત્તી બનમે બન ફલકો;
જોગ જુક્ત કુછ ઔરઈ હૈ તુમ ક્યા જાનો ઇસિકે બલકો,
સંતવો પુરે= સુમરની સુરતકી ફેરે પલ પલકો.

શેર.

બનમે આસન માર બૈઠે છોડકર સનસારકો,
કર લીયા બાસા ઉને બ્રહ્મન્ડમે ગેકી બારકો;
જીત કર જમકો દીયા પહોંચાવો પલે પારકો,
ધ્યાન જીસને કર લીયા કર યાદ અપને યારકો. (મીલાન)

જોગ બીયોગ ઇસિકો કહેતે હૈ સમઝે બેદકી બાની હૈ, ભાવ ભક્તકો.

૩

બસતર પહેન ભોજન પા નેકી બદીકા કીયા ઇરાદા હૈ,
સચ બતલાવો= આપને જોગ કૌનસા સાદા હૈ;
સમ્બુલાલ ઉસતાદ નરાયન મગનકા સકુન જ્યાદા હૈ,
યે અન્તુનસે= જવાબ સુનકર ચકરાયા આદા હૈ.

શેર.

ધ્યાન ધર સમઝો તુમારે હાલ ઔર અહેવાલકો,
જબ કહેવો જોગ તુમ છોડો સકલ જનજાલકો;
ફેર કભી ગાના નહીં દંગલમે ટુટે ખ્યાલકો,
પ્રેમ પ્રભુસે લગાકર યાદ દીનદયાલકો.

ખ્યાલકે ઉપર ખ્યાલ નબીખાં રામાં કહે જબાની હૈ, ભાવ ભક્તકો૦

૪

રંગત લંગડી.—સરાપા દન્દાકા.

ચમક સમ્સસે દુની તેરે દન્દાકી હસી હસાનેસે,
રદ સીતારે=બર્ક માયલ હૈ નજર મીલાનેસે. ટેક.

એક નયા અફસોસ હુવા હૈ સનમ પાનકે ખાનેસે,
લાલ ઔર મોતી,= પીદા હૈ લબપે સુર્ખ દુરદાનેસે;
હુઈ સફક કુરબાન તેરે લબ લાલકી સુરખી પાનેસે,
અનાર દાને, ન લાયે તાબ રહે બે દાનેસે. (મીલાન)

ખુબ રૌસનીસે હોગય હૈ બહેરે સુનો ઠીકાનેસે, રદ સીતારે૰

૧

ગુમ ગસ્તા જાહીર હૈ જવાહીર નજરમે રહે એ ગાનેસે,
નજર દાંતપર= કરે ક્યા કોઇ જાને એ જાનેસે;
ચાહ સમુનદરમે ડુબે ન નીકલે હૈં ઘબરાનેસે,
કોઈ નહીં જો= જાના જાના જાયે પૈચાનેસે. (મીલાન)

લોહે દીલપર હો જન્નત એ દાંત તેરે દીખલાનેસે. રદ સીતારે૰

૨

જવાહર સદકે હુવે તસદ્દુક આન બાન મન માનેસે,
પન્ના મોતી= ઔર તન જવાહીર સભી જમાનેસે;
દેખ મુરસ્સા ગર સબ ભુલે કારીગરી ઇતરાનેસે,
યે હૈ નગીને= જડ દીએ રબને બને બનાનેસે. (મીલાન)

માહતાબમે ચમક સમાઈ તેરે દાંત દીખલાનેસે, રદ સીતારે૰

૩

યાકુત હો રેજા રેજા દાંતોકી નીસબત પાનેસે,
બેલા ચમેલી= મોગરા બોલે સખુન લહેરાનેસે;
મીલી બુજુરગી પાનકો યે બીડીકે યાર ચબાનેસે,
રામનારાયન= ગીરકે ખુસી હે મજલસ ગાનેસે. (મીલાન)

નબીખાનતો કરે મૂલાહજા મુલ્લાં મૌલબી શાનેસે, રદ સીતારે૰

૪

રંગત લંગડી.—જનજા.

દેખ તેરે મરનેકો હર બસરકો ગમ તાજા હોને લગા,
હર આસકકે= જબાપે યેહી તકાજા હોને લગા. ટેક.

ભલા કહો કીસકે લાસેપર આયે ફ્રીસ્તે હૈ દો ચાર,
હમે બતાદે= ન કર દંગલમે તુ ઝુઠી તકરાર;
કરનેકો રૂહ કબ્જ વો મલકૂલ મૌત આઈ હૈ સુન એકબાર,
ખીંચકે રૂહકો= ગઈ કર નીકલ વો તેરી મટ્ટી ખ્વાર.

શેર.

વો લેકે મોત રૂહ તેરી ગઈ જબકે નીકલ ઘરસે,
પડા તુ રહે ગયા મૂર્દા ન ઉઠને પાયા બીસ્તરસે;
બીરાદર ઔર સબ ફરજન્દ ગયે હૈ ભાગકે ડરસે,

જો કુછ થા માલ તેરા ખીંચ લીના તેરે કમરસે. (મીલાન)
જમા હુવે દો ચાર સખ્સ તૈયાર જનાજા હોને લગા, હર આસકકે૰

૧

જબકે તુ મર ગયા તો ગમ આલમકે નહીં દીલપર આયા.
લાસ તેરીકો દેકે ગુસલ સખોને નહે લાયા;
કીરીને પુછા કહો સખ્સ એ મૌત ભલા કેઈકર પાયા.
હમે બતાવો કૈસી બીમારીથી યેહ ફરમાયા.

શેર.

કોઈ કહેતા ઇસે અફસોસ કીસી માયાકા એક ગમ થા,
ઇસીકા ઇસ્ક ઓ નાપાકમે આલુદા એ દમ થા;
સુના જબ હાલ રંજ અફસોસમે સારાહી આલમ થા,
કોઇ હસતા રહા કીસકા હી સર સીજદે મને ખમ થા. (મીલાન)
ગલી ગલી કુચેં કુંચેમે યેહી અવાજ હોને લગા, હર આસકકે૰

૨

કોઇ કહેતા હૈ રાહે અદમકો ચલા હાય અબ યાર મેરે.
કબ્રકે અન્દર હોયગા દોસ્ત આજ લાચાર મેરે;
કલમા જબાંસે નહીં ભુલના મરીજ તુ બીમાર મેરે.
યાદ ખુદાકી છોડ મત જરા દીલસે દીલદાર મેરે.

શેર.

લીયે ઉંમતકે સાહકી દોસતો કૈસી સહાદતથી.
સીવા અલ્લાહકે ઉનકો નહીં કીસકી હીમાયતથી;
દીયે સર વાસતે ઉમતકે યેહ ઉનકી હીકાયતથી,
બસ હૈ અફસોસ સદ અફસોસ કૈસી ઉનપે આફતથી. (મીલાન)
હર આલમકે જબાનપર યેહી ગમ તાજા હોને લગા, હર આસકકે૰

૩

દેખકે તેરે મરનેકો તો હર આસકને દર્દ કીયા,
કબ્રકે અન્દર ફરીસ્તા આકે તુઝે દમ સર્દ કીયા;
કભીતો ચેહરા શાહ કીયા ઔર કભી તેરા રંગ જર્દ કીયા,
બાદ તેરા ગંમ મકાપર આ કરકે હર મર્દ કીયા.

શેર.

તીજા વો ચેહલમ કર દીયે દીન તેરા સબ આલા હુવા,
લાલ સમ્બુ દરજા શમાકા બહોત બાલા હુવા;

નબીખાંકે દીલમે એક ઉસ રબકા ઉજયાલા હુવા,
મંગલ મગન અન્તોન રૈસન તો તુરેવાલા હુવા. (મીલાન)
જમશેદજી નારાયનકા કદમે ખમ્માજા હોને લગા, હર આસકકે૦

૪

રંગત લંગડી.—સુરાપા.

કદસે તેરે સરો હુવે ઈસ જહાંકે અંદર રોસન,
નુર હુસ્નસે= પાકે હોગય નુરાની મરદો જન. ટેક.

માંગને દીલકો માંગ લીયા જુલમાતકી જાગા હે વો કુલ,
ગયા જો રાહસે= ફસા જુલમાતમે વો જાકે બીલકુલ;
કૌસ કુજને ખમ ખાયા અબરૂકો દેખ કાબા રહે તુલ,
રૂખ અનવરકો,= દેખકે બાગમે સબ સરમાયે ગુલ. (મીલાન)
જુલ્ફસે જીસકે માર હજારો હુવે હેં ઐસે મુસ્ક ખુતન, નુર હુસ્નસે૦

૧

મીઝંકે જીસપે તીર ચલે તો ઉસકી હોય કયામત હૈ,
દીદસે નરગીસ= ને પાયા રૂતબાં નેક હીકાયત હૈ;
કાન દેખ હૈરાન ફરીસ્તે હુવે વો પાય સફાઅત હૈ,
પેસાનીસે= સમ્સ સરમાયા નુર નીયામત હૈ. (મીલાન)
નાકસે લીખું અલીફ સખુન કુરઆન દેખકે ગુન્ચા દહન, નુર હુસ્ન૦

૨

ગોહર સરમાં ગયે રૂબરૂ દન્દા ઈસ રૌસનાઈકે,
ગલા દેખકે= ગલા દીલ ટુકડે હુવે સુરાઈકે;
સીના સાફ આઈના દેખ દીલ ફુટે મસ્ત સૌદાઈકે,
ઔર પીસ્તાસે= બને આનાર બડે ગોલાઈકે. (મીલાન)
સીકમ મૂલાયમ મખમલ ચીતા કમરપે વારા હૈ તનમન, નુર હુસ્નસે૦

૩

રાન દેખ હેરાન હોકે ગીર પડે મલક બેતાબ હુવે,
પંજે મરજા= દેખકે હર મરજા બે આબ હવે;
નાખુંસે હીરોને આબ પાયે વો ખુસી સીતાબ હુવે,
રામાજીકે= દુસમાન સુનકે બહોત ખરાબ હુવે. (મીલાન)
નબીખાન ઉમેદશીંગ સંગ ગાતે હેં ૩ટ અન્તોન મગન, નુર હુસ્નસે૦

૪

રંગત લંગડી.-ગમ બયાન.

બાલી સકીના કહે વો કાસમ તેગે જફાસે હુવે સહીદ,
હુસૈન કહેતે= સીર બીન અસગર પ્યાસે હુવે સહીદ. ટેક.
પીલાને પ્યાસોકે પાની ગય દરયાપે અબ્બાસ અલી,
મસ્ક વો લેકે= ગયે સુયે દરયાપે બાત ચલી;
લગા સીત્રકા લશ્કર કહેને રોકો મતદો છોડ ગલી,
મસ્ક વો ભરકે= લોટ આવે જબ હોગી બાત ભલી.

શેર.

સબ રહે ખામોંસ વ્હાં કૂછ ન જરા ગલબા કીયે,
સુયે દરયાપે દીલાવરકો સહી જાને દીયે;
નામે વર અબ્બાસ જા દરયાપે જબ કહેને લગે,
ભરકે ચલના મસ્ક હૈ પાની વો પ્યાસોંકે લીયે. (મીલાન)
સીજદેમે સર ઝૂકાકે સબ વ્હાં રાજી રજાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૧

લગે કહેને ઘોડેસે તીસ્નગીસે તુભી કૂછ પીલે આબ,
અસ્કકો ભરકે= ચસ્મમે રોકર ઘોડા દીયા જવાબ;
મૈં પાની પી જબાં કરૂં તર મરે વહાં પ્યાસે માહાતાબ,
ઝીક યે સુનકે= અલી અબ્બાસ હુવે ઉસદમ બેતાબ.

શેર.

ફેંકકે અનજૂલસે પાની આહ ભર જાને લગે,
તો સભી કાફીર ઉનીપર તીર બરસાને લગે;
સીધા બાજૂ કટ ગયા ડાંવેપે રખ્ખે મસ્કકો,
વોભી બાજૂ કટ ગીરા અબ્બાસ ઘબરાને લગે. (મીલાન)
દાંતમે લેકર ચલે હુવા જબ હુકમ ખુદાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૨

મસકી જેપે= જબકે તીર કાફીરોંને હાય ચલાયા હૈ,
મસ્કભી ફોડી= મસ્કસે પાની સભી બહાયા હૈ;
ગીરી લાસ રેતીપે અલી અબ્બાસકા દમ ઘબરાયા હૈ,
લઈને ઉસદમ= ફતેહકા ડંકા તુરત બજાયા હૈ.

શેર.

હુસૈનસે દુખ્તર કહે અમૂ મેરે આયે નહીં,

ક્યા સબબ હુઈ દેર અબ તક મશ્ક ભર લાયે નહીં;
ક્યા હુવા સક્કા મેરા ક્યા કૂફરને મારા ઉન્હેં,
ક્યા મેરે અમુને લેને આબ વ્હાં પાયે નહીં. (મીલાન)

હુવા મુઝે માલુમ ચચાતો જાય ખૂલ્લાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૩

સાયદ મેરે અમૂકે ઉપર સીમ્ર લઇને જોર કીયા,
ઇસી સબબસે બહોત કુફ્ફાર લઇને સોર કીયા;
હુસૈન સુન બેટીકે સખુને સહી બહોત કૂછ ગોર કીયા,
યકીન બેટીકુ કૂફરને વાર સહી બીલ ફોર કીયા.

શેર.

લાલ સખ્યુ કહે લીયે ઉમતકે સહે દરદો અલમ,
કય નબીખાં ગમે ઉનકે હો રહા હૈ ચસ્મ નમ;
રામા ભગત કહે અમરશીંગ અફસોસ કૈસા જૂલ્મ હૈ,
દામા હરી પાસકોલ અન્તુનને કીયા છંદકો ખતમ. (મીલાન)

ઉમેદશીંગ નારાયન કહે સાહ સીદકો સફાસે હુવે સહીદ, હુસૈન કહેતે૦

૪

રંગત લંગડી.—ગમ બયાન.

દરદો ગમ ઔર રંજ અલમકી ઘટાયે દીલપર છાઈ હૈ,
સહીદ હોગયા હાય કરબલમે હસનકા ભાઇ હૈ. ટેક.

જબકે અલી અબ્બાસ નામેપર ચલનેકી ઠેરાયે હૈં,
અલમ હાથમે ઉઠા કાંદેપે મશ્ક લગાયે હૈં;
પાની લેનેકે ખાતીર ખીમેસે કદમ ઉઠાયે હૈં,
ચલે બહાદર સોર કાફીરોને ખૂબ મચાયે હૈં.

શેર.

દેખકે અબ્બાસકો હર તર્ફ ગુલ હોને લગા,
ઔર અલી અસગરભી રોરો જાનકો ખોને લગા;
કાફીરો કરને લગે સલાકે ના છેડો ઉસે,
સુનકે ઐસે હાલકો હરએક બસર રોને લગા. (મીલાન)

ઉમતકે ખાતીર ગરદન સીજદેમે જાય કટાઈ હૈ, સહીદ હોગયા૦

પહોંચે દરયાપે અલી અબ્બાસ બહાદર નુરાની,
ભર અનજુલમે= આબકો સોંચ. લગે કરને ખાની;
ઘોડેસે જબ કહે તુ પી દો ઘુંટ મેરે પ્યારે પાની,
સુનકે ઉનકો= હુઈ ઘોડેકો બહોત પરેસાની.

શેર.

મૈં પાઉં પાની ગેહાં કીસ તૌર તુમ કહેતે ભલા,
માસુમ તો પ્યાસે હૈં સબ કેકિકર કરૂં મૈંતર ગલા;
કહેને લગા ઘોડા પાઉંગા મૈં ન પાની ઇસિ ઘડી.
ચાહે ઇસિ દરયાહીપે હો જાય મેરી કરબલા. (મીલાન)
વો તો પ્યાસે રહે તર ગલા મૈં કરેલૂ ન ભલાઈ હૈ, સહીદ હોગયા૦

૨

સુનકે અલી અબ્બાસને પાની અનજુલસે ફેંકે ઉસદમ,
ભરકે મસ્કકો= ચલે દરયાસે કર અપને ચસમ નમ;
લેકે મસ્ક કાંદેપે ચલે જબ ઉઠાકે અપના આપ કદમ.
સીમ્રકા લશ્કર= લગા બરસાને તીર ઉનપર બાહમ.

શેર.

કટ ગયાં બાજુ વો સીધા તો ચલે ડાબેપે ધર,
બાભી બાજુ કટ ગયા તો દાંતમે ધર સેર નર;
ચલ દીયે વો મસ્ક લેકર એ તરેહ તીરે ચલે,
મસ્કભી ફુટી બહા પાની ગીરે શાહ આહકર. (મીલાન)
ઉમતપે કુરબા હોકે જબ સાહને જાન ગમાઈ હૈ, સહીદ હોગયા.

૩

ગીરે અલી અબ્બાસ હાય રેતીકે ઉપર સેરે નર,
સીમ્રકા લશ્કર= ખુસી હોગયા વો બરસા તીર અગર;
કહે ભતીજી આહ મેરા સક્કા બ્હાં ગયા નહીં પડે નજર,
સમ્બુલાલજી= ઉનોકે ગંમે. રહેતે ચસમે તર.

શેર:

રામાજી મંગલ કહે દંગલમને લલકાર હૈ,
હરી નારાયન કહે જગ જીનકા તાબેદાર હૈ;
સુનકે ગે મજમું મગનકા આદા સરમીન્દે હુવે,
નબીખાંકે મદતપે વો સય્યિદે સાલાર હૈ. (મીલાન)
બાબુલાલ અન્તોનકી દેખો દંગલમે ચતરાઈ હૈ. સહીદ હોગયા૦

૪

રંગત લંગડી.

ખુદાકો સીજદા અહમદકો બન્દગી બજા લાના હોગા,
દરૂદ કલમા= પઢકે સીજદેમે સર ઝુકાના હોગા. ટેક.

એક રોજ તેરે ઉપર ઉસ મૌતકા બસ આના હોગા,
રગ રગ તેરી= કે ઉપર ઉસીકા એક દાના હોગા;
અદલ કરે જીસ વક્ત નહીં કોઇ અપના બેગાના હોગા,
જાંકો એકલી= હોગી ઔર દીલકા ઘબરાના હોગા. (મીલાન)
ખુસી હોયંગે લોગ તેરા ચેહલમકા જબ ખાના હોગા, દરૂદ કલમા૦

૧

પહેલી મંજલ રાહે અદમ બસ તુજકો પૌંચાના હોગા,
સખ્ત હૈ મન્જીલ= તુઝે વહાં હાલભી બતલાના હોગા;
નહીં તેરા સાકી હોગા ન મૈં ન પૈમાના હોગા.
નહીં બીરાદર= નહીં ફરજંદ તેરા નાના હોગા. (મીલાન)
નહીં પૈરમે મોજે ના તેરે હાથમે દસ્તાના હોગા, દરૂદ કલમા૦

૨

તેરે લાસકો દેખ કહે સબ ઇસિકો દફનાના હોગા,
ગુસુલકો કરકે= કફની આખરીકા પહેનાના હોગા;
સીવા ચાર કલમેકે તેરા નહીં કીસીસે યારાના હોગા.
ખાકકા બીસ્તર= મીલેગા સંગકા સીરયાના હોગા. (મીલાન)
મારેંગે જબ ગુર્જ ફરીસ્તે તેરા ચીલ્લાના હોગા, દરૂદ કલમા૦

૩

તુ હો ઉસપર આસક જૈસે શમાપે પરવાના હોગા,
રોજ હસ્રમે= નબીકો ઉમત બકસાના હોગા;
રામા મંગલ કહે બડી મુસકીલસે દાદ પાના હોગા.
નબીખાનકે= રૂબરૂ લીખકે ખ્યાલ ગાના હોગા. (મીલાન)
નારાયન ખુસરૂસે નહી તકરીરકા ફૈલાના હોગા, દરર કલમા૦

રંગત લંગડી.

કરકે ઇસ્ક માબુદકા અપને જીસ્મપે ખાક રમાયા હૈ.
દીવાને હૈં= મસ્ત અલમસ્ત ન કરે ગદાઇ હૈ. ટેક.

ફુપ્રકે ફાંકે કરેં ન બીસમીલ રહે વો તેગે બૂરાંકે,
કલામ કલમા= પઢે મૂસ્તાક ના અબરૂં મીજગાંકે;
નહીં જુલ્ફકે હૈં આશક બાસીન્દે રહે ગુલીસ્તાંકે,
ઔર ન કીસકે= ફક્ત સાગીર્દ બને ઉસ સુખનાંકે. (મીલાન)
હમ ઉસામે વો હમ્મે હૈ ફેર કેઉંકર હુઈ જુદાઈ હૈ, દીવાને હૈ૦

૧

નહીં કીસીકા ડર રખતે એક ખૌફ ખુદાસે ચમકતે હૈં,
વીરાનેમે= રોજ હમ બર્કકે તૌર દમકતે હૈં;
દેખ હમારી મસ્તીકો મસ્તાને સભી લલકતે હૈં.
આદમે ઉસકે= મીસલે મહેતાબસે મસ્ત ઝલકતે હૈં. (મીલાન)
ચસ્મને મેરે આબ દાર મોતીકી ઝડી બરસાઈ હૈં, દીવાને હૈં૦

૨

આપકા ક્યા સારે જહાંનકા હૈ વીરાંમે ઘર બાબા,
તુમને બતાયા= કહીંપે નહીં કહો કેઉંકર બાબા;
કબ્ર હોગા ઘર સબકા સમઝો એ દીલકે અંદર બાબા,
હીસાબ હોગા= સબોંકા સમઝો રોજ મહાંસર બાબા. (મીલાન)
બનાવટકી બાતેં કર કરકે તુમને બાત ગમાઈ હૈ, દીવાને હૈં૦

૩

તાલીબ હૈં હમ ઉસીકે મુરસદ મેરા રબ્બે બારી હૈ,
ઉસીસે બર હક= એ તબીયત લગ રહી યાર હમારી હૈ;
સંભુલાલ રામા ખુસરૂને એૈસી અર્જ ગુજારી હૈ,
નબીખાનપર= મહેર રખો યા નબી તુમારી હૈ. (મીલાન)
મગન નારાયન અન્તુને રંગત યે ખુબ સુનાઇ હૈ, દીવાની હૈં૦

૪

રંગત લંગડી.

સમ્સ કમર સરમાય દેખકે દીલબરકા નુરાની તન,
કદમ દેખકે= ઉડે મુર્દે કબરોંસે ફાડ કફન. ટેક.

દેખ નુર દીલબરકા મલાયક હુર કરેં ગર્દનકો ખમ,
પીર પૈગમ્બર= ખુસી હો કરકે ઉસકે ચુમે કદમ;
ચાર પીર બાઇસ ખ્વાજે ઉસ દીલબરકા ભરતે હૈં દમ,
સમ્સ કમરભી= દેખકે કહે તુ હૈ શાહે આલમ. (મીલાન)
અખતરભી સરમાય ઝલકકો દેખકે યારો બાકી ધરન, કદમ દેખકે૦

૧

કાફ નુક્તે કહેતે જીસને રૌસન કીયા જમી અસ્માન.
ખતમૂલ મૂરસલીં= કે ખાતીર પૈદા જીસને કીયા જહાન;
કુરાં પાકમે વોહી તજલ્લી ઇસ્મિ પાક જીસકે દરમ્યાન,
કલમા જીસકા= રાત દીન પઢા કરેં નીસદીન ઇન્સાન. (મીલાન)
ઉસી નુરસે નુરાના હો રહા જહામે બન ગુલસન, કદમ દેખકે૦

૨

લા સરીક નહીં સરીક ઉસકા બના વોહી એક લાસાની,
સીવાય અહમદ= દુસરા નહીં કોઇ ઉસકે સાની;
રખા હૈ અપના દોસ્ત બના ઉસકો તો આપી રબ્બાની,
હર સૈ અન્દર= રૌસની ઉસીકી હૈ સમઝો બાની. (મીલાન)
સીજદેમે રહે પડે મસ્ત અલમસ્ત દીવાને મર્દો જન, કદમ દેખકે૦

૩

ગલકે પાની હુવા દેખકે સંગ ઉસકે ચેહરેકા રંગ,
જૈસે શમાપર= હોકે આસક જલતા હર રોજ પતંગ;
સમ્ભુલાલ રામાજી મંગલ બજા રહે દંગલમે ચંગ.
ખુસરૂ નરાયન= સે આદા હો બૈઠે કુડમે ચીતભંગ. (મીલાન)
નબીખાન હૈ ગુલામ ઉસકા ઉસકે સીફતકી કરે કથન, કદમ દેખકે૦

રંગત લંગડી.

કીયા ઇશ્ક ગલતાન હમે જબસે હમ મારે ફીરતે હૈં,
દીખાદે જલવા= દીદકે લીયે તુહ્મારે ફીરતે હૈં. ટેક.
યાદ ઉસી દીલબરકી યારો હમતો સુબે ઔર શામ કરેં,
ચસ્મ લડાવેં= એક લહજાભી નહીં આરામ કરેં;
ના કીસકી લેં રામ રામ ના કીસીકો જાય સલામ કરેં.
ન બસ્તીમે= નહીં દુનીયાંમે હમ બીસરામ કરેં.

શેર.

ઢુંડતે ફીરતે હૈં હમ હરરોજ અપને યારકો,
કાસી ગયા મૈં ઢુંડતા પહોચ્યા તુરત હર દુવારકો;
યારકે બદલેમે દેખે હમ શ્રી ઉંકારકો,
દેખતા ફીરતા હું મૈં અપને વો સીરજન હારકો. (મીલાન)
વો હૈ હમારા દોસ્ત ઔર હમ ઉસીકે પ્યારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૧

દેખ પરેશાં હાલ મેરા ગમ ગરતાં હોગયે શાહ વજીર,
ગયા મદીને= દેખા મક્કેમે મીલે કેઈ પીર ફકીર;
મેં ઉનસે જાય લગા પુછને વો મુજસે બોલે દે ધીર,
હમભી યાદમે= ઉસી દીલબરકે હાલ કર લીયે હકીર.

શેર.

દુર ગીલમાભી મીલે સબ વ્હાં મીલે જીનો બસર.
પર મેરા નહીં યાર ઉસમે કુછ મેરે આયા નજર;
ઉજુ કર નીયતકો અપના ધર દીયા સીજદેમે સર.
ફેર વ્હાંસે ચલ દીયા ઇસિ દીલને મેરે આહ કર. (મીલાન)
ઉસકે યાદમે બુઢે જવાં નાદાન કુંવારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૨

ગય દુવારકા શ્રી કૃષ્ણકે જેહાં બહોતસી થી ઝન્ડી,
હર સાધુસે= ભરી હુઈ જહાંકી થી હરએક મન્ડી;
ખા ખા છાપે ગયે વ્હાંસે તો નેક ઓ બદ સબ પાંખન્ડી,
સરનમે જીનકે= ખડી જોગની ઔર દેવી ચન્ડી.

શેર.

દરયાફ્ત મૈં કરતાથા સબસે કોઇ નહીં કરતાથા ચીં,
પર નજર મુજકોભી આયા યાર ઓ મેરા નહીં;
પર સભી કહતેહી ફીરતે ઢુંડતે હમ ઓ નગીં,
કોઈ નહીં કહેતા કીધર હૈ કીસ તરહેં લાવેં એકીં. (મીલાન)
બદ્રીનાથ ચકલન્જી હમ હર શહેર કીનારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૩

કોઈ કહેતાકે ઉસકે યાદમે નહીં હમને પાયા બીસરામ,
કોઈ કહેતા હૈ= નજર નહીં પડા ઢુંડ મારે સબ ધામ;
યાદમે ઉસ જાનાકે દીને મીલા ખાકમે જીસ્મ મુલામ,
ઉમ્ર ગુજર ગઈ= કીસીસે સુના નહીં દીલબરકા નામ.

શેર.

કોઈ દેતા હમેથા ગુલતો ઉસ ગુલમે નહીં બુ હૈં,
ન પાયા દીદ દીલબરકા મૈં ઢુડા જાકે હર સુ હૈ;
એ બન્દા હૈ તેરા આજીજ કેઉં અબ છીપ રહા તુ હૈ.
સજર ઔર સાખ ગુંચોમે જહાં દેખા તેરી લુ હૈં. (મીલાન)
હમતો ક્યા ના ચીજ ઢુંડતે કેઈ વીચારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૪

તુમ કહેતે હો મીલે સાહેબે કમાલ યેહૈ ગસ્ત મીસાલ,
વલી ન દેખે= સકલ લાસરીકકી હૈ કીધર ખયાલ;
ફરીસ્તોંકી નહીં તાબ લામકાં તક પહોચે કેઉં કરતે જાલ,
દસીસે દર દર= આપ ફીરતે મારે મારે કંગાલ.

શેર.

બાત પરદેસે કીયા અહેમદસે થા શાહે જહાં,
ઔર ન દેખા હૈ કીસીને ખોલ મત અપની જબાં;
લાલા સંભુ રામાંજી અન્તોાન કહે હૈ લકાં,
કહે રાહા ખુસરૂ વો શાપુરજી મગન પસકોલ હાં. (મીલાન)

નબીખાન કહે યાદમે ઉસકે ચર્ખ સીતારે ફીરતે હૈં, દીખાદે જલવા૦

૫

લંગડી રંગત.–દાન લીલા.

ચલી ગુજરી ધર શીર મટકી કરને લગી લચારીજી,
મુઝે ન છેડો= સાસ દેગી ગાલી ગીરધારીજી. ટેક.

લે ગૌરસકી મટકી ચલદી મથરાસે રાહમે અટકી,
બન્સીવાલા= લગા કરને જીસ્સે ઝટકા પટકી,
ગેલ હમારી છોડ કનઇયા તુ અબ યે જમના ટટકી,
ઘર હૈ જાના= એ કાના મત ફોડે દદકી મટકી.

દોહા.

દદ ઐચનકો જાંય હમ= છરી રહસે ટેલ,
છોડ હમારી ગેલદે= ના કર હમસે જેલ.

ઝુલને.

નાકર હમસે જેલ કન્સ રાજાસે કોઇ ફરમાવેગા,
તો તુબી નંદ જસોદા ઘર એક ઘડી ન રહેને પાવેગા;
માતાકો પકડ બુલાવેગા વો તુજકો માર ખીલાવેગા,
તુ રોવેગા ચીલાવેગા દદ માખન કહાંસે ખાવેગા. (મીલાન)

ચરાવો ગઇયાં જાય ગેલ મત રોકો શામ હમારીજી, મુઝે ન છેડો૦

૧

સબે કૃષ્ણજી કહેને ગુજરી હમ આવે માખન ખાને,
બ્રીહ્મા બીષ્ણુ= હમે સુર નર મુન સારે પૈચાને;
મહેશ સનકાદીક નારદ સારદ દેવત હમકો માને,
કૃષ્ણુ હમારા= નામ હૈ ક્યા તુ ગુજરી નહીં જાને,

દોહા.

પર ઉપકારનકે લીયે= લીના હું અવતાર,
રાવન રાક્ષસ લંકકે= ગયે હેં હમસે હાર.

ઝુલને.

ગયે હે હમસે હાર તુ કેઉંકર હમકો આજ ડરાતી હૈ,
ક્યા કન્સ કરે મેરા તું અબ યહાં ઉસકા નામ બતાતી હૈ;
દુષ્ટોંકા નાસ કરૂંગા પલ ભર મે તુ ક્યા સમઝાતી હૈ,
તુ નહીં જાનતી હમે ગુજરી બાતોંમે બહેલાતી હૈ. (મીલાન)
દેદે દાન જબ છુટકા હોગા નહીં કરૂંગા ખ્વારીજી, મુઝે ન છેડો૦

ર

ખડી ગુજરી રહી શામ હોગઇ બડી લાચાર હુઈ,
છોડો નાથજી= તુમ્હારો જીત હમારી હાર હુઇ;
શામને જો કૂછ કહા હાલ જીસપર ગુજરી તૈયાર હુઇ,
ચરન શામકે= લગી ગુજરી ભવસાગર પાર હુઇ.

દોહા.

મટ્ટીકા કંચન ભયા= કાગ હંસ એક સંગ,
ગુજરી ચરીત્ર દેખકે= મનમે હોગઇ દંગ

ઝુલને.

મનમે હોગઇ દંગ બાત ગુજરીને સોંચલી ખાસીજી,
હર બાર વો ધન ધન કહત લગી હું શામ તુમારી દાસીજી;
તુમી સંતમે સંત તુમી અબન્યાસીમે અબન્યાસીજી,
સચ તુમીમે ચૌસટ તીરથ હૈ તુમહીમે દુવારકા કાસીજી. (મીલાન)
ઉભારદી ગુજરીકો ગુજરી ભજે વો કૃષ્ણ મુરારીજી, મુઝે ન છેડો.

૩

સાધુ સંત સન્યાસી કૃષ્ણસે ખુસી વો ગોપી ગ્વાલ હુવે,
જગ તારનકે= લીએ પૃથ્વીમે શ્રી ગોપાલ હુવે;
જો કોઈ આયે શરન હોગયે મગન બડે ખુશહાલ હુવે,
ચરનકી ઠોકર= લગી પથ્થરોંકે તો સબ લાલ હુવે.

દોહા.

બીઠા દેયે બૈકુંટમે= જીસપે કરે કૃપાલ,
બના ચરનકા દાસ હૈ= મુરસદ સમ્ભુલાલ.

ઝુલને.

મુરસદ સંભુલાલ ગુની રામાજી ક્દમે આયા હૈ,

મંગલકે સંગમે અન્તુનને એ ખ્યાલ કૃષ્ણકા ગાયા હૈ;
ઔર મગન નારાયન ગ્યાનકો વસતાદોંસે પાયા હૈ,
કથ નબીખાનસે ખ્યાલ સરે દંગલકે બીચ સુનાયા હૈ. (મીલાન)
હરી પાસકોલ બાણુ લાલ ભર મારે પ્રેમ પીચકારીજી, મુઝે ન છેડો૦

રંગત લંગડી—જનાજા.

બાદ મરે મરનેકે કબ્રપે ફુલ ચડાઇયો તીસરે દીન,
બાદમે ઇસકે= ચને ફુલકે બટવાઇયો તીસરે દીન. ટેક.

જો કુછ હોયગા રસ્મ સરેસે સબ તુમને કરના એક આન
રફીક મેરે= બીઠા મૂલાંસે પઢા દીજો કુરઆન:
કોઇ રસ્મ બાકી રહેવેતો ઘબરાવેગી મેરી જાન,
ઇતના તુમારા= રફીકો મુજપર હોવેગા અહેસાન.

શેર.

સુરૂ મેરે મૌતકી દીજો ખબર સબ દુર હૈ,
સબ રસમ કરના વોહી મઇયતકા જો દસ્તુર હૈ;
જો કરોગે કાર તુમ સબ એ મુજે મન્જુર હૈ,
સલુક કરના સાતમે તુમને મીયાં એ જરૂર હૈ. (મીલાન)
દોસ્ત યાર મીલ મીલકે મેરે કબ્રપે આઇયો તીસરે દીન. બાદમે ઇસકે૦

૧

રાસતા હૈ વો સબકા તુમ મત કરના યાર પરેશાની,
કબ્રપે મેરે= રોજ તીસરે દીખા જાના શાની;
જરા ભુલના નહીં હાલ મેરેપે કરના મેહેરબાની,
કે ફીર જીસ્સે= મેરે દીલકો નહીં હોગી હૈરાની.

શેર.

કબ્રપર મેરે અગર સબ મીલ કદમ ધર જાયેંગે,
તો ફરીસ્તેભી મુઝે કોઇ નહીં સતાને પાયેંગે;
અબ મીલે જીતેહી જી જીસ વક્ત હમ મર જાયેંગે,
ફેર એહીં દુનીયાં મને કીસ તરહેંભી નહીં આયગે. (મીલાન)
આનકે કલમા દરદ કબ્રપે મેરે સુનાઇયો તીસરે દીન, બાદમે ઇસકે૦

૨

સુરૂ મગા મુલતાની મટ્ટી લાસકી તૈયારી કીજો,
મલકે ગુસુલદો= ઔર ખુસબુકી હુસયારી કીજો;

રખના હરજા કપૂર પુમ્બા એ મૂજ સંગ યારી કીજો,
છીડકકે ખૂસબુ= લાસ મેરીપે ન ગમ જારી કીજો.

શેર.

કલમે સહાદત બોલકે લાસા ઉઠા ઝટ લીજીયે,
નમાજ જનાજેકી પઢા સબકાર મેરા કીજીયે;
જો કહે કોઇ બદ મુજે ઉપસે ન બીલકુલ ખીજીયે,
એહ નસીહન માનકે ગમ ઘુંટ અપના પીજીયે. (મીલાન)

દફન કરકે મેરા તીજા ફેર આન કરાઇયો તીસરે દીન, બાદમે ઇસકે૦

૩

કબ્રપે મેરે પઢ કલમાં છીડકાનાં અછૂતા લા પાની,
તીજા દસવાં= બીસવાં ઔર ચેહલમ કરના જાની;
દોસ્ત યાર સબે ફકીર ફકરોંકી કરના તુમ મેજવાની,
જીસસે મેરી= દુર હો જાવે તુરત પરેશાની.

શેર.

ઔરભી બરસીકે દીન કર કુછ ખતમ દીલવાઇયો.
બાદ મૂહોંમે મૂઝે ઐ યાર તુમ મીલવાઇયો;
લાલ સંભુ શાપુરજી રામા કહે સુન જાઇયો,
ખુસરૂ નારાયન વો બાબુલાલકે સંગ ગાઇયો. (મીલાન)

નબીખાન કહે કુલ પઢને ઇન્સાન બુલાયો તીસરે દીન, બાદમે ઇસકે૦

૪

રંગત લંગડી-શમ્સતબરેજ.

દીવાના અલમસ્ત મસ્તીમે હુવા વો આશક મસ્તાના,
જીલાયા મુર્દા= શમ્સ તબરેજકો આલમને જાંના. ટેક.

સહર એક મુલતાનકા થા વો પાદશાહ એક નામે વર,
પીસરથા ઉસકા= જહાંમે મીસાલ સમજો શમ્સ કમર;
મર ગયા અપને વો કજાસે સાહેબ જાદા નેક અખતર
ઉસકે રંજમે= પાદશાહ બહોત હુવા દીલમે મુજતર;
મુલાં મૌલબી આલીમ ફાજીલ સબોકો શાહને બુલવાકર,
કૌલ નબીકા= કરો પુરા કહે લીખા કુરઆં અંદર.

શેર.

આયત કુરઆંમે દીખાઇ બોલ નુરી શાનકી,
નહીં કરો જીન્દા તો આયત કાટદો કુરઆનકી;

નહીં અભી ઇસદમ ખરાબી સબકે કરદું જાનકી,
યા કરો તુમ ફીક્ર જલદીસે મેરે નાદાનકી. (મીલાન)
સુન યે હાલ ચલ દીયે શમ્સ તબરેજ મીલે કામીલ દાના, જીલાયા મુ૦

૧

હાલ શમ્સ તબરેજ મસ્ત આસક સાદકસે ફરમાયે,
સાથ હમારે= ચલો હમ લીયે આપકે હૈ આયે;
મીન્નત જારી કરકે હર તરેહસે અશકકો સમજાયે,
સાતમે ઉનકો= લેકે દરબાર આમકો દીખલાયે;
દેખઃ સભી તાજીમ કરે ઔર દેકે તસલ્લી બીટલાયે,
લગે યે કહેને= કે હુસનો જમાલ આશકકે પાયે.

શેર.

ગુજર એક લડકા ગયા હૈ યહાં શાહે સુલતાનકા,
શાહ કહેતા હૈ કે મેરે પ્યારા હૈ દીલ જાનકા;
પાદશાહ વો હૈ યહીં માનો ઇસી મુલતાનકા,
અબ કરો તુમ કૌલ પુરા નબીકે ફરમાનકા. (મીલાન)
પાદશાહને કહા નહો જીન્દા તો જાનકા હો જાના, જીલાયા મુર્દા૦

૨

મસ્ત શમ્સ તબરેજને સુનકે હાલ શાહકા મુસકાયા,
સરા ન પીછે= ન કૂછ ફેલાયા સખુન યે દરસાયા;
ઓર શાહને શસ્મસે અપની અજીજી સબ બતલાયા,
કદમ ચુમકે= ખીદમત મસ્તકી આપ બજા લાયા;
દો બાર ફૂંએ ઇજનીલ્લાકો જબાનસે ફરમાયા,
મારકે ઠોકર= કહા કુંએ ઇજની જીન્દા પાયા.

શેર.

કહેને સરા વાલે લગે એહ બે સરેકા કાર હૈ,
હો ગયા બહાર સરાકે એતો અશક જાર હૈ;
લજ્જસે ઇસકે ઉઠા મુર્દા એજી એકબાર હૈ,
સબકે દીલપે છા ગયાથા ગમ ગરદ ગુબ્બાર હૈ. (મીલાન)
સુનકે હાલ એ સરા વાલોસે મસ્ત બહોત કુછ ઘબરાના, જીલાયા મુર્દા૦

૩

આશક મસ્તાનેને કહા ક્યા આપકે દીલમે આઇ હૈ,
હમે સુનાદો= જરા મત કરના આપ રેહાઇ હૈ;
કહા સબોને પોસ્તકો ઇસકે ખીંચ લેવ યેકતાઇ હૈ,

લગાવો દુરૈં= કે જીસમે ભુલે યે મસ્તાઇ હૈં,
દેકે પોસ્ત ચલ દીયે રૂબરૂ આયા એક કસાઇ હૈં;
માંગકે ટુકડા= ગોસ્તકા લીયા ન આગ દીખાઇ હૈ.

શેર.

મખીયોંકા સોર ખુંસે જાન તક હૈરાનથી,
દે દીયાથા પોસ્ત આશકકા વો કૈસી જાનથી;
કોઇ નહીં પૈચાનતે નહીં નજર આતી શાનથી,
આશકી આશકકે ઉપર જાનસે કુરબાનથી. (મીલાન)

કોઇ આગ નહીં દીયા શહરકે બાહર હુવા ઉસકા આના, જીલાયા મુ૦

૪

ઉસી દસ્ત વીરાંમે આનકે શખુંન શમ્સને ફરમાયા,
ગોસ્તકા ટુકડા= ભુન્દે ઉતર શમ્સ નીચે આયા;
વો આતીસ ફલી સબ શહેરમે દેખ શાહ તક ધબરાયા,
તર્ફ ઉસીકે= પોસ્ત વો ઉઠા હાત બાંધે આયા;
કદમ ચુમકે લગાથા કહેને સજાતો મૈં મેરા પાયા,
રહમ કરો તુમ= ખુદાકે લીય મસ્ત દીલ ધબરાયા.

શેર.

કયામત હોગી સબકી એ ઐસા શાહ દરસાયા,
તો આશકને કહા સુરજકો જા બસ રહમ એ ખાયા;
મેરા ઉસતાદ સમ્પુલાલ રામાને સખુન લાયા,
નબીખાં બજમમે લીખકે સરે આદાકો સરમાયા. (મીલાન)

શાપુરજી ખુસરૂ અન્તોન પાસકોલસે ઉસકા યારાના, જીલાયા મુ૦

૫

રંગત લંગડી.

ગયે આશક જુલમાત અદમ દીલબર વો માંગ દીખાનેસે,
માર હજારોં= હુવે જુલફોંકે તેરે બલ ખાનેસે. ટેક.

પેશાનીકો દેખ શમ્સને ફેર લીયા હૈ રૂખ અનવાર,
દેખ અબરૂકો= વો કૈસે કુજા વો ખમ ખાઇ તલવાર;
મીઝેસે જીસકે નોકે બલમને જીસદમ ખાયા હૈ હાર,
તીરે નીગાહસે= હુવા નર્ગીસ હૈ નસાં જીસમે સરસાર.

શેર.

તેરી બીનીસે અલીફ કુરઆનમે હમદમ હુવા,

ઔરભી પૈદા સુનો તોતેકો જ્યાદા ગમ હુવા;
દેખકે રૂકકો વો ગુલ ગુલશન વો બનમે ખમ હુવા.
હુસ્નસે તેરે જહાંમે હુસ્નકા આલમ હુવા. (મીલાન)
બર્ક ગઇ શરમાય સનમ બસ તેરેહી મુસકાનેસે, માર હજારોં૦

૧

દેખ તેરે દંદાકો પ્યારે શરમાયે ગોહરો રતન,
જબાંસે તેરે= બના કુરઆન લીખા હે શીરી સુખન;
ગયે હજારોં ડુબ હે આશક જીસને દેખા ચાહ। જકન,
લબસે તેરે= બન ગયે જાહાંમે સારે ગંગો જમન.

શેર.

દેખકે બાજુ દીયે બાજુ કટા હુશે પરી,
ગોલ પીસ્તાં દેખ નારંગી હુઇ બનમે હરી;
હે નરમ પુમ્બેસે તેરા શીકમ કયાહો હમ સરી,
ઔર તેરી હર બાતમે દેખા ભરી જાદુગરી. (મીલાન)
કમર દેખ જંબુર વો ચીતે રહે ન મુહ દીખલાનેસે, માર હજારોં૦

૨

બરે હેં ઉસકે નાફમે સાગર ખુસબુ હુઇ જમાનેમે,
રાનસે હેરાં= ફરીસ્તે હુવે. ઝલકકે પાનેમે;
પહોંચી ઉસકી ઝમક ચમક વો ધમક મસ્ત મસ્તાનેમે.
બન દીવાને= છોડ બસ્તી બેઠે વીરાનેમે.

શેર.

પીંદડીયોકો દેખ હુવા પૈદા શમાકો ખાર હે,
ખુદ બ ખુદ મુરઝા ગયા આખીર હુવા લાચાર હે;
દેખકે જલવા હુવે કેઇ આશ્કે સરદાર હે,
ગુલ હે ગુન્ચે હે સજર હે સાખ હે ગુલ નાર હે. (મીલાન)
શમ્સ કમર બેતાબ હે જીસકે ઝલક ફબનકે પાનેસે, માર હજારોં૦

૩

લાશરીક બે શરીક હે વો જરા તુલે ઉસકો પૈચાન,
અર્શમોં અલ્લા= વો અરશે જહાંપે હે વો આલીસાન;
સંભુલાલ રામા મંગલને હરજાં ફતે કીયા મૈદાન,
નબીખાનકે= સખુન સુન ખુશી હુવે હરએક ઇનસાન.

શેર.

બજમ મે યે નજમકો લીખકર સુનાયા સર બસર,

રૈસન વો, ખુસરૂ કહે રહે જમશેટજી ફ્ડમે નસર;
ઉમેદસીંગ કહતે અમરસીંગ હો રહા હૈ નામવર,
પસકોલ અન્તુન હરી દામસે ઊદુ જાતે ધબર. (મીલાન)
મજા આ ગયા દંગલમે નારાયન મગનકે ગાનેસે, માર હજારોં૦

રંગત લંગડી.

પહેલે તો દીલ દીયા બાદ કેઉંકર મુસકાના છોડ દીયા,
હમના બોલે= કયા સબબ આના જાના છોડ દીયા. ટેક.

કૌન હુવા હૈ કુસુર જો હમસે યારાના છોડ દીયા,
એ કુસુરસે= કયૌં હમસે ચરમ મીલાના છોડ દીયા;
હમનેભી તુમપર કરકે બસ તીસના તાના છોડ દીયા,
લીયે આપકે= જાના હમને મૈખાના છોડ દીયા. (મીલાન)
લીયે તુમ્હારે પ્યારે હમને સભી જમાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૧

ગીરજા ઘર અતીસ ઘરકાબી યાર બનાના છોડ દીયા,
તર્ફ હમારે= તુ કેઉંકર કદમ બઢાના છોડ દીયા;
બુરા ભલા અપને જબાંનસે તો ફરમાના છોડ દીયા,
હૈ ખુદાકે આશક= બુતોંકો પુષ્પ ચઢાના છોડ દીયા. (મીલાન)
પાસ કમીનોકા હમને તો આના જાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૨

મસ્તસે હમ અલમસ્ત હુવે જબ ખાક ઉડાના છોડ દીયા,
ઓર તસબીકો= વો જાહર કરકે ફીરાના છોડ દીયા;
જબસે ગમકો ખાયા જબાંપર આહકા લાના છોડ દીયા,
આતીસે ગમસે= યેહ અપના જીગ્ર જલાના છોડ દીયા. (મીલાન)
ઓર માસુકોંસે હમને એ તો મુસકાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

૩

હુવે તુમ જબસે જુદા હમને દીલકા તરસાના છોડ દીયા,
સન્મુ લાલને= એ તુમપે કૈસા નીસાના છોડ દીયા;
રામા મંગલ મગન સોચકે નાકીસ બાના છોડ દીયા,
નારાયનને= ખુબ દુસમન પે નીસાના છોડ દીયા. (મીલાન)
નબીખાનકે અગે આદા ચગ કડકાના છોડ દીયા, હમના બોલે૦

રંગત લંગડી.—તીસ હરફી.

અબ દીલમે અરમાન પેદા કે મત કર તુ આબાદ હમે,
બીસમીલ હૈ હમ= દીખાકે ઝલકતુ કર દીલ શાદ હમે. ટેક.

તેરે ફુરકતકી મુજ બેકસપે મહેરબાની હોના કસદમ,
સુબુત મે હૈ= યાદમે તેરે હમારા તડપે દમ;
જીસ્મ જલા જાતા હૈ આહસે નહીં રૂકાયા રૂકતા દમ,
હાજર ગાયબ= મુજે તો તુહી નજર આતા હૈ સનમ;
ખરાબ હાલત હુઈ હમારી કસમ તેરી ક્યા કહેવેં હમ,
દમ નહીં બીલકુલ= મારતા કીયા ખડા હું ગરદન ખમ. (મીલાન)

જોકબી હૈ કે દીનવો શબ રહેતી હૈ તુમ્હારી યાદ હમે, બીસમીલ હૈ૦

૧

રૂમ રૂમમે તેરા જલવા તુહી બના પૈગમ્બર પીર,
જાર જાર હમ= સે રહે સુખકે પીંજર હુવા શરીર;
સમઝાવેગા કૌન હમે સબ તેરે ઇશ્કમે હુવે ફકીર,
શમાપે જૈસે= પતંગ જલતા હૈ વૈસે જલે ફકીર;
સાફ હાલ હૈ પેદા તો મેરા હસ્તમે હુંગા દાવનગીર,
જમીરમેબી= દાગ લગ ગયા ઇશ્કકી પડી લકીર. (મીલાન)

તોહફ ખુદાકી પડી ગલેમે ના કરતુ બરબાદ હમે, બીસમીલ હૈ હમ૦

૨

જાહરમે તુ દીખા ઝલકદે ઐ દીલબર તુ અપના આબ,
અબસ હૈ હૈરત= ફીક્રમે ચક્કર ખાતા હૈ માહાતાબ;
ગમ નહીં હોતા કમ મુજસે હો રહા હું જાસે રોજ ખરાબ,
ફખરકા કલમા= છોડકે ચલા દેખનેકો નાયાબ;
કાતીલ તુ મકતુલ હું મૈં કુલ જહાનપર તેરા હૈ દાબ,
કર્મ ફજલસે= દીખાદે રૂખ રોસન હો ગુલો ગુલાબ. (મીલાન)

ગરદીસમે ફસ રહે નજર આતા હૈ તુહી જલ્લાદ હમે, બીસમીલ હૈ૦

૩

લબકો દીખાકે લાલ ફીક્ર જમાલ તોર હૈ કાતીલકે,
મુજે તુ અપને= કદમ દીખલાકે પાસ રહો બીસમીલકે;
નજર નહીં આતા હૈ યાર તુ ગૈરોંસે રહેતા મીલકે,
યાદ તુહે= લીયે તેરે જાસે ગયે છીલ છીલકે;

હમે દીખા તુ નુર કેહેયે સમ્મુલાલ આશક દીલકે.
લબે બામ્પર= આનકે બૈઠ જરાતુ ખીલ ખીલકે. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે નકર દુનીયામે સનમ બેદાદ હમે, બીસમીલ હૈ૦

રંગત લંગડી.—આફકી દોઅંગ.

ગોરા તેરા રંગ દેખકે આશક સાદક હોગય દંગ,
ગરદીસમે હૈ= સીતારા તેરા તુ બતલાદે અંગ. ટેક.

ગુલમે તુ હૈ બસા ઇશ્કમે તેરે જલ જલ મરે પતંગ,
ગુલાબમે તુ= હરેક રન દલમે તુહી કરતા હૈ જંગ;
ગુલશનમે હૈ તેરી રોશની સબમે તેરા છાયા ઢંગ,
ગર્દમે તુ હૈ= નામ તેરેકી મુજમે હુઈ ઉમંગ. (મીલાન)
ગદા બાદશા તુઝીસે હૈ સબ સમઝા દીલમે રંગ બરંગ, ગરદીસમે હૈ૦

૧

ગડમે તુ હર કોહમે તુહૈ તુહીને પૈદા કીયે અપંગ,
ગરચે તુ હક હૈ= તો હમબી તેરે નામસે બને નેહંગ;
ગુડ અગર તુ બનાતો હમબી બના છાન પીતે હૈ ભંગ.
ગહા કદમકો= તુમ્હારે બાનાહું મૈં અબલખકા તંગ. (મીલાન)
ગુની જરા સમજો દીલમે બૈઠા હું મૈ હો યેક અલંગ. ગરદીસમે હૈ૦

૨

ઘાયલ મૈ હોગયા દીદ બીન દીલબરકે દીલ હૈ ચૌરંગ,
ઘુમ રહા હું= યાદ તેરીમે હોકર ખડા કુઢંગ;
ગ્યાની સંત કોઈ મારકે ઘાતુકો ખાતે હૈ બનાય બંગ,
ગુરૂકી ભક્તી= મૈને કર પાયા નામહું યેક ભડંગ. (મીલાન)
ગોયા દરયા ઉબલ ગયા ઇસિ તરેસે દીલમે ઉઠે તુરંગ, ગરદીસમે હૈ૦

૩

ગુરૂ હમારે રસાલગીર ઇન્દિરમન ગાતે હૈ દોઅંગ,
ગનપત યાકુબ= ઔર કહે સમ્મુલાલ લેલો સારંગ;
ગાયા કથકે નબીખાનને બજાયા રામાજીને ચંગ,
ગોવીંદ અહેમદ= લાલ બાપુ નારાયન રહે દો સંગ. (મીલાન)
ગહેરા પન હૈ મગનમે દેખા ઉસપર પરસન રહે બજરંગ, ગરદીસમે૦

રંગત લગડી.

એ બુતે કાફીર તુને ઇશ્ક કર જહાંમે કૈસા નામ કીયા,
જહાંસે ખોયા= ઔરભી તર્ક દીન ઇસલામ કીયા. ટેક.

તુ મુજપે સમશીરકો તાના મૈંને તુજે સલામ કીયા,
ચાહ ઝકાયા= દીદ નહીં દીયા યે ક્યા તુ કામ કીયા;
તુહીને અરસો ફરસ બનાયા શુબે વ તુને શામ કીયા,
મુજ બીસમીલકો= ચાહ બે ગુનાહસે કેઉં કતલામ કીયા. (મીલાન)
દીખાકે બુતકી સુરત હમકો નાહકમે બદનામ કીયા, જહાંસે ખોયા૦

૧

જીગરકે ટુકડે કર ડાલા ઔર આશકકો બેદામ કીયા,
ઇશ્કમે અપને= મુજે આશક અપના ગુલફામ કીયા;
કભીતો મુજકો દામે બલામે ફસાકે અપના ગુલામ કીયા,
દીદ ન હમકો= દીયા પર કૈસા સક્ત કલામ કીયા. (મીલાન)
જીસસે નહીં હો સકે તુ વૈસે બડે બડે સબ કામ કીયા, જહાંસે ખોયા૦

૨

મોહરકા તુ સંગ કીયા ઔર તુ સંગકા સચ બાદામ કીયા,
કહીં પે બૈઠા= રહા કહીં ખડા કહીં બીસરામ કીયા;
કીસીકા સર કટવાયા કીસીકે જીસમસે બાહાર ચામ કીયા,
કીસીકો ધન દે= કીસીપે ચોરીકા ઇલજામ કીયા. (મીલાન)
હમતો એકેલે હૈ વીરામે તુને કચેહરી આમ કીયા, જહાંસે ખોયા૦

૩

કહીં કીયા લાચાર કહીંપે આલગ તુ ગુલ અંદામ કીયા,
સમ્સુલ્લાલને= સાગીર્દ બજમમે મોતીરામ કીયા;
રામાજી ખુસરૂ નારાયન મગનને જૈજૈ શામ કીયા,
નબીખાનને= ઐસી તહેરીર તો આહો જામ કીયા. (મીલાન)
અહેમદ યાકુબસે સરમાકે આદા નહીં કલામ કીયા, જહાંસે ખોયા૦

૪

રંગત લંગડી.

તુમ હોગે મેરે દીલકે દીલદાર જરા સમઝોતો સહી,
લગો ગલેસે= હમે દો પ્યાર જરા સમઝોતો સહી. ટેક.

નેશમે આ આકે ન સુબાવો બાર જરા સમઝોતો સહી,
બીસમીલ હું મૈં= દેખખું ખ્વાર જરા સમઝોતો સહી;
મૈં હું આપકા બેસક તાબેદાર જરા સમઝોતો સહી,
માનલે કહેના= ન ખન્જર માર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
મત હોના ઇસિ અજીજબર અંગાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૧

આઠ માંગે બોસે જીસમે દો ચાર જરા સમઝોતો સહી,
દસ આશકપે= ન કરના વાર જરા સમઝોતો સહી;
ખપા ન હોના યાર કભી જીનહાર જરા સમઝોતો સહી.
મીયાસે ખીંચો= મતી તલવાર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
જાનેદો સબ ગુસ્સા સોંચો યેક બાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૨

ચલે મીલકે દોનો અબ સરે બાજાર જરા સમઝોતો સહી,
પહેને ગુલકે= બહાંપે હાર જરા સમઝોતો સહી;
હોતે હૈ હમ ઇશ્કમે અબ દુસવાર જરા સમઝોતો સહી,
જીલાવ હમકો= યાર દીન ચાર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
મત બતલાવો ઝીડકી દો લલકાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૩

તુમતો અકલમંદ હો પુરે હુસ્યાર જરા સમઝોતો સહી,
ઉમેદસીંગસે= નકર તકરાર જરા સમઝોતો સહી;
અહેમદ બારસ્તજીસે રહો હુસીયાર જરા સમઝોતો સહી,
નબીખાનસે= પદો અસઆર જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
નારાયન ઔર મગન કરે ઇન્તેજાર જરા સમઝોતો સહી, લગો ગલેસે૦

૪

રંગત લંગડી.

ના કરના દીલજાન હમે હૈરાન જરા સમઝોતો સહી,
જરમસે લગજા= હમારે આન જરા સમઝોતો સહી. ટેક.

રખો જરા દીલમે અપને પૈચાન જરા સમઝોતો સહી,
મુજ બીસમીલપે= ન કર તુફાન જરા સમઝોતો સહી;
યેક બોસા દો જાન કરો અહેસાન જરા સમઝોતો સહી,
સખુનકા કહેકે= પલટ મત જાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)

રખો મેરે બાતોંપે આજ ઈમાન જરા સમઝોતો સહી, જીસ્મસે લગજા.

૧

એક ઘડી તો આપ દીખાવો શાન જરા સમઝોતો સહી,
તાનો ન મહપર= અબરૂ કમાન જરા સમઝોતો સહી;
આજ મેરે જીકપે રખો તુમ ધ્યાન જરા સમઝોતો સહી,
ચલો સાથમે= બાગ દરમ્યાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
મારો મત આશકપે મીઝેંકે બાન જરા સમઝોતો સહી, જીસ્મસે લગજા.

૨

આન મલેસે લગો આજ નાદાન જરા સમઝોતો સહી,
હાથમેં મેરે= ખાવ એક પાન જરા સમઝોતો સહી;
મારો મત તુમ ખીંચ નીગેહકો તાન જરા સમઝોતો સહી,
દેખો હમારા= આન મકાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
સુનો આજ મય પઢું પાક કુરઆન જરા સમઝોતો સહી, જીસ્મસે લ૦

૩

સન્મુલાલને ગાયા ફકમે તાન જરા સમઝોતો સહી,
દામા અહેમદ= લીખે બયાન જરા સમઝોતો સહી;
નબીખાનને કથા એ ફુડ દરમ્યાન જરા સમઝોતો સહી,
યાકુબ મુસરૂ= કહે ઈન્સાન જરા સમઝોતો સહી. (મીલાન)
અમરસીંગ અન્તુનને લીયા પહેચાન જરા સમઝોતો સહી, જીસ્મસે લ૦

૪

રંગત લંગડી.

બાગકે અંદર બીઠા દીયા સૈયાદને જીસદમ લા જાલે,
દેખ બગબાં= લગા કહેનેકો ન પડ ભૂલ ભૂલ પાલે. ટેક.

કરકે કફસમે કૈદ એ બુલ બુલ કરેગા વો તેરી ખ્વારી,
છોડ ચમનકો= ચલાજા નહીં તો હોય સીતમગારી;
બુલ બુલ કહેને લગા ન છોડું તેરે ચમનકી એક ક્યારી,
ફુદાયગાવો= હમીકો હમારા વો રબ્બે બારી.

શેર.

કહે યોં બાગબાં તુ બાગકા દે છોડ કોના હે,
ન છોડુ બાગકો તો અબ તેરે જાંકાહી ખોના હે;
હમે માલુમ હુવા કે અબ તેરા હોવેગા રોના હે,

ચમકના કુદના ઔર ખેલના ના હોગા સોના હૈ. (મીલાન)
માનલે કહેના છોડ બાગકો ઔર જગેકી હવા ખાલે, દેખ બાગબા૦

૧

બુલ બુલ કહેને લગા બાગબાસે મૈં મજા ઉઠાઉંગા,
ઈસી બાગકો= છોડકે કહીં નહીં મૈં જાઉંગા;
ચહેંક ચહેંક ગુલકે બોસે લેલેકે ઉસે જલાઉંગા,
અર્જ ખુદાસે= કરૂંગા ઔર મૈં સુક્ર મનઉંગા.

શેર.

આહ કુછ અબ જાનકી બીલકુલ નહીં રખતે હૈ હમ,
ઔર રસુલે પાકકા હર વકતહી ભરતે હૈ દમ;
ક્યા હમે પરવાહ હમારે પર અગર કરલે કલમ,
તોબી કસમ અલ્લાહકી કુછ નહીં કરેગે દહે ગમ. (મીલાન)
અરે બાગબાં માનલે કહેના મતકર તુ હમસે ચાલે, દેખ બાગબા૦

૨

ક્યોં ગફલતમે પડા હૈ બુલ બુલ જાંકી તેરે હૈરાની હૈ,
ઈસી કફસમે= તેરી બરબાદ હોગી જીન્દગાની હૈ;
કૈદ કરેગા કફસમે તુજકો નહીં મીલેગા પાની હૈ,
માનલે કહેના= ન કરતુ અબ મુજસે નાદાની હૈ.

શેર.

લે કહેના માનતુ મેરા કફસમે સરકો કુટેગા,
જબ હોગા કૈદખાનેમે ન ફીર હર્ગીજ તુ છુટેગા;
મજા ફીર બાગકા બુલ બુલ ભલા કીસતોર લુટેગા,
હુવા માલુમ કુછ સાયતમે એ મકસુમ ફુટેગા. (મીલાન)
નહીં માનેગા કહાતો દીલપે પડેંગે સબ ગમકે છાલે, દેખ બાગબા૦

૩

શોર કયામત મચા જહાંથા બુલ બુલોને સોંચા અવ્વલ,
બાગકો સુના= કરકે વો બાગે ઈરિમમે બૈઠે ચલ;
સુના બાગ હોગયા સુખ ગઈ જડ જબ બુલ બુલ ગયા નીકલ,
સીવા ખુદાકે= નબીકે ઔર કીસીકા નઈથા બલ.

શેર.

બુલ બુલોને પાકસે રખા હૈં બસ અપના ખયાલ,
રસાલગીરજી કહે રહે તહેરીર કરતે સમ્બુલાલ;
રામાજી અહેમદ મગન અન્તોન દામા કહે મીસાલ,

લાલ બાબુ વો નરાયન કહે રહા યાકુબ હાલ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે સભામે હૈ બાકે તુરેવાલે, દેખ બાગબાં૦

રંગત લંગડી.

ઇશ્ક ઉસી માબુદકા કરજો કહે જબાંસેં ખામી હૈ,
વોહી હૈ કચ્ચા= નહીં પુરા વો આશક નામી હૈ. ટેક.

જીસને સરકો રાહ ખુદાને દીયા ઉસીને નામ કીયા,
જો કોઈ ભુલા= જકતમે વો તો નામ બદનામ કીયા;
કીસીને દીની પોસ્ત ખીંચ કોઈ દારપે જાય સલામ કીયા,
કીસીને અપના= તર્ક દીલસે દીનો ઇસ્લામ કીયા. (મીલાન)
કોઈ ભટકતા રહા કીસીને પાયા અપના સ્વામી હૈ, વોહી હૈ કચ્ચા૦

૧

ઇશ્ક કરો માબુદકા અપને યાદ દીલસે એક બાર કરો,
જીક્ર હમારા= સુનો હમ કહેસો વૈસા કાર કરો;
રસુલે હક્કો મત ભુલો ઉનકા દીલમે દીદાર કરો,
ઇશ્કમે ઉનકે= ઉનીકો તો સરકા સરદાર કરો. (મીલાન)
વોહી સબોકા માલીક હૈ ઓ રેહેતા ખાસ મુકામી હૈ, વોહી હૈ સચ્ચા૦

૨

ઉનકે ઇશ્કમે કીસીઅસરકા કલમ અગરચે સર હોવે,
બેહેસ્ત પાવે= નહીં કુછ દીલકો ખૌફ ખતર હોવે;
જીસ આશકા પાકે ખુદાને ગર સીજદેમે સર હોવે,
ઉસીકે દીલમે= ઉસીકા બડકર યાર અસર હોવે. (મીલાન)
ઉસીકે હૈ કુલકાર કરેં વો લેવે દેવે સલામી હૈ, વોહી હૈ સચ્ચા૦

૩

વોહી પયગ્મ્બર પીર હૈ જાહર ઉસ્સા હૈ કોઈ પીર નહીં,
સમ્મુલાલજી= કહે દીલબરસા કોઈ અમીર નહીં;
રામા મંગલ અહેમદ યાકુબ સાહે કોઈ દીલગીર નહીં,
બાબુલાલ કહે= ખુસરૂ નારાયણ વૈસા મીર નહીં. (મીલાન)
નબીખાન કહે બદલે ગુરસે વો નર નીમક હરામી હૈ, કોહી હૈ સચ્ચા૦

રંગત લંગડી.

તુહી તો હૈ માલી ફુલ મુલ્ક ઔર તુહી જગકા સરદારભી હૈ,
તુહી હૈ હાતમ= તુઝીસે અર્સ ફર્સ ગુલજારભી હૈ. ટેક.

તુહી હૈ કાજી તુહી હૈ મુલ્લાં તુજસે કીતાબેં ચારભી હૈ,
તુહી શહેનશા= તુહી હૈ તખ્ત તાજ જરતારભી હૈ;
તુહી બેહેસ્ત ઔર તુહીને દોજખ ઈરિમ કીયા ગુલજારભી હૈ,
તુને હરયેક= અપને કુદરતસે કીયા પરદારભી હૈ. (મીલાન)
તુહી બના હૈ અહદ ઔર બસ તુહી કાર આકારભી હૈ, તુહી હૈ હાતમ૦

૧

હજારોં પૈદા કાયે જહાંમે કેઈ આશકો જારભી હૈ,
કીસીકી ખીંચા= પોસ્ત ઔર કીસે ચઢાયા દારભી હૈ;
કીસીકે સરકો કટા દીયા ઔર કીયા કીસે જરદારભી હૈ,
કીસીકો ઝીડકી= બતાવે કીસીકો કરતા પ્યારભી હૈ. (મીલાન)
કીસીકા કીના મજ્જર કુન્દ વો કીસે કીયા હુસયારભી હૈ, તુહી હૈ હાત૦

૨

કીસીકો દીના ખુસી કીસીકો બના દીયા ગમ ખ્વારભી હૈ,
કહીં જુલ્ફકો= બનાયા દામ કહીંપે મારભી હૈ;
કહીં જુલ્ફકે બદલેમે સુમ્બુલકો કીયા બલદારભી હૈ,
કહીંપે અબરૂ= કો તાના કહીં ખીંચા તલવારભી હૈ. (મીલાન)
કીસીકી હાલત તંગ કીયા કરવાયા કીસે સીનગારભી હૈ, તુહી હૈ હાતમ૦

૩

કહીંપે દીના ગમી કહીંપે વોતો નક્સ નીગારભી હૈ,
કહીંપે જાદુ= કહીં કરની કરતા કરતારભી હૈ;
સમ્બુલાલ રામાજી ખુસરૂ મગન એ ગાતે ચારભી હૈ,
નબીખાનસે= કરાયા નજમ તુહી તઈયારભી હૈ. (મીલાન)
અહેમદ બાબુલાલ નરાયણ કહે તુમ્મે હુસીયારભી હૈ, તુહી હૈ હાતમ૦

૪

રંગત લંગડી.

કીસકો બાહર લુત્ફ મીલા મુજકો નહીં કામ વજુદસે હૈ,
સીવા ખુદાકે= દોસ્ત બીન કામ ન કોઇ મરદુદસે હૈ. ટેક.

ન કુછ ખુસી હૈ જીનેકી ને રંજ હમે મરજાનેમે,

ચીજવો પાયા= હૈ હમને શીરાકે તસબી દાનેમે;
મન્દર મસજીદમે હૈ વોહી બૂતમે વો હૈ બૂતખાનેમે,
જહાંપે દેખા= વહાંપે પાયા સભી જમાનેમે. (મીલાન)
ખુલા લો મુજકો પાસ આપકે યેહી અર્જ માશુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૧

નહીં હમે રહેનેસે મતલબ નહીં હમે હૈ જાંસે કામ,
નહીં પીરસે= ન પૈગમ્બરકે યાર મકાંસે કામ;
નહીં અર્સ ઔર ફર્સસે મતલબ નહીં જુલ્ફ પેંચાંસે કામ,
નહીં જામસે= ન બીલકુલ હૈ તીરે પૈકાંસે કામ. (મીલાન)
સીવા ઉસીકે નહીં કામ હમ રખે દમે મૌજુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૨

નહીં હીન્દુ નહીં મુસલમીન મન્દરકાબી નહીં ઠાના હૈ,
કહાં હૈ મસજીદ= કૈનસે જગે કીસને પૈચાના હૈ;
જો કોઇ ઇનિ બાતોંસે મહેરમકાર હૈ વો તો શેહાના હૈ,
નહીં જો સમજે= વો પુરા યાર બના દીવાના હૈ. (મીલાન)
નહીં કામ આશકકો કંદસે નહીં મતલબ કુછ દુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૩

ક્યા હોગા દંગલકે અંદર મુરખકે સમઝાનેસે,
નહીં હૈ મતલબ= મસ્ત અલ મસ્તસે ઔર દીવાનેસે;
સમ્ભુલાલ રામાને પાયા દીલબર લોકે લગાનેસે,
રૌસન ખુસરૂ= હરી નારાયન રહે ઠીકાનેસે. (મીલાન)
નબીખાનકા દીલ ખુસ રહેતા અન્તુનકે ફરમુદસે હૈ, સીવા ખુદાકે૦

૪

રંગત લંગડી.

દર દર મારા ફીરા ઇસ્કમે બન જોગી ક્યા સાર મીલા,
ખાક ઉડાયા= ખાકમે મીલા તો ખાકી યાર મીલા. ટેક.

બનાકે જોગી મુજકો દર દરકી વો ખાક છનાયા હૈ,
જહાંપે દેખા= વહાંપર વોહી નજરમે આયા હૈ;
મુજે દુવારકા ઉસીને લેજા બુતમે જાયે સમાયા હૈ,
હર સૈ અંદર= સમાકે મુજકો ઝલક દીખાયા હૈ;
આનીકો મીલ ગયા નજર મુર્ખકો નહીં દીખલાયા હૈ,
ભટક ભટકકે= મુફતમે તુને ઉમ્ર ગમાયા હૈ.

શેર.

કહીં ભુખા મરા ઔર કહીં તુ જા દાને ચબાયા હૈ,
કહીં જોગી તુ બનકે છાપ ખાકે તન જલાયા હૈ;
ઘરો ઘરકા ટુકડા ગદ્દા તુ બનકે માંગ ખાયા હૈ,
ફીરા ગુજરાત દખ્ખન દીદ નહીં દીલબરકા પાયા હૈ. (મીલાન)
બસાથા તેરે દીલમે તો ક્યોં ગલી ગલી મુરદાર ફીરા, ખાક ઉડાયા૦

૧

ગયા જો મૈં ઉજ્જયન જાયકે સપરામે અસ્નાન કીયા,
મીલાવો દીલબર=મુઝે જબ મહંગકાલકા ધ્યાન કીયા;
કરેલી મઘ્યર જાય સારદા દેવીસે પૈચાન કીયા,
ઉસીમે વોથા= બસા મૈં ચરનકે દરસન આન કીયા;
જબલપુર માનીકપુર જા તુ હૈરાં અપની જાન કીયા,
મીલા ન તુજકો= ગજબ તુ બસ્તીકા વીરાન કીયા.

શેર.

ચીત્રકોટ મુજકો લેજા દીખલાયા પૈર કબીરકે,
હનુમાન ધારામે ફીર દરસન કીયે માહા બીરકે;
હમ મીરાજા પુર માનીકપુર લીયે ઉસ મીરકે,
દેવી બીઘા ચલમે દીખલાઈ દીયા દીલ ચીરકે. (મીલાન)
પીરાગ રાજમે દેખા હરજાં વહીંપે વો દીલદાર મીલા, ખાક ઉડાયા૦

૨

કાસીજીમે પરકંમાં વો મેરે સંગ લગાયા હૈ,
વોહી ગયાજી= વો રાની ગંજ મુજે લે આયા હૈ;
ગંગા જલ ઘાટી ચઢાય બાકુડે લાય બીઠાયા હૈ.
સૈર સૈરકી= મુજે દીલબરને સૈર કરાયા હૈ;
મન મલીન તું રખા તેરેકો ઈસી લીયે ભટકાયા હૈ,
તુ નહીં જાનતા= વો તુજમે આપી આપ સમાયા હૈ.

શેર.

બીસનપુર ઔર જગન્નાથ લે મુજકો ધાયા હાલજી,
બાદ ફીર જગદીશ ગય હૈ સાકસી ગોપાલજી;
બીંનેસર બૈતરની નદીપર જો આયા ખયાલજી,
કરકે ફીર અસ્નાન ઉસમે સાકી ગય ગોપલજી. (મીલાન)
મેલા જાનકે ગયા કુમકા તો ઉસ જાંહર દુવાર મીલા, ખાક ઉડાયા૦

૩

રાની ગંજસે ગયા અજુધ્યામે કીના અસ્નાન સજન,
ખુસી હુવા દીલ= જો પાયા હનુમાનજીકે દરસન;
મથરા વહાંસે ગયે જહાંસે તીન કોશથા બીંદ્રાબન,
વહાંસે જૈપુર= ગયે અજમેર બાદ કીને આસન;
ફેર પુષ્કરજી જાકીને અસ્નાન કીયા ઉસકી સુમરન,
પુરબ પાછમ= ઢુંડ મારા તુ મુફ્ત ઉત્તર દક્ષન.

શેર.

ચીત્તોડ ગડ એકલંજીવો મહાદેવકે દરસન કીયે,
દેખકે દીલબરકો દીલમે દીલકો હમ પરસન કીયે;
લાલ સમ્બુ રામાજી અહેમદને તો ખુસ મન કીયે,
અંતોન નરાયન મગન કહે યાકુબ ફરબાં તન કીયે.

નબીખાનકે દીલમે દીલબર સાપ્રમે સીરજન હાર મીલા, ખાક ઉડા૦

૪

રંગત લંગડી.

એ દીલબર દીલદાર તેરા મૈં ઇસ્મિ સુબુ ઔર શામ લીખું,
લીખું મૈં જલવા= તેરા મૈ નુર લીખું યા નામ લીખું. ટેક.

કમર લીખું યા સમ્સ લીખું યા મૈં તુજકો સરનામ લીખું,
ખુદા લીખું યા= મૈં કાદર લીખું યા હક ગુલફામ લીખું;
ઝલક લીખું યા ચમક લીખું યા અલીફ લીખું યા લામ લીખું,
લીખું યા કલમાં= યે તેરી સીફતો સના સમ સામ લીખું. (મીલાન)
ફર્સ લીખું યા અર્સ લીખું યા ઉસપર તેરા મુકામ લીખું. લીખું મૈ જ૦

૧

લાસાની તુ બના ખુબરૂ તો કયા તેરી શાન લીખું,
જમાં વીખું યા= સખુન લીખું યા પાક કુરઆન લીખું;
હર જરેમે તુહી હૈ નાજીલ કયા તેરા બયાન લીખું,
ગમી લીખું યા= ખુસીકા સબી તેરે સૈમાન લીખું. (મીલાન)
દરજા હૈ આલા તેરા મૈ તુજકો નેક મુદામ લીખું, લીખું મૈ જલવા૦

૨

યા દારા મૈ લીખું સીકંદર યાવો આલીશાન લીખું,
રહીમ લીખું= યા લીખુ કરીમ યા રહેમાન લીખું;
યા લીખું મૈ સાહ તુજે સુલતાન યા જહ્નુશાન લીખું,

કમાલ લીખું= યા લીખું જમાલ યા લાસાન લીખું. (મીલાન)
લીખું તુઝે રહેમાન યાર યા તુજકો શીરપત શામ લીખું, લીખું મૈં જ૦

૩

યાકે તુજકો પૈગમ્બર લીખું યાકે તુજકો મૈં પીર લીખું,
યા લીખું મૈં= તુઝે સઇયાદ યા રાંઝા હીર લીખું;
સમ્બુલાલ રામા ખુસરૂ કહેતા કે મૈં તહેરીર લીખું,
મગન નારાયન= કહે બે પીરોંકા બે પીર લીખું. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે સીફત દીલબરકી આઠો જામ લીખું, લીખું મૈં જ૦

૪

રંગત લંગડી.

કર સોથે સીનગાર બદલકે ધજકો મેરા સનમ નીકલા,
ઉસે દેખકે= જહર સીનેપે ચઢા જખમ નીકલા. ટેક.

જબકે વો દીલબર મેરા ઘર કબ્જપે મેરે કદમ નીકલા,
તો આશકોંકે= જીગરજાં રૂમ રૂમસે ગમ નીકલા;
ફુલ ચઢા તુરબત મેરે પે કરતા ફજલો કરમ નીકલા,
ફાસીને મેરે= તર્કસે કરતે ગરદન ખમ નીકલા. (મીલાન)
જો દુનીયાંસે કુંચ કીયા વો રહેને રાહે અદમ નીકલા, ઉસે દેખકે૦

૧

દોસ્ત યાર ઔર રફીક અપને વો લેકે હમદમ નીકલા.
કીસકો હોકર= લગા સર કીસીકા કરતે કલમ નીકલા;
કોઇ ખુસી કર રહાથા આશક કોઇ કરતા માતમ નીકલા,
દરદ આશક= પઢે કોઇ ઉસકા પઢતા ઇસિમ નીકલા. (મીલાન)
દેખને મેરે તુરબતકો યેક આલમકા આલમ નીકલા, ઉસે દેખકે૦

૨

કેઇ વજીર કેઇ સીપાહ ઔર સંગ સીપાહકા હાકમ નીકલા,
કોઇતો ખુશહો= કોઇ કર અપને ચશમે નમ નીકલા;
કોઇ સુમ ચન્ડાલ ઔર કોઇ તો દીલકા હાતમ નીકલા,
કોઇ કીસીપે= યાર કરતે વો જુલ્મ જાલમ નીકલા. (મીલાન)
કોઇ મૌતકે લીયે કફનમે બાંદ બાંદકે સમ નીકલા, ઉસે દેખકે૦

૩

કોઇ જખમપે નીમક છીડકતા કોઇ લગા મરહમ નીકલા,
આજ બજમમે= નજમ સુન ઉદુંકા બાહર દમ નીકલા;

સંભુલાલ રામા અહેમદ યાકુબકા અખાડા જમ નીકલા,
બાબુ લાલતો= હોકતા મગનકે સંગમે ખમ નીકલા.
નબીખાન અન્તોન કહે વો મીલા તો દીલકા ભરમ નીકલા, ઉસે દેખકે

૪

રંગત લંગડી.

આગકે ખટ રસ ભોજન સંત બન જોગ રમાના મુસકીલ હે,
માર આત્મા= પત્રક બૃક્ષકે ખાના મુસકીલ હે. ટેક.
પાંચ તીન પચીસ સાધકે સુગુન બતાના મુસકીલ હે,
જપ સાધન કર= શ્વાસ સીખપે ચઢાના મુસકીલ હે;
મુકતોમે ચોરાસી માર ઉસ ઘરકા પાના મુસકીલ હે,
એસ છોડકે= સે દીલપે રંજ ઉઠાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
મીલના તુમકો ખાલ બદમે બીજકા ઠીકાના મુસકીલ હે, માર આત્મા.

૧

છોડકે અમરીત રસકો સંતજી જહર પચાના મુસકીલ હે,
રંગે તમો ગુન= તો ઉસકો ધ્યાનકા આના મુસકીલ હે;
નામપે ઉસ ભગવતકે અપના સીસ કટાના મુસકીલ હે,
નીશંક હોકે= બેદમે ધ્યાન લગાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
પાપકી ગઠડી દીલપેસે કર ધ્યાન મીટાના મુસકીલ હે, માર આત્મા.

૨

આપ પઢેતો નહીં ગેરકો બેદ પઢાના મુસકીલ હે,
સમજ નહીંતો= ઔરકા દીલ સમઝાના મુસકીલ હે;
કરકે ભક્તી ભરમમે અપની દેહ મીલાના મુસકીલ હે,
જટા બઢાકે= એ સરપે ખાક ઉડાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
એક નામકો રખકે તજના સભી જમાના મુસકીલ હે, માર આત્મા.

૩

જો લીખ દીને કર્મમે અક્ષર ઉસે મીટાના મુસકીલ હે,
સંભુલાલજી= કહે રામાસે ગાના મુસકીલ હે;
નારાયન ઔર મગનકે સાની ચંગ બજાના મુસકીલ હે,
બાબુલાલકે= તીર સીનેકો અડાના મુસકીલ હે. (મીલાન)
નબીખાનકે તીર બજમમે ખ્યાલ બનાના મુસકીલ હે, માર આત્મા.

૪

રંગત લંગડી.

કોઇતો ભુલા માયા જાલમે કોઇ ભુલા રંગ સ્યાનમે હૈ,
દીલયે હમારા= મસ્ત યેક નીરાકારકે ધ્યાનમે હૈ. ટેક.

કોઇતો ભુલા દૌલતપે કોઇ તીરયા પુત્ર નાદાનમે હૈ,
કોઇ જોરમે= ભુલા કોઇ ભુલા તખ્ત નીશાનમે હૈ;
કોઇતો ભુલા પ્રેમ પ્રીતમે ભુલા કોઇ ગુમાનમે હૈ,
કોઇ હુસ્નપે= ભુલા કોઇ ભુલા મહેલ મકાનમે હૈ. (મીલાન)
કોઇ ભુલા જો ગુરૂપે ફુકવા લીયે મંત્ર જો કાનમે હૈ. દીલ યે હમારા૦

૧

વસ્ત્ર પહેનકે કોઇ ભુલા કોઇ ભુલા ગંગ અસ્નાનમે હૈ,
કોઇ ભજનમે= ભુલા કોઇ ભુલા ધર્મ ઔર દાનમે હૈ;
કોઇ ભુલા ખટ રસ ભોજનપે કોઇ ભુલા પક્વાનમે હૈ,
કોઇ જાદુપે= ભુલા કોઇ ભુલા બેદ પુરાનમે હૈ. (મીલાન)
કોઇ ભુલા તાને બાનેપે કોઇ ભુલા હરઆનમે હૈ, દીલ યે હમારા૦

૨

કોઇ ભુલા મસ્તીપે અપને કોઇ ભુલા મસ્તાનમે હૈ,
કોઇ ભુલકે= બૈઠા મન્દર કોઇ દેવસ્તાનમે હૈ;
કોઇ ભુલા મસજીદમે કોઇ ભુલા જા કબરસ્તાનમે હૈ,
ગય ભુલકે= કોઇ બસ્તીકો છોડ વીરાનમે હૈ. (મીલાન)
કોઇ ભુલા મોટાઇ પે કોઇ હર ભુલા મદે ગુમાનમે હૈ, દીલ યે હમારા૦

૩

કોઇ ભુલા હર ઘમંડમે કોઇ ભુલા ઉસે તુફાનમે હૈ,
સંભુલાલ તો= બસાય અપને ઉસે ધ્યાનમે હૈ;
રામાજી મંગલ ખુસરૂ અહેમદ યાકુબ ચૌગાનમે હૈ,
મગન નરાયન= વો રૌશનકે દીલબર પૈચાનમે હૈ. (મીલાન)
નબીખાન અન્તોનકો પ્યારા મીલા ગુરૂકે ગ્યાનમે હૈ. દીલ યે હમારા૦

૪

રંગત લંગડી.

અજબ ગેબીકા ફેર સીખ્યા હૈ ઉસમે દેવતા પીર નહીં,
અજર અમર હૈ= હંસ કોઇ ઉસકો કહે કબીર નહીં. ટેક

સીવા હંસકે સુન સીખ્ખપે કીસકા નહીં ઝમેલા હૈ,
વો યેક નર હૈ= કે જીસને ડન્ડ નીરગુની પેલા હૈ;
નહીં હૈ ઉસકા કોઇ વો નર આપી આપ એકેલા હૈ,
નહીં હૈ જોગી= નહીં જંગમ ના સાધ અલખેલા હૈ. (મીલાન)
નહીં હૈ વો સન્યાસી સાધુ વો હૈ શાહ વઝીર નહીં, અજર અમર૦

૧

નહીં બીરામન છત્રી વૈશ નહીં સુદ્ર ના હર હર નહીં હૈ શામ,
નહીં મુસલમાં= નહીં હીન્દુ ન પીર પૈગમ્બર રામ;
નહીં ગંગ બજરંગ નહીં હૈ નહીં દેવતા ચારો ધામ,
નહીં હૈ સાગર= નહીં વો બૃક્ષ ફૂલ ફલ સુનો મુદામ. (મીલાન)
સબોમે હૈ વો સબોસે ન્યારા શરીર હૈ વો શરીર નહીં, અજર અમર૦

૨

નહીં ઠંડ નહીં સર્દ નહીં હૈ ફજર શામ રંગ આલા હૈ,
કોટ ચંદ્રકા= વહાં આપી અપસે ખીલા ઉજાલા હૈ;
નહીં કલ નહીં લાલ ન હીરા પન્ના ન બન્સીવાલા હૈ,
નહીં હૈ નરસી= નહીં વહાં ધુપ ચંદ્રકા ચાલા હૈ. (મીલાન)
નહીં સુમરની માલ નહીં વો સુગણ દેવતા પીર નહીં, અજર અમ૦

૩

વોતો સબકો દેખ રહા નહીં નજર વો કીસકે આતા હૈ,
પ્રેમ પ્રીતસે= સંત સત્ત પુરૂપકે નેત્ર સમાતા હૈ;
સમ્બુલાલ રામાજી અહેમદ મગનકે મનમે ભાતા હૈ,
બાબુ લાલકે= સંગ નારાયન યાકુબ ગાતા હૈ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે અમર હૈ તેગ નહીં સમશીર નહીં, આજર અમર.

૪

રંગત લંગડી.

ફસી હૈ બુલ બુલ આકે યાર હૈવાન તુમારે કુચેમે,
તડપ તડપકે= નીકલ ગઇ જાન તુમારે કુચેમે. ટેક.

જાનભી હોગઇ માન આન હૈરાન તુમારે કુચેમે,
પડા હુવા હૈ, યાર નાદાન તુમારે કુચેમે;
નજર નહીં આતી દીલબરકી શાન તુમારે કુચેમે,
દીદ દેખને= કી હૈ અરમાન તુમારે કુચેમે. (મીલાન)

જાનતે હૈં પર હોગય બે પૈચાન તુમારે કુંચેમે, તડપ તડપકે૦

૧

દીદકે ખાતીર પડે બહોતસે આન તુમારે કુંચેમે,
સીપા બાદશાહ= શાહ સુલતાન તુમારે કુંચેમે;
પૈદલ ઔર અસવાર હૈ તખ્ત નીશાન તુમારે કુંચેમે,
બહોતસે મુલ્લાં= પઢે કુરઆન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)
સાદુસંત ભ્રીમચારી બેદ પુરાન તુમારે કુંચેમે, તડપ તડપકે૦

૨

હોગય હૈં મદહોશ ઔર ગલતાન તુમારે કુંચેમે,
ચલા કરે હૈ= રામકે બાન તુમારે કુંચેમે;
ગમકે આલંમે હૈં હમ બે જાન તુમારે કુંચેમે,
લગા રહે હૈ= હમોતો ધ્યાન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)
લગા હમારા ધ્યાન અરે દીલજાન તુમારે કુંચેમે, તડપ તડપકે૦

૩.

શમ્સ કમર અખતર હૈ ચખેં ગરદાન તુમારે કુંચેમે,
સમ્મુલાલને= લગાયા કાન તુમારે કુંચેમે;
રામા અહેમદ મગન કર રહે આન તુમારે કુંચમે,
બાબુલાલ કહે= નરાયન તાન તુમારે કુંચેમે. (મીલાન)
નબીરખાનને લીખા સબી બયાન તુમારે કુંચમે,

૪

રંગત લંગડી.—નુનકી દોઅંગ

નઝમ કહુ દર દંગલ અન્દર બાહર કાશીયા હૈ રંગીન,
નસર સુનો તુમ= હુરૂં ચો બંદ છંદ મઝમું સંગીન. ટેક.

નયા ખ્યાલ દર હાલ નઈ ટકસાલકો સુન મતહો ગમગીન,
નેહાને આપને= આપ કુદરતસે કીયા પૈદા હૈ મીન;
નજર ભ્રધરકો ફેરે ઉપર કર દીયા હજારો તખ્ત નશીન,
નબીકે ખાતીર= બનાયા બેહેસ્ત ઉમત અર્સ જમીન. (મીલાન)
સુન વાવરે દેકર અપના દરજા ઉનકા કીયા હસીન, નસર સુનો તુમ૦

૧

નુકતે નુકતેમે લીખા હૈ ઇસ્મ મુબારીક ઉંકા ચીન,
નીસાર અપને= દીયે ઉમતપે નવાસે લાવ યકીન;

નહીં ઝુટ મૈં કછુ જરા તાબેમે હૈ જીનકે દોનો દીન,
નીઆઝ કરકે= દેખ લે આલસે રસ્તા બના મહીન. (મીલાન)

નામ નહીં જીનકા ગાનેકા બડે બડે બૈઠે સોકીન, નસર સુનો તુમ૰

૨

નેક હૈ બન્દા જોકે પડે કુરઆન સીદક દીલસે યાસીન,
નમાજ રોજા= કીયા કરતે હૈં હમેશા કર આમીન;
નાજસે બન્સી કોઈ બજાવે કોઈ દેખતા હૈ દુરબીન,
નાહક ખુદીકો= કીયા હૈ જીસને હુવા વો તેરા તીન. (મીલાન)

નેહ લગી જીસકી ઊસ્સે વો નહીં શકર સમજે નમકીન, નસર સુનો તુમ

૩

નારા ભરતે દુનીયામે ઉમરાવ અમીરેં કુલ મીસકીન,
નસીન દૌલત= ન પાવે જોકે નરહૈંગે મત હીન;
નુન શુરૂ આખીર લીખ દીના સમ્બુલાલ રામાને સરીન,
નજીખાન સંગ= મગન અહેમદ યાકુબ ગાયા યાશીન. (મીલાન)

નીકલે નારાયનકા સખુન સુન દંગલમેસે સબ મત હીન, નસર સુનો૰

૪

રંગત લંગડી.

હર જલવેમે તુઝીકો દેખા ઔર નજર નહીં આતા હૈ,
સીવાય તેરે= જહામે કોઈ ન દીલકો ભાતા હૈ. ટેક.

તુહી ઊમર ઔર જાનમે હૈ હરપર તેરા તો રહે બયાન,
નહીં સીતારે= નજર આતે હૈં નહીં જમી અશ્માન;
નહીં નજર આતે હૈં પીર નહીં નજર પયગમ્બર આતે જાન,
શમ્સકમરભી= નજર આતે હૈં નહીં હુરો ગીલમાન.

શેર.

આન તેરી દેખતે હૈ હર જગેહ હર આનમે,
કાકૂમે કાબેમે મક્કમે વો તુર્કસ્તાનમે;
હર ઝલકમે રોશની લીખા સખુન કુરઆનેમે,
આબમે આતીશમે બારામે હૈ હરયેક શાનમે. (મીલાન)

આંખેંકે તો નજર નહીં આનીકો ઝલક દીખાતા હૈ, સીવાય તેર૰

હર જલવેમે જલવા દીલબર દેખા ખુબ તુહ્મારા હે,
માહ મુસતરી= ચમકા જલવેસે કુતુબ સીતારા હે;
સબીમે તુ સામીલ રહેતા નહીં કીસીસે કરે કીનારા હે,
બાગે ઇરિમમે= નુર તેરેકા હુવા નજારા હે.

શેર.

કરબલામેં તુહીહે તુ શાહકે હે સંગમે,
ફેસની હીરેમે મોતી લાલમે હર રંગમે;
તુહીહે સામીલ તબરમે તેગમે સર જંગમે,
ગુલમે ગુન્ચોંમે શમામે રહેતા ખાસ પતંગમે. (મીલાન)

અફાલ મંદ ખુદ બનાહે તુ હરયેકકો સમજ સમઝાતા હે, સીવાય તેરે૦

૨.

દેખું ફીરાકે નજર ઝીધરકો ઉધર દીખે દીલદાર તુહી.
ફનામે તુહે= સહી બસ્તીમે કરે આસાર તુહી;
ચરીન્દ પરીન્દમે તુહી ગર્દ ગુબ્બારમે હે ગુબ્બાર તુહી.
ખ્વાબો ખયાલમે= બના રહેતા હે મેરા મુખતાર તુહી.

શેર.

નુરસે તેરે જલા વો ખાકયે કોહેતુર હે,
હર બશર હર મરદોજન હુરો મલકમે નુર હે;
સાફ દીલસે જીસને દેખા ઉસકે હાલ હજુર હે,
વોહીહે મનસુરમે રનસુરમે રનસુર હે.

ઉસે દેખકે હરેક બશર ઐ યાર સદા ખમ ખાતા હે. સીવાય તેરે૦

૩

તેરે મુકાબીલ દેખા હમને હે વો શમસો કમર નહીં,
બાગમે બુલબુલ= નહીં વો બર્ગ વો શાખો સજર નહીં;
હે તેરી કુદરત જેસી વેસે હેં જીન ઔર બશર નહીં,
સમ્બુલાલકે= ખ્યાલમે યેક રતીકી કસર નહીં.

શેર.

હે તજલ્લી ઇસકદર દેખો હમારે યારમે,
શેટ ખરશતજી ફીરે આસક તેરે દરબારમે;
રામા અહેમદ કહે મગન હે મસ્ત તેરે આસારમે,
અન્તોન આકુબકા રહે દીલ તો ઉસી દીલદારમે. (મીલાન)

નબીખાન તેરે કદમોપે અપના સર યે ઝુકાતા હે, સીવાય તેરે૦

❀ ૪ ❀

રંગત લંગડી.—ગુજરાતી.

તારા ઇસ્કમાં હું પ્યારી બદનામ થઇ બહુ ખાદો ગમ,
તુને ન છોડું= કે જહાં સુદીછે મારા દમમાં દમ. ટેક.

મારા જીવની થાય ખરાબી કેમ કીધી તેં પ્રીતી કમ,
રાતને દાહડો= કરૂંછું જીગરને મારા બાલી ભસમ;
તુ મારેથી બોલ હસીને સાંચું કહુંછું ખાઇ કસમ,
તારે કારન= દીવાનો થયો સઉ કહેછે આલમ. (મીલાન)
દીલમે મારા તારે વીસેનો રાતને દાહાડો લાગે જખમ, તુને ન છોડું૦

૧.

સમજ તુ મનથી માશુક મુજને હું આશક છઉં ખરો પીતમ,
કુદુમ કબીલો= તજીને તજી દીધો છે દીન ધરમ;
પ્રેમ પ્રીતમાં રડી રડીને ઝુરીયા કરે છે મન હરદમ,
યાદમાં તારી= કહું શું મુખથી મારા હાલ સનમ. (મીલાન)
કઠન કીધુંછે દીલને પ્યારી કરસે તુ કહાં સુદી જુલમ, તુને ન છોડું૦

૨.

નથી જવાની રૈવાની આ પાપી દમ લે જાસે જમ.
માટીનો તન= થઇ જાસે માટીમા સઉ એ માલમ;
માટે આશકપર દયા રાખની દીલને કરીલે જરા નરમ.
આ જીન્દગીનો યેક દીન ખુલી જવાનો ભેદ ભરમ. (મીલાન)
વધારે શું કહું પ્યારીજી ઘણું બોલતા લાગે સરમ, તુને ન છોડું૦

૩

આફ્રાની દુનીયા તન દાહાડાની માટે મનમાં અશકને નમ,
સાચું કહેછે= તુકનગીર સમ્બુલાલ રામા કાસમ;
ખરશેદજી નારાયન કહેછે સદા મગન મંગલ હાસમ,
મગરૂરીને= તજી દે નબીખાનના ધરી કદમ. (મીલાન)
આ દુખી દીલનો હાલ આ લખતાં લખતાં ભાગી મારી કલમ, તુને ન છોડું૦

૪

બહર ખડી.

સખી.

પેટ કરેછે યાર સહુને પેટ લડાવે,
પેટ તોડે વેહવાર પેટ લાખોને લજાવે;
પેટથી નર લાચાર પેટ પાપીને મનાવે,
પેટ કરે એજાર પેટ બાહાદરને રડાવે;
પેટ વેચે ઘરબાર પેટ નાયકણી નચાવે,
પેટ કરેછે હાર પેટ ધંટીએ દરાવે.

દોહરા.

પેટ કરાવેછે ઉલથાપ, = પેટ કલેજે પાડે કાપ;
પેટ નહીં જુવે પાપનું માપ. = પેટ જીવ ઉપર કરે સન્તાપ.
સદા સુમરણ પુનથી કરજો, = નબી કહે પાપીથી નર ડરજો.

રંગત ખડી.

જો માલીક મહારકા દીલસે ઘરમ સુબે ઓર શામ કહો,
કાદર કહો યા કરીમ કહો હક કહો પર ઉસકા નામ કહો. ટેક.

કીસી તરેહ તુમ દીલબરકા અબ નામ જબાંસે યાર કહો,
રહીમ કહો રહેમાન કહો યા ઉસકો પરવર દીગાર કહો;
યા તુમ શાહ સુલતાન કહો યા દીલકા વો દિલદાર કહો,
ખુદા કહો રહેમાન કહો વાહદુ કહો યાકાર કહો. (મીલાન)
કદીર કહો યા કુદરત કહો યા ઉસકો સુર સલામ કહો, કાદર કહો.

૧

ઉસ દીલબરકો ફકીર કહો યા હુસ્યાર યા અન્જાન કહો,
દોસ્ત કહો યા રફીક કહો યા શરીક યા દીલજાન કહો;
હકતાલા તુમ કહો યા બારીક તાલા ધરકે ધ્યાન કહો,

કમર કહો યા શમ્સ કહો યા જમી કહો અસ્માન કહો. (મીલાન)
હર સે અંદર વોહી સમાયા કૈસા ચાહે કલામ કહો, કાદર કહો૦

૨

ગીરધર કહો ગીરધારી કહો યા ઉસકો કૃષ્ણ મુરાર કહો,
ઓહંગ કહો યા સોહંગ કહો યાકાર વો નીરાકાર કહો;
બ્રીહ્માં કહો યા બીષ્ણુ કહો યા મહેશ બારમ બાર કહો,
સાધુ કહો યા સંત કહો યા બ્રીમચારી બ્રીમચાર કહો. (મીલાન)
યા ઉસકો રઘુપત નાયક કહો યા તુમ ઉસકો રામ કહો, કાદર કહો૦

૩

વો હર રંગમે રંગા હૈ જાહર ચાહે હજારોં રંગ કહો,
હનુ કહો યા બીર કહો યા બલીવાન બજરંગ કહો;
સમ્મુલાલ રામાં અહેમદ કહે દીલમે કરકે ઉમંગ કહો,
ખુસરૂ યાકુબ મગન નારાયન કહે યા પ્રેમ પતંગ કહો. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે મેરેકો ઉસકા ખાસ ગુલામ કહો, કાદર કહો૦

૪

રંગત ખડી.

બીન મરજી માબુદકે પત્તા એક હીલાયે હલે નહીં,
રૂસ્તમકી ક્યા તાબ રૂબરૂ કીસીકી ઉસકે ચલે નહીં. ટેક.

જીસ આશકપર મહેર કરે ખુદ બખુદ જો આપી હકતાલા,
કોઇ જામદે જહરકા ઉસકો હોય વો અમ્રીતકા પ્યાલા;
કોઇ ચાહે મારે ઉસકો નહીં બાલ બાય બીલકુલ લાલા,
નહીં કીસીસેં મરે વો આશક રહે અમર દરજા બાલા. (મીલાન)
કોઇ ઉસે આતીશમે ડાલે જલને તો રૂહ જલે નહીં, રૂસ્તમકી૦

૧

કોઈ ચહેકે ચાહમે ઉસકો ડુબા દેયે ઉપરસે ડાલ,
વહીં ન વો ડુબે ઉસકો તો આપ ખલાહી લેયે નીકાલ;
કોઇ કહેકે ફીલકો ઇસપર છોડકે ઇસકી ખીંચેં ખાલ,
આન રૂબરૂ ફીલ ભગે ચુવેસા અગર વો ઠોકે તાલ. (મીલાન)
જો કુછ લીખદે કરમમેં અક્ષર સીવાય ઉસકે ટલે નહીં, રૂસ્તમકી૦

૨

અગરચે કોઇ શમસીર ઉઠાકર ઉસપર યાર પલટ જાવે,

વાતો જીન્દા રહે મારને વાલેકા સર કટ જાવે;
કરને સીના ચાક ચહે તો ઉસીકા સીના ફટ જાવે,
બાલ એક બાંકા ના હોવે રૂસ્તમ ચાહે લીપટ જાવે. (મીલાન)
જીસકી મેહેર હો ઉસપર વો નર કાલકે હોવે તલે નહીં, રૂસ્તમકી૦

૩

અગરચે વો ચાહેતો જામકા નીમ કરે અમલીકા આમ,
દેર કરે કાએકો પલમે સુબેકી વો કર દેવે શામ;
સમ્મુલાલ રામાજી કહે ઉસકી કુદરતકે સબ હૈ કામ,
જમસેટજી ખુસરૂ નારાયન મગન ભજે ઉસ નરકા નામ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે મહેર બીન પુરે હોંયગે ભલે નહીં, રૂસ્તમકી૦

૪

રંગત ખડી.

ઉસ દીલબરકે જલવેકો દેખા હરએકકે શાનમે હૈ,
કાબેમે મક્કેમે જલવા કાફમે અરબસ્તાનમે હૈ. ટેક.

ગલી ગલી કુંચે કુંચેમે જાની ઔર અન્જાનમે હૈ,
શમ્સમે હૈ વો કમરમે હૈ અખતરે જમી અસ્માનમે હૈ;
ઉસીકા જલવા હર સૈ અન્દર વો અરસે દાલાનમે હૈ,
જન્નતમે હૈ શકરમે હૈ વો ઈરમ્મે હૈ ફુલ પાનમે હૈ. (મીલાન)
જહાંમે દેખા વોહી હૈ જલવા રૌશન પાક કુરાનમે હૈ, કાબેમે૦

૧

આન લીખું ક્યા ઉસકી વો દીલબર રહેતા હર આનમે હૈ,
ફજરમે હૈ વો શામમે હૈ હર બહરમે હૈ પુરોનમે હૈ;
ઉસકે રોશનીકા જલવા મોતી હીરોંકે ખાનમે હૈ,
લાલમે હૈ ગોહરમે હૈ નીલમ્મે હૈ મરજાનમે હૈ. (મીલાન)
ઐશમે હૈ વો ફનામે હૈ વો કરબલકે મૈદાનમે હૈ, કાબેમે મક્કેમે૦

૨

ચમક હૈ ઉસકી બાગ બગીચે ઔર સહી વીરાનમે હૈ,
શાખમે હૈ વો સજરમે હૈ ગુન્ચોંમે હૈ હર જાનમે હૈ;
પૈગમ્બરમે વોહી નુર વોહી હરએક દેવસ્તાનમે હૈ,
પીરમે હૈ વો વલીમે હૈ અલમસ્તમે હૈ મસ્તાનમે હૈ. (મીલાન)
જહાંપે દેખા નજર રોશની આઈ કાફસ્તાનમે હૈ, કાબેમે મક્કેમે૦

૩

દીવાનોંમે વોહી રોશની વોહી ચમક દીવાનમે હૈ,
મુંહોમે હૈ કફનમે હૈ વો કબ્રમે કબ્રસ્તાનમે હૈ;
સમ્મુલાલ રામાજી બાબુલાલકે દીલબર ધ્યાનમે હૈ,
ખુસરૂમે જમશેદમે નારાયનમે અસીયદખાનમે હૈ. (મીલાન)
નબાખાન કહે વોહી ચમક કુલ રાગ રાગની તાનમે. કાબેમે મક્કેમે.

રંગત ખટી.

ક્યા ખલ કુદરતસે સારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કાફ નુનસે ક્યા નજારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. ટેક

કહીં શીકંદર બનાયા દારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીં ડેલીયા કહીં હજારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
ક્યા જહાંમે તુહી ખુદારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીંપે જીન્દા ક્યા હૈ મારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ.
ક્યા અંધેરા કર આસ્કારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ, કાફ નુન૦

૧

ડુબાયા કોઇકો દીયા કીનારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીં ઉજવાલા કીયા અંધારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
કીયા સમુન્દર વો ગંગધારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
ક્યા જલ મીઠા કીસીકા ખારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. (મીલાન)
હાલ હમારા ક્યા તુમારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ, કાફ નુન૦

૨

કહીં શકર જન્નતનકો સવારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કહીં બશર કહીં હુર ઉતારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
ક્યા કમર કહીં કીયા સીતારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
ચલા તેગ ઔર દીયા દોધારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. (મીલાન)
કીસીપે બરછી ચલાયા આરા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. કાફ નુન૦

૩

કહીંપે પાની ક્યા હૈ ગારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
કીસીકો કહીં દીખાકે તારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ;
કહે ખુસરૂ ક્યા દીલબર પ્યારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ,
મગન નરાયન કરે હશારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ. (મીલાન)

નબીખાનકો દીયા સહારા કહીંપે કુછ ઔર કહીંપે કુછ, કાદ્ નુન૦

૪

રંગત ખડી.

ઉસકી કુદરત હો જગમે તો સબી અવાદાની હો જાય,
પઢ નમાજ રખ રોજા દીલસે રોશન પેશાની હો જાય. ટેક.

અહેલે સુબે ઉઠ દરૂદ પઢતો ચેહરા નુરાની હો જાય.
મહેર હોય ઉસકી જીસપર તો તેર જીન્દગાની હો જાય;
યાદ કરે જો ઉસકી ઉસકા દરજા સુલતાની હો જાય,
બાયે ઉસીકે એકીન માનો તખ્ત સુલેમાની હો જાય. (મીલાન)
કરના દીલમે ચાહેતો એ સબ દુનીયા ફાની હો જાય, પઢ નમાજ૦

૧

બાગ જહાંમે દેખ ફુલ ફુલોકી મીઠી બાની હો જાય,
શાખ સજર ડાલી ડાલીમે ખુબ દાસ્તાની હો જાય;
જો રબકે રહે યાદમે હરદમ વો નર ખાકાની હો જાય.
ચાર પહેર રહે ધ્યાનમે રબકે વો આશક ધ્યાની હો જાય. (મીલાન)
ધ્યાન કરે ઉસ માલીકકો વો શખ્સ બડા ગ્યાની હો જાય, પઢ નમાજ૦

૨

હુકમ ઉસીકેસે આતીશ બંદ હોય ખાક પાની હો જાય,
બારીશકે બરસાનેસે હર બશરકા દીલ દાની હો જાય;
આજ સરે દંગલકે અન્દર જીકયે ફુરકાની હો જાય,
નમાજ પઢનેસે માથેપે સબકે નીસયાની હો જાય. (મીલાન)
જો ઇસપર ઇમાન ન લાવે વો નર શૈતાની હો જાય, પઢ નમાજ૦

૩

સમ્બુલાલ ખરસતજી કહે કોઇ રાજ યે હક્કાની હો જાય,
નબીખાન રામાકી મુલકદર મુલ્ક મદે ખ્વાની હો જાય;
બાબુલાલ રૈસનકા દરજા એકીન દુરૌની હો જાય,
નારાયન ઔર મગન હરી દામાસે બર જબાની હો જાય.
અન્તુન પસકોલકે ગાનેસે ઉદુકો હૈરાની હોજાય, પઢ નમાજ૦

૪

રંગત ખડી.

ઉસકી નીગાહ ગર ફીરે તો દમમે દુનીયાં સબ ફાની હો જાય,
બારીક તાલા કરે મહેર તો દુર પરેશાની હો જાય. ટેક

જીસકો સુલતાં કરે ઉસીકા દરજા સુલતાની હો જાય,
નીગાહ અગર વો કરે તો યારો પથ્થરકા પાની હો જાય;
ઉસીકી કુદરતસે કરદે જાનીકા અન્જાની હો જાય,
ઉસકી મહેર ગર હોવે તો મૂરખભી નુકતે દાની હો જાય. (ભીલાન)
બેઠ જાય જન્નતમે જીસપર તેરી મહેરબાની હો જાય, બારીક તાલા૦

૧

હીન્દુસ્તાંકા ઇન્સાં વો ચાહે અરબસ્તાની હો જાય,
જીન્દાંકો મુર્દા કરદે મુર્દાકી જીન્દગાની હો જાય;
જહેર હલાહલકા પ્યાલા વો ચહે અર્ગવાની હો જાય,
જો કોઇ દીલમેં ડરતા રખે સચ ઉસકી ધુલધાની હો જાય. (ભીલાન)
રૂબરૂ ઉસ પાકકે તો દુશમનકો પીશે માની હો જાય, બારીક તાલા૦

૨

હોવે અગર કમ આબ તો વોભી કમાન ખુરાંની હો જાય,
શાહકો કરદે ગદા ગદાકા દરજા લાસાની હો જાય;
મહેર જો ખરપે હોયતો ઘોડા વો પચકલ્યાની હો જાય,
દુશમન હોવે જેર ઔર આશકપે દુર પીસાની હો જાય. (ભીલાન)
પૈલ[illegible]ન નાંતવાં નાતવાં કીતો પૈલવાની હો જાય, બારીક તાલા૦

૩

મહેર સનમ ગર કરે તો યારો દીલકા શાદમાની હો જાય,
જીસ આશકપર મહેર કરે વો આશક હક્કાની હો જાય;
સમ્બુલાલ રામાજી અહેમદ મહેરસે મક્કાની હો જાય,
નબીખાન ખરસતજી કહે વાલી વો રબ્બાની હો જાય. (ભીલાન)
મગન નરાયન કહે ઉદુકા દરજા શૈતાની હો જાય, બારીક તાલા૦

૪

ખડી રંગત.

સનમ વો સારે કાર બનાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
જહાંન સારેકો રંગ દીખાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. ટેક.

સબોંકો અપની કલા બતાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
ન કામીલોંકે ખયાલ આવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
નયે નયે સબ ખેલ જતાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
યે જાન આવે યે જાન જાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (ભીલાન)

કીસીકો છોડે કભી ફંદાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૧

વો રોશની અપની ઝલ ઝલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
કભી બુઝાવે આગ જલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
કીસીકો પલ્લે પાર લગાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
કીસીકો દરયા બીચ ડુબાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (મીલાન)
ઘડીમે આવે ઘડીમે જાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૨

વો અપને આશકપે મહેર ખાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
હસે કીસીકો દાર ચઢાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
કીસીકી તનસે પોસ્ત ખીંચાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
યે કોઇ ઉસકા પતા ન પાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (મીલાન)
ભોલાય દીલકો કભી હટાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૩

ગુલામકો પાદશા કરાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ,
સુર મર્દકો સહી ડરાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ;
નરાયનકો વોહી મન મેલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ.
મગનકો લીખના વોહી સીખાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ. (મીલાન
કીસે હસાવે કીસે રૂલાવે ઘડીમેં કુછ ઔર ઘડીમેં કુછ, જહાંન સારે૦

૪

રંગત ખડી.

પઢકે જબાંસે બીસમીલ્લાહ કુરઆનમેં દીલ દવડાઉંગા,
અહદ વો અહમદ સીવા ઔરકે નહીં મૈં ગુનકો ગાઉંગા. ટેક.
નામલે અવ્વલ પાક ખુદાકા સીજદેમેં મૈં આઉંગા,
નમાજ પઢ પઢકે હકકે દરગાહમેં સુક્ર મનાઉંગા;
બુત પરસ્તકો છોડકે મૈં મસજીદમેં ધ્યાન લગાઉંગા,
ખુદાકો સીજદા કરંગા હર્ગીજ પાસ ન બુતકે જાઉંગા. (મીલાન)
મુલાં મૌલબીકે આગે મૈંતો આદાબ બજાઉંગા, અહદ વો-

૧

રસુલે હજરતકે અપને જીસરોજ કદમ મૈં પાઉંગા,
દીલકો સાફ કરકે ઉનકે કદમોંપે સરકો ઝુકાઉંગા;
યા મેરે પરવર દીગાર મૈં આપકા હુકમ ઉઠાઉંગા,

સખુન જબાંસે ફક્ત એક કલમેકા મેં ફરમાઉંગા. (મીલાન)
દીનો દુનીઆંકી નસીહત હરએકકો યાર બતાઉંગા, અહદ વો૦

૨

લાખો જખ્મ સહુંગા જીસ્મપર કુછ નહીં હાલ સુનાઉંગા,
નબીકા કલમા સીખુંગા હર ઇનસાંકો જાય સીખાઉંગા;
સબ નેકીકે કામ સબી ઇન્સાંનોકો બતલાઉંગા,
હક અલ્લાહકે નામપે સીજદેગાહ હો સરકો કટાઉંગા. (મીલાન)
લાખોં સદમેં સહુ ગા નહીં કુછ આહ જબાંપર લાઉંગા, અહદ વો૦

૩

ઔર કાફીરોંકે ઉપર મેં અપના અદલ જમાઉંગા,
સચ્ચા સચ્ચા જીક્ર કહુંગા જુઠ કસમ નહીં ખાઉંગા;
હાલ આજ દંગલકે અંદર સબ અપના દરસાઉંગા,
સમ્બુલાલ રામા મંગલ કહે દોહેરે ચંગ બજાઉંગા. (મીલાન)
કહે નબીખાં ખ્યાલ સદાં દંગલકે બીચ બનાઉંગાં, અહદ વો૦

૪

રંગત ખડી.

કોઈ કહે તુ તુ તુ તાતા કોઈ કહે હે મેં મેં મેં,
શામ સુબે હર શાખ સજરપે કરે પરીન્દે ચેં ચેં ચેં. ટેક.

કોઇ કર રહા હાં હાં હાં ઔર કોઈ કર રહા હું હું હું,
ખુસીકે આલમમેં કોઈ ફાંફાં કરે ઔર કોઈ ફું ફું ફું;
કોઈ નબીયા નબી કહે કોઈ કહે ખુદાયા ખું ખું ખું,
કોઈ કરે કુરબાન જાનકો કોઈ કહે જાં દું દું દું. (મીલાન)
કોઈ કર રહા કાં કાં કાં કોઈ કું કું કું કોઇ કેં કેં કેં, શામ સુબે૦

૧

કોઇ કહે હક હકા હકા કોઇ કહે હે મેરા હુ હુ હુ,
કોઇ કહેતા રાજીકુલ રીજકકા માલીક હૈ એક તુ તુ તુ;
કોઇ કહેતા ગુલ ગુન્ચોંમે એક તેરી હૈ ખુશ બુ બુ બુ,
જો ઉસકી બદગોઈ કરે ઉસપર સબ થુકે થુ થુ થુ. (મીલાન)
કોઇ કરે ના ના ના કોઇ કરે વો ની ની નેં નેં નેં, શામ સુબે૦

૨

કોઇતો હુ હુ કોઇતો હી હી કોઇતો કરતા હાં હાં હાં,

કોઇતો માંમી કોઇતો માંમું કોઇતો કહેતા માં માં માં;
કોઇતો તાતી કોઇતો તાતુ કોઇ કહે ચલ તાં તાં તાં,
કોઇતો પીઉ કોઇ પીયા પીયા કોઇ કહે નેક હૈ પાં પાં પાં. (મીલાન)
કોઇતો ટાટા કોઇતો ટી ટી કોઇ કરે હૈ ટેં ટેં ટેં, શામ સુબે૦

૩

કોઇતો કહેતા ઐ વાત કોઇ અલીફ કહે કોઇ બે બે બે,
કોઇ કહેતા હૈ ખુસી ખુસીસે તુન ઔર પે પે પે પે;
કોઇ કારે રે અલીફ તુનકો પઢો કહે ઝટ લે લે લે,
કોઇ કહે ઐ યે રે અલીફ તેરો તુ દીલસે દે દે દે. (મીલાન)
કોઇતો સાસુ કોઇતો સીસી કોઇ કરે હૈ સેં સેં સેં, શામ સુબે૦

૪

નહીં પાય હૈ થાહ ગેલ્મકા મરે હજારોં પચ પચ પચ,
પેડ પુરાના નહીં લચે સબ લચેં ડાલીયેં લચ લચ લચ;
ખરસતજી રામાં રૈસન બાબુસે મતકર કચ કચ કચ,
મગન વો બાબુલાલ નરાયન કહે ભેદ સબ સચ સચ સચ. (મીલાન)
નબીખાનકે સખુનકો સુન કોઈ કરે હૈં હાં હાં હેં હેં હેં, શામ સુબે૦

૫

રંગત ખડી.

ના કર મુઝે ફીસકાભી તુ મહોતાજ આજ ગુન ગાઉંગા,
કર મેરે દીલદાર યાર કુલ કાજ આજ ગુન ગાઉંગા. ટેક.

ખુલા લે મુજકો પાસતુ સીધી રાહ આજ ગુન ગાઉંગા,
કરદે જહાંમે મુઝે તુ બે પરવાહ આજ ગુન ગાઉંગા;
ચાહે તુ કર જુલ્મ મુઝે હૈ ચાહ આજ ગુન ગાઉંગા,
નહીં હટુંગા દરસે કસમ અલ્લાહ આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
દે ઇજ્જત મુજકો ઔર રખલે લાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કર મેરે દી૦

૧

ખુલા મદીને મેં કરકે અહેસાન આજ ગુન ગાઉંગા,
ધ્યાન હૈ તેરા જાન તુ રખ પહેચાન આજ ગુન ગાઉંગા;
મુજ અજીજકો તુ અબ દીખલા શાન આજ ગુન ગાઉંગા,
તુ હૈ મેરી જાના મૈં હો કુરબાન આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
કુલ જહાનસે જબર હૈ તેરા રાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કર મેરે દી૦

૨

તેરે ઇસ્કકી છાઇ દીલમેં અગન આજ ગુન ગાઉંગા,
સજન લગી હૈ તુજસે મેરી લગન આજ ગુન ગાઉંગા;
બુલાકે બાગે ઇરમ્મેં કરદે મગન આજ ગુન ગાઉંગા,
દેખુંગા જબ ખુસીસે તેરા ગગન આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
બક્ષ દો મેરા જો હૈ અવ્વલ સાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કર મેરે દી૦

૩

કીબ્ઝ કરકે આપીકા યાર કલામ આજ ગુન ગાઉંગા,
પહોંચા દો મેરે મુજકો મુકામ આજ ગુન ગાઉંગા;
સમ્મુલાલ રામા કહે લેકર નામ આજ ગુન ગાઉંગા,
મગન નરાયન કહે દેવો આરામ આજ ગુન ગાઉંગા. (મીલાન)
નબીખાન કહે ગ્યાન બક્ષો માહારાજ આજ ગુન ગાઉંગા, કરે મેરે દી૦

૪

રંગત ખડી.

જરા તુ આ હ્યાકતમેં અપને અક્લમંદ સંગ રહે રહે રહે,
કીસને પાયા અંત યેહમકા જરા તુ મુજસે કહે કહે કહે. ટેક.

મેંતો કહેતા ચલુંગા કલ તુ કહા કરે અબ ચલ ચલ ચલ,
નહીં માનતા જરા કહાતુ મુઝે સતાતા પલ પલ પલ;
દુવારકા તેરે ગદા બના તુ કહે યેહાંસે ટલ ટલ ટલ,
નહીં માના તુ કહા તુઝે સમઝાયા હું મેં બલ બલ બલ. (મીલાન)
કબીતો કહેતા જલ જલ જલ જા કબીતો કહેતા બહે બહે બહે, કી૦

૧

તુ મુજકો હર રોજ ડરાતા રહેતા હું મેં ડર ડર ડર,
અફ્લાતુની ચલી નહીં ગૈ દારા સીકન્દર મર મર મર;
કોઈ કહે હૈ ખુદા ખુદા કોઈ કહે હૈ ગીરધર હર હર હર,
કોઈ પોસ્ત દે દીયા કોઈ ચઢ ગયા દારપર સર સર સર. (મીલાન)
કાસીને સરકો દીયા પોસ્ત અફસોસ જુલ્મકો સહે સહે સહે, કીસ૦

૨

યાદમેં તેરે બહોતસે આશક ફીરેં પરેશાં હો હો હો,
નહીં મીલાતુ ઉન્હેં કહે વો જાન હમારી લો લો લો;
હાથ મસલકે બૈઠ ગયે એક જગેહપે આશક રો રો રો,
અહદ વો અહેમદ જહાંમેં હૈં સરદાર હમારે દો દો દો. (મીલાન)

ખાક જીગર દરરોજ હોગયા હાય જુલ્મકો સહે સહે સહે, કીસ૦

૩

સુનકર મજમું ખયાલકા આલીમ ફાઝીલ કહે હું હું હું.
કોઈ તો હસતા રહા બજ્મમેં કોઈ ખાસતા ખું ખું ખું;
સમ્બુલાલ રામાકે સખુન સુન કોઈન કરતે ચું ચું ચું.
મગન નારાયન મંગલ કહે મૈં આજ બલાયે લું લું લું. (મીલાન)
નબીખાં અહેમદ કહે ખ્યાલ તુ કર રખ અપના તહે તહે તહે, કીસ૦

રંગત ખડી.

નહીં ટલુંગા બીના પીયે મૈં આગેસે તેરે દરકે,
પીલાદે મૈં એસી સાકી દે છોડ તુ મસ્તાના કરકે. ટેક.
બૈઠા હુ દરપર તેરે કરકે સબ તર્ક જમાનેકો,
રહુંગા જીન્દા તાબે જીન્દગી દેખ તેરે મૈખાનેકો;
ખુશી ખુશીસે પીલાદે ભરકર જામ યે મુજ મસ્તાનેકો.
કભી ન દેખુંગા હરગીજ તુજબીન મન્દર બુતખાનેકો. (મીલાન)
તુ મુજપર હો મહેરબાન દે પીલા જામ અબ ભરભરકે, પી૦

૧

તેરા મૈખાના જારી રહેતા હૈ હર મૈખાનોંસે,
સુના હૈ મૈને બડે બડે મસ્તાને મસ્ત રીન્દાનોંસે;
બડી બડી તારીફ સુનાહૈ મુંહાં મૈલબી શાનોંસે,
ખુશીસે દરપે પડા રહું સુન લીયા શુરૂ મૈં કાનોંસે. (મીલાન)
આશક હમતો બને હૈં મૈં કે નહીં લાલચી હૈં જરકે, પીલા૦

૨

પીલાદે મૈં ઐસી મુજકો જીસમેં દીલસે હો દુર અલમ,
મસ્ત રહુ સરશાર નશેમેં નજર પડે માહે આલમ;
વોહી મીલે હમદમ મુજકો જીસકે દમ્મે અટકા હૈ દમ,
ખુશીસે દેતુ જામ મુઝે તા હશ્ર તલગ માનેંગે હમ. (મીલાંન
જીસ્સે દીદ દીખ જાય પરદે ખુલ જાયેં સભી જલવેગરકે, પી૦

૩

આશક સાદક જો હૈં વો પી મૈં ફીરતે મતવાલે હૈં,
હુઈ મયસ્સર કીસીકો ના મૈં જીનકે હાલ હવાલે હૈં;
સમ્બુલાલ જમશેટજી ખુસરૂ નશેં મને મતવાલે હૈં,

રામા શાપુરજી નારાયન કહેતે ખ્યાલ નીરાલે હૈં. (મીલાન)
નબીખાનકે સખુનકા સુન સુનકે આદા ફડસે સરકે, પીલાદે૦

રંગત ખડી.—સીંગાબીલોચન.

કુલ હે સાકી ખુસદીલસે મુજ બંદેકા અબ સાગરે મુલ,
મુલમે લહેર લહેરમેં તાર હૈ તારમેં જીસકા જલવા કુલ. ટેક.

કુલ આલમમેં આલમ જીસકા આલમમેં કુલ હે આદમ,
આદમમેં હે કૌલ કૌલમે ખુદા ખુદામેં હમ હમ દમ;
દમમે દમ દમમેં હૈ જાલીમ જાલીમમેં હૈ શાહઉમમ,
શાહઉમમે ખલ્ક ખલ્કમેં કુદરત કુદરતમેં બાલમ. (મીલાન)
બાલમમે હૈ ગુલ ગુલમેં ખુસબુ ખુસબુમેં હે ખુસ મુલ, મુલમેં લ૦

૧

કુલમેં મસ્ત મસ્તમેં હૈ મસ્તી મસ્તીમેં દીલબર તુ હૈ,
તુહૈ સજરમે સાખ સાખમેં ગુલ ગુલમેં તેરી બુ હૈ;
બુમે રમક રમકમેં જલવા જલવેમેં તેરી લુ હૈ,
લુમે ઝલક ઝલકમેં આતીસ આતીસમેં તુ હરસુ હૈ. (મીલાન)
હરસુમે હૈ નુર નુરમેં ચમક ચમકમેં જાહેરી મુલ, મુલમેં લ૦

૨

કુલ બુલ બુલમેં ચહેંક ચહેંકમે ખુશી ખુશીમેં હે ગુલ ફુલ,
ફુલમેં તુખ્મ તુખ્મમેં સજર હૈ સજરમેં શાખેં હૈં અફજલ;
જલમેં કમલ કમલમેં બ્રીહ્માં બ્રીહ્માંમે હૈ શ્રેષ્ઠ સકલ,
સકલમેં છલ છલમેં હૈ તેજી તેજમેં નીકલા ભાન અસલ. (મીલાન)
અસલમેં એક એકમેં માયા માયામેં હૈ સબ મૈં મુલ, મુલમેં લ૦

૩

ફુલમેં કલા કલામે કરની કરનીમેં કુલ લાલી હૈ,
લાલીમેં લાલા લાલામેં સમ્બુલાલ નર ખ્યાલી હૈ;
ખ્યાલીમેં શાપુરજી ખુસરૂ રામાજી ટકસાલી હૈ,
ટકસાલી હૈ અમરસીંગ નારાયન રંગત ઢાલી હૈ. (મીલાન)
ઢાલીહૈ સબ કડી કડી કહે નબીખાન સુન ભેદ અમુલ, મુલમેં લ૦

રંગત ખડી સીંગાબીલોચન.

શાન ખુદા ઔર નાત પૈગમ્બર જીનસે હૈ કુલ સબી જહાન.
જહાંનમેં હે જલવા જલવેમેં હે ઉસ ખાલીકકી શાન. ટેક.

શાનમેં હે અહેમદ અહેમદમેં નુર ભરા ખુદ રબ્બાની,
રબ્બાનીમેં ચમક ચમકમેં દમક દમક હૈ નુરાની;
નુરાનીમેં જબાં જબાંમેં કુરા કુરામેં લાસાની,
લાસાનીમેં શાને ઇલાહી ઇલાહીમેં મદહા ખ્વાની. (મીલાન)
મદાહ ખ્વાનીમેં ઉસીકી કુદરત કુદરતમેં હૈ સબી જહાન, જહાંનમેં હૈ૦

૧

શાનમેં હૈ કુદરત તેરી કુદરતસે હૈ અસ્માન જમીન,
જમીનમેં હૈ આબ આબમેં તુખ્મ તુખ્મમેં ઇસ્મ હસીન;
હસીનમેં હે સજર સજરમેં શાખ શાખમેં ગુલ સંગીન,
ગુલ સંગીનમેં મહેક મહેકમેં ખુશી ખુશીસેં પઢ યાસીન. (મીલાન)
યાસીનમેં હૈ વરક્ વરક્મેં કુદરત કુદરતસે હૈ જહાંન, જહાંનમેં હૈ૦

૨

શાનમેં હે ઇમાનકી ખડકર ઇમાનસે હે સરદારી.
સરદારીમેં જાલીમ હે જાલીમમેં જુલ્મ હેગા ભારી;
ભારીમેં હૈ વજન વજનમેં સજન મેરેકી દીલદારી,
દીલદારીમેં મયા મયામેં મોહબ્બત મોહબ્બતમેં યારી. (મીલાન)
યારીમેં હૈ યાર યારમેં પ્યાર પ્યારમેં હુઇ જહાન, જહાંનમેં હૈ૦

૩

શાનમેં હૈગા જોર જોરમેં શોર શોરમેં મરદાના,
મરદાનેંમે મર્દ મર્દમેં સમ્બુલાલ આશક દાના;
આશકમે રામા શાપુરજી ખુસરૂને મતલબ છાના,
છાના બાબુરોસન કરતે મગન નારાયન તો ગાના. (મીલાન)
ગાના ગાતે નબીખાન જમશેટ ખુશી હોગઇ જહાંન, જહાંનમેં હૈ૦

૪

રંગત ખડી—સીંગાબીલોચન.

જહુર હૈ ખાલીકકા દેખો જહાંનકે અંદર સબ નુર,
નુરસે હૈ વો અહદ અહદસે નબી નબીસે ખીલા જહુર. ટેક.

જહુરમેં હે હર જલવા હર જલવેમેં હક હે નાદર,
નાદરમે હે તુહી તુહી હે તુહી તુહીમેં તુ કાદર;
કાદરમેં હે કુદરત કુદરતમેં હે રસુલે પૈગમ્બર,
પૈગમ્બરમે રોશનાઇ હે રોશનાઇમેં શમ્સ કમર. (મીલાન)
કમરમેં જીયા જીયામેં અખતર ઉસીકા હે અખતરમેં નુર, નુર સેહે૦

૧

જહુરકા નુરાની જલવા જલવેમેં દીલબરકા કસ,
કસમેં કાર હે કારમે કસરત કસરતમેં દેહી પારસ;
પારસમેં હે ઝલક ઝલકમેં ચમક ચમકમેં દમક સરસ,
દમક સરસમેં સના હે જીસકી સનામેં હે મતલબ ચોકસ. (મીલાન)
ચોકસમેં હુશયારી હે હુશયારીમે જલવેગર નુર, નુર સેહે૦

૨

જહુરમેં ન્યામત ન્યામતમેં આબે આબ હર ઝલકનમેં,
ઝલકનમેં મોતી મોતીમેં જોત જોત હે લટકનમેં;
લટકનમેં લટકા લટકેમેં નખરા હે સબકે તનમેં,
તનમેં હે એક નામ નામ હે પાકી જા સબ બન બનમેં; (મીલન)
બનમે સજર સજરમેં શાખ હે શાખમેં ગુલ ગુલમેં હે નુર, નુર૦

૩

જહુરમેં નામા નામેંમે નેક નેકમેં હક બારી,
બારીમેં હે બારી તાલા ચલતી નહીં સીતમગારી;
સીતમગારીમેં ચાહ ચાહમેં હે જીસકે દુનીયાં સારી,
સારી બરનન રામાજી ઓર નબીખાનને કથ ડારી. (મીલાન)
ડારી માલા મગન નારાયન મંગલપે હે રબકા નુર, નુરસે હે૦

૪

રંગત ખડી.

બાલમેં સલ સલમેં હે પેંચ હે પેંચમેં પેંચીદા સમ્બુલ,
સુમ્બુલમેં હે બલ બલમેં હે માર મારમેં જહેરી મુલ. ટેક.

મુલમેં જહર ભરા હે જીસકે અજબ વો રંગી પ્યાલા હે,
પેશાનીકો દેખ શમ્સને બુરકા મુહપર ડાલા હે;
શમ્સ કમરકા ચેહેરેપર વો જીસકે ખીલા ઉજાલા હે,
રૂખકો દેખકે સરમીન્દા વો ગુલાબ ઓર ગુલ લાલા હે. (મીલાન)

અબરૂસે મહેતાબ વો કાબા કમાન મુલ્તાની ગઈ ખુલ. સુમ્બુલમેં૦

૧

ચશ્મને નર્ગીસ બસા નીકાલા પ્યાલા દેખ તરસ્તા હૈ.
મીજગાંમેં હૈ ખાર અલીફ બીનીમેં સરાસર બસ્તા હૈ;
દન્દાં હૈ ગોહરકી લડી ગોહરોંકા સોદા સરતા હૈ,
લબમેં હજારોં લાલ હૈ આબે જમ જમ ખુબ બરસ્તા. (મીલાન)
ચાહ જકનમેં ભરા સમુન્દર ડુબ ગયા જા આલમ કુલ, સુમ્બુલમેં૦

૨

ગલા હૈ ઉસકા ગોલ સુરાહી સુરાહીને નહીં મારા દમ,
સીના હૈ આઇના દોનોં પીસ્તાં અનારસે નહીં હૈ કમ;
પુમ્બા મખમલ સખ્ત હૈ એસા દીલબરકા હૈ નર્મ શીકમ,
મુશકે ખુતન હૈ નાફમેં ચીતા કમર દેખ ખાતા હૈ ખંમ. (મીલાન)
રાન દેખ હૈરાન ફરીસ્તે હુવે અર્શ ઉપર બીલકુલ, સુમ્બુલમેં૦

૩

પંજે મરજાં દેખકે મરજાં દબ જાતે હૈંગે ફારન,
નાખુંસે હીરા સરમાયા કદસે સરોકા સુખા તન;
સમ્બુલાલ શાપુરજી રામા ખરસતજી સંગ રહે મગન,
સીફત સરાપા નબીખાન કથ કહે ગા રહા નારાયન. (મીલાન)
બાગ્રુ લાલ આશક કહેતા વો સબી ગુલોંસે અફજલ ગુલ, સુમ્બુલમેં૦

રંગત ખડી.

દીન દાર હર લહેજે હર ઘડી ગોયદ હરદમ અલ્લાહ અલ્લાહ,
કાફ નુનસે કીયા હૈ રોશન સક મયાર નાદાં વલ્લાહ. ટેક.
અવ્વલ નુરે નબી પૈદા કરદે દર પરદે નેહાદા બુદ,
દોયમ કરદન પૈદા ખલ્ક દર દીલઆં ખાલીક ઇરાદા બુદ;
સોયમ કલમા પૈદા કર્દઆં અજ્નજીલરા દાદા બુદ,
કલમાં ચાહારમ દાઇ હલીમાં બર જબાન બ નીહાદા બુદ. (મીલાન)
ગુફત પંજતન પન્જુમ કલમાં અવ્વલ ગુફતે બીસમીલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૧

અવ્વલ દોયમ સોયમ ચાહારમ પંનજુમ કલમાં મીનો ઇન હસ્ત,
દાનદ દીનો ઇમા કલમેંરા વીરા પન્જતન જામીન હસ્ત;
કલમા વસીલે રોજે જજા હર ગુનેહગારી દામીન હસ્ત,

વીર્દે જબ્બાં દારદ કલમેંરા ગોકે દર જહાં સાકીન હસ્ત. (મીલાન)
ઇં કલમેં ગુલજાર નમુદે આતીશરા બ ખલી લુલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૨

કરદન બહેરે ઇમાન સફા કુન યાદે ખુદા ઐ અહેલે વફા,
બાદ યાદે મુસ્તફા બકુન અજ દરૂં બરૂં દીલદાર સફા;
યાદ બકુન મુસતફા ખુદારા તાકે બબીનદ રૂયે જફા,
નામ નેક દર જહાં બ માનદ યાદ તુરા સાજન્દ કફા. (મીલાન)
દર બેહેસ્ત જો યાબદ હરદમ બાગોતો કલમેં રસુલીલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

૩

સમ્બુલાલ બા રામશીંગ ગોયદ ઇ સખુંન ઐ નુકતે દાન,
શાપુરજી ખુસરૂ મંગલમેં કુતદ દર ફારસી બયાન;
મગન નારાયન બાબુલાલ ગોયદ બીદેહ તો કલગી નીસાન.
નબીખાન અજ જીલમેં આદા બરૂં કર્દ દર લહેજે જાન. (મીલાન)
બકુન જીકરે હક રોજે શબ તા શવદ જીયારત બૈતુલ્લાહ, કાફ નુનસે૦

ખડી રંગત.

જકીલ્ક ગોહર રીસાં હમ્દ હક ગુફતે રાજ નેહાં ગુફતમ,
બાદ નાતે રસુલ ગુફતમ હરએક બાતીંન અયાં ગુફતમ. ટેક.

અજ દીલોજાં કુન યાદ ખુદારા રવાં બકુન તબયે તોસન,
તાકે ન બીનદ જોર જમાના દુર શવદ હરએક બદ જન;
દર બેહીસ્ત જા દીહદ તુરા અજ ખતરે દોજખ સોગેમન,
દીહદમે વયેતર મુદામ બર શાખે તુબા કુન નસે મન. (મીલાન)
હરકે યાદે હક કુનદ રોજે શબ માલીકે હરદો જહાં ગુફતમ, બાદ નાતે૦

૧

કદીર કાદર કદીર કાયમ યેવજ તાલા શાહ જમન,
રબ રાજીક જબ્બાર વેરા ગફફાર તુરા બાયદ ગુફતમ;
રહીમ રાહીમ કરીમ અકબર તાહર વેરા સાયદ કરદમ,
બારી તાલા ગફુર બરતર શહે શહા હર જાનો તન. (મીલાન)
હક આરદ આં કાદીર ગરદદ મન મજમુને કુરાં ગુફતમ, બાદ નાતે૦

૨

દારદ નજરે લુત્ફ બ ખલકત નેકરા જન્નત દીહદ વતન,

જીનો બશર ગીલમાનો મલાયક નેહ યા બન્દ સના કરદન;
અર્શ ફર્શકા દસ્ત બરાયે હજરત પૈદા જાને મન,
આફ તાબ મહેતાબ બર્ક બારાં ગુલે ગુલ સીતાં ચમન. (મીલાન)
અજ કુન પૈદા કર્દ ખુદારા મન અજ ખેસ જબાં ગુફતન, બાદ નાતે૦

૩

નજમ બ ગુફતે રસાલગીરજી પેંચદાર રંગીને સખુન,
સમ્બુલાલ બા રામસીંગ ખુસરૂ ગોયદ ઇ ચુસ્ત વજન;
શાપુરજી નારાયન મંગલ હુસૈન અલી મૈલાવો મગન,
હસુદ ગર દાદે પુર ખંમ બા નબીખાન ગોયદ લછમન. (મીલાન)
બરસુ ગાલે આદામન હરદમ ખયાલે આલીસાં ગુફતમ, બાદ નાતે૦

૪

રંગત ખડી.

ગર્દ રૂખે જાનાના ન સીસ્તે માર આતસી કર કાલે,
બાલે તીલાઈ જેબા ગસતે અન્દ ચું નીજદે મહે હાલે. ટેક.
રૂખે અનવરમે બરદ બર તરી અજ મહે અનવર યેક બારી,
ખીજલ કુનદ પેશાની લોહે સીમીરા કુનદ જર બસ ખ્વારી;
તીર કમા અજ નોકે મીઝે અજ ચશ્મ શવદ નર્ગીસ આરી,
અલીફ ઈલાહી સાંઆં બીનીયે સનમ બ તરજે દીલદારી. (મીલાન)
અજ અબરૂ શુદ નીદમ કૌસ અજ ચશ્મ નીદમ નર્ગીસ પ્યાલે. બાલે૦

૧

લાલ લબસરા ચું બીનદમે શવદ રંજ લાલેરા કમાલ,
અજ દન્દાં ગસરા ખીજલ અખતરો બર્ક ગમગીન મીસાલ;
અજ લીસાન શુદ નીદમ બરગે ગુલ જીસ્ત શુદે દર ચમન મહાલ,
આહે જકન ચાંહે કીનઆરા કુનદ જબસ દર રંજે મલાલ. (મીલાન)
અજ રંગીની રૂખ જેબા ગસ તંન્દ ખીજલ બગ્ર ગુલ લાલે. બાલે૦

૨

સવદ સુરાહી ખીજલ ગુલુવે સનમરા ગર બીનદ એકદમ,
શાખ સમન અજ દસ્તે નાજુક શવદ દરને ચમન નીદમ;
મખ મલો જેબા કાકુમો અતલસ ખીજલ ગશતે અજ સીકમ નરમ,
નાફ વીરતે દરયા અમીક શુદ અયાં દરને સખુક કતમ. (મીલાન)
સાક સતુને નુર નુમાંયાં શુદે અન્દ નુરી બાલે, બાલે તી૦

૩

ફીન્દકે પા દર રંગીની બ નુમાયદ હર મીરજાંરા સફે,
સમ્મુલાલ નબીખાન દાખલા ગુફતે અન્દ બસ હર્ફે બ હર્ફે;
રામસીંગ ખુસરૂ આદારા સાજદ દર મેફીલ ચું બર્ફે,
મગન નારાયન યાકુબ બ ગુફતે આફ્રીં આમદ અજ હર તર્ફે. (મીલાન)

અજ શાપુરજી નીદમ હાસીદાં અજ જૈ ગમ ચું બુજ ગાલે, બાલે તી૦

૪

રંગત ખડી.

તુરા વીષ્ણુ ભગવાનકે નાભી કમલકે દરસન પાવેગા,
બૈઠેગા બૈકુન્ટ કાળ તક ઉસ નરસે થરરાવેગા. ટેક.

કમલસે બ્રહ્માં હુવે ધ્યાન રખ હૈ એ શાસ્તરકી બાની,
ઓહંગસે પૈદા સોહંગ સોહંગસે માયા સતવંતી રાની;
માયાસે પૃથ્વી અકાસ હોગયે સમજ દીલમે આની,
હર પ્રકારકે જીવ જંત્ર પીર બને ઇસિ સમઝે ધ્યાની. (મીલાન)

ઓર સુનેગા હાલ આગે તુ રોવેગા ચીલ્લાવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ટ૦

૧

સોચલે તુ ઇસિ મતલબકો ગર અગર બના હૈ આકીલમંદ,
નાભસે વીષ્ણુકે હૈ તુરા કમલ જરા મત સમઝે ફંદ;
ભગસે હૈ પ્રઘટ ભગવાંલે જવાબ મત ગાના એ છંદ,
ચીરા લીંગસે ભગ સક્તીકા હુવે હૈં ભગવેં મુહ રખ બન્દ. (મીલાન)

એ ભગવેકા હાલ હૈ જાહર સુન સુન તુ પસ્તાવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ટ૦

૨

એ તુર્રેકા હાલ બતાયા કહેદો તુમ કલગીકા સાર,
ગર કલગી સક્તી કહેતે કેઉં સબ્જ ચઢાતે બાના યાર;
અગરચે કલગી હુમાકે પરકો બતલાતે કરતે તકાર,
તો ક્યોં બાદશાહ નહીં હોતે તુમ ક્યોં કરતે ઓછા રૂજગાર. (મીલાન)

ઝુટી બાત તુ કરેગા ગોતે નરક કુન્ડમે ખાવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ઠ૦

૩

અગર કહે તુ તુરકી કલગી ક્રાસ હદીસમે પાયા હૈ,
બતા કીસી વરકેમે નીશાની ઝુટા નામ બઢાયા હૈ;
સમ્મુલાલ રામાજી ખુસરૂ મગન નારાયન ગાયા હૈ,

શાપુરજીસે જવાબ સુન દુશ્મનોને દહેશત ખાયા હૈ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે કોઈ ગર સરન તુરેકે આવેગા, બૈઠેગા બૈકુન્ઠ૦

રંગત ખડી.-ફેકી દોઅંગ.

ફર્ક નહીં હૈ સખુનમેં મેરે ક્યા સમઝે ઈસિકો કમ જર્ફ,
પીજુલ હૈ પઢના ઉસકા જો હરફ કહે જોકે હૈં હર્ફ. ટેક.

ફેઝીયતકી દે બાત છોડ કહો લફ્જ જબા અપનીસે સાફ,
ફતાહ પાયગા દંગલમે ઔર કરેંગે સબ આમીલ ઈન્સાફ;
ફજલસે ઉસ કાદર કરીમકે નર્મ હોયેંગે સબ હરીફ,
ફના કરેગા દુશમન સારે વોહી મેરા વાલી હે કાફ. (મીલાન)
ફહેમ કરો દીલમેં અપને તુમ લગાવો દીલ દીલબરકે તર્ફ, પીજુલ હૈ૦

૧

ફર્સ અર્શ દોજખ જન્નતમે વોહી એક હૈ નેક જઈફ,
ફાજલ દાના વોહી હૈ નુરી નુર ન ઉસ્સે કોઈ હરીફ;
ફાયજ હૈ વો એકી એક હૈ પાક ઉસીકા ઈસ્મ સરીફ,
ફન્દ ન કર દુનીયામેં જ્યાદા નહીં તો વો દેગા તકલીફ. (મીલાન)
ફાંસા જાયગા જબ તુ શકરમેં ગલેગા જૈસા મીસલે બર્ફ, પીજુલ હૈ૦

૨

ફજર ઉઠો ઔર નમાજ રોજા કરો ફીક્રસે લીખો સફ,
ફર્જ અદા કર અપને તુતો એક ઈલાહી બના અલફ;
ફાયદા હોગા તુઝે બહોત કુછ કર નેકી કહેતે મુનસફ,
ફરાર હો જાવેંગે દુશ્મન અગર મહેરબાં હો હાતફ. (મીલાન)
પીર કૈસે હો અલગ જહાંકે એક નામ રખ દીલમેં સર્ફ, પીજુલ હૈ૦

૩

ફાજલ સમ્મુલાલ કહેકે મત જબાનસે બકતુ લાફ,
ફૈલ ન કર કહે રામા મંગલ અગર તુ હૈ દીલબર અસરાફ;
ફેક હાતસે ચંગ કલગી કહે મગન નરાયન તો અલતાફ,
ફેરા લીખકે નબીખાનને કહા નહીં હૈ નજમ ખીલાફ. (મીલાન)
ફેર દોઅંગ બાબુલાલ ખુસરૂને કહા દેખો ઈસિ તર્ફ, પીજુલ હૈ૦

રંગત ખડી.—બેકી દોઅંગ.

બીસમીલ્લા કર કહો પાક બે દાલ અલીફ્કા ઇલ્મ અજબ,
બાદ કહો તુમ મીમ વો હે ઔર મીમ દાલસે રખ મતલબ. ટેક.

બડે હૈં અલ્લાહ આપ ઇલાહી કરીમ કાદર વો હૈ રબ,
બસ મેરા હૈ વોહી વસીલા અહદ વો અહેમદ સુન તુ અબ;
બગૈર ઉસકે દો જહાંનમે કોઈ ન મેરે હૈં યહાં સબ,
બશર મલક ગીલમાન હુર તુ કીયા ફરીશતે શાહ અરબ. (મીલાન)
બન્દે બન્દગી કર તુ ઉસકી ભુલ ન જા વો લાયક સબ, બાદ કહો તુમ૦

૧

બારીક તાલા રબ કરીમકી દો જહાંનમે બડકર આબ,
બરહક જીનકે જલવેસે હૈ અર્સ કુર્શ અખતર માહાં તાબ;
બજુજ ખુદાકે કોઈ નહીં હૈ ઉસીસે રોસન ગુલો ગુલાબ,
બુજુર્ગ હૈ વો જહાંકા આપી ન હૈ કીસીકી ઐસી તાબ. (મીલાન)
બહાર ગુલશન પાયા તુજસે કાફ નુન ફરમાયે જબ, બાદ કહો તુમ૦

૨

બાદશાહ ઔર વજીર પર હૈ નુર તુમારા ખુબ અજબ,
બરકત જીસકે ઇલ્મમે હૈં હૈં પાકીજે દન્દા ઔર લબ;
બુરાક પર ચઢકર હજરત ગૈ મહેરાજકો પાય લકબ,
બર જબાનસે કીયા વો રોશન આપી આપ અગરબ મગરબ. (મીલાન)
બન્દ કારીયે સુનાવો ઐસે કરો શાયરી સમઝે તબ, બાદ કહો તુમ૦

૩

બાલાજી રામા ખુસરૂકે સખુનસે શાયર જાતે દબ,
બાબુલાલ નારાયન કહેતા મગન દીખાદો ઉટકે છબ;
બેકી દોઅંગ નબીખાન કય કહા સુનો તુમ ખ્યાલ નજબ,
બજા ચંગ ચૌતાલ દંગલમેં ખુસી હુવે સારે સાહબ. (મીલાન)
બમ્બઇકે દરમ્યાન બનાકે ખ્યાલકો ગાયા હૈ રજજબ, બાદ કહો તુમ૦

૪

રંગત ખડી.—નુનકી દોઅંગ.

નીરકાર નીરધાર નીરંજન સુમર તુ કર દીન રાત ભજન,
નીશ્ચય મનસે જાપ કરે નર ઉસીકે હોવે નાસ બીધન. ટેક.

નેત્ર જીધરકો ફેર દેયે ઉસ તર્ફકો બરસા દેવે ધન,
નામકો જીસકે રટે કષ્ટ સબ કટે હોય ઝટ નીર્મળ મન;
નેહ લગાકે દેખ ધ્યાન ધર ઔર હરીકે પુંજ ચરન,
નેમ રખકે અપના સમ્પુરણ ઉસી નામકા કરો ભજન. (મીલાન)
નાદાં ઔર જવાન વો બુઢા કીયે ઉસીને તીનો પન, નીશ્રય મનસે૰

૧

નીર્મલ મન કરકે અપના તુ દેખ આત્માપે ચેતન,
નસ નસમે નારાયન રખ્હૈ ક્યોં બહેકા ફીરતા બન બન;
નંગે ચરન તુ ભસ્મ ઉડાતે પુંજ રહા અવરાકા મન,
નીશાન નહીં પાયા નીર્ગુનકા સુદ્ધ કીયા નહીં અપના તન. (મીલાન)
નારે ભરતા ફીરે રાત દીન દેખ દેખકે ચંદ્ર કીરન, નીશ્રય મનસે૰

૨

નરસીંગ રૂપ લેકર નારાયણ હરનાકસકો મારે હન,
નીકાલ બીહીકે બચ્ચે આવેશે લીને સુનો મથન;
નીર્મળ જીનકી દેહ દેખકે ડીગે ઇન્દ્રકા ઇન્દ્રાસન,
નીરાસ દેખે ભક્ત ઉસે વો તાર દીયે કર મન પરસન. (મીલાન)
નાદ ફુંકતે રહે સંત જન બૈઠે બાંદ અપના આસન, નીશ્રય મનસે૰

૩

નીરાકારકે કાર હૈં સારે કહીંપે દે બરસાય અગન,
નુનસે મીસરા સુરૂ કીયે હૈં સમ્મુલાલ તો લગા લગન;
નબીખાન રામાજી મંગલ ગાગાકે છંદ રહે મગન,
નારાયન અહેમદકે સખુનકો સુન સુન આદ્ય લગે બગન.
નાના યાકુબ હુસનુ શાપુર કહે સભામેં સુન ગુનીજન, નીશ્રય મનસે૰

રંગત ખડી.—નીર્ગુની ચરખા.

ચકોર ચરખા બના નીર્ગુની સુરતા નાર ચલાય રહી,
તીન પાંચ પચ્ચીસ રંગ કર કર ઉમંગ બતલાય રહી. ટેક.
નીરંકાર નીરધાર નીરંજન નીરાકાર કીયે કાર ખડે,
બ્રહ્મ બસોલા લીયે હાથમેં કર્મ કાટકી મેખ ઘડે;
ખુટી તીન ગુનકી ઘડ તીનો ખડે દેવતા તીન બડે,
મમતા મઝોટી લગા દીયે ચરખેમેં મત કર બચન કડે;

સત્ત ધર્મકે દો ખુટે જહાં ભાવ ભક્ત કહાં રહે અડે,
ઓહે બેલના ફીરા ફીરાકે માયા મુગરી બીચ જડે. (મીલાન)
હૈગી લોહ લોહેકી લકડી ચાહકે ચક્કર ખાય રહી, તીન પાંચ૦

૧

પ્રેમકા પીઢા બના એક હૈ આપી આપ નર એક સજન,
ઓહંગ સોહંગકી ડોર ફીર રહી ચંકાર ચરખેમેં ધન ધન;
અંત અમાલ ઔર કાયા કમરી કલાસે કરકે કીયે જતન,
સત્ત ધર્મકે દો અડે હૈં પ્રેમ પ્રીત સમઝો ગુનીજન;
હાથ હતેલી બની હૈ સુંદર પ્રેમસે કરતે મુખ મન્જન,
મોહકા ઉસમેં લગાકે મજવા અલગ અલગ જીસકે બંધન. (મીલાન)
બુદ્ધ નાયકા સુરત સોહાગન અપના પતી મનાય રહી, તીન પાંચ૦

૨

તત્વકા તકવા લગાય તન ચરખેમેં ટેમકા હૈ કુલ કાર.
છીમાકી ચમરખ ઔર છીટકા જબ ટુટ જાયેં બીખરેં સબ તાર;
નેહ નટાઈ પ્રીત પોનીયાં કસ કાતે સત અબલા નાર.
ક્રોધકી કુકડી બના બનાકે કરે પ્રેમસે નીત બેપાર;
ચંકાર ચકવા ડીલ ડાંડી જીસમેં હૈ સુન તુ મતલબ સાર,
તેલ તત્વકા ડાર રહી જબ ચલે સત્વ ત્રશનાકા તાર. (મીલાન)
ચંપક બરની મન હરની સુભ કરની ચત્ર ઈતરાય રહી, તીન પાંચ૦

૩

ચકોર ચરખે બીચમેં દીપક ગ્યાનકા સત્ત લગાયા હૈ,
ઉપજત હૈ ગ્યાનીકો ગ્યાન મુરખને ગોતે ખાયા હૈ;
સમ્મુલાલ ઉસતાદ હાલ રામાજીને દરસાયા હૈ,
અહેમદ યાકુબને મોતીકી લડી તોડ બીખરાયા હૈ;
નબીખાનકે સખુનકો સુન સુનકે આદા ચકરાયા હૈ,
મગન નરાયન મંગલ આતમારામ અંતમે પાયા હૈ. (મીલાન)
બાબુલાલ પસકોલકે મનમેં વોહી નાર સમાય રહી, તીન પાંચ૦

૪

રંગત ખડી.

કર્મ રેખ નહીં ટલે કહે ક્યા આપના દુખડા ટોટા કર,
મરજાવેગા ઇસી ફીકરમેં આપ પરેશાં હો હો કર. ટેક.

પાપ કીયા પુરબલે વો જાકે કાલ ગુફામેં ફસતા હૈ,
બડી મુસીબત કર કર નર બાહાર વો બાદ નીકસતા હૈ;
બાહર નીકલને મહેરબાની કર દીયા હરીને રસતા હૈ,
જલ તત્વસે રોતા હૈ નર પવન તત્વસે હસતા હૈ.

શેર.

સો સો અગન વો તત્વસે પ્રાની સદા બડને લગે,
આયા લડક પન ખેલ કરકે ઝાડપર ચડને લગે;
જબ જવાની આઇતો હરએકસે જા અડને લગે,
ઉદ્રસે કઢને લગે વો કબ્રમેં ગડને લગે. (મીલાન)

કોઇ અમર નહીં હુવા તુ હમસે કહે હૈ ક્યા અબ રો રો કર, મરજાવે૦

૧

શ્રીરામ જા લછમન સીતા પંચવટીમે બાસ કીયે,
બના કુટી વો લંકપતી રાવણુ રાક્ષસકા નાસ કીયે;
તુ કેઉં હીરાસા હુવા બીખા કાટે ના મનકો ઉદાસ કીયે,
જો કોઇ હાતસે મરે ગતી હો ગઇ ન કીસકી આસ કીયે.

શેર.

તુ સમજ ગ્યાની હુવા રાજા બડા હરચંદજી,
સત બાચને આયેથે બીશ્વામીત્ર કરકે ફંદજી;
રાજા બીકે ઘર કાલીયાકે નહીં કીયે કુછ દંદજી,
રાની બાકી રૈદાસ બ્રીમનકે વો ઘર કહું છંદજી. (મીલાન)

તુ ક્યા જાને ઇસ મતલબકો રૈન ગમાયા સો સો કર, મરજાવેગા૦

૨

દેખ મોહરધ્વજકા સત જાચે જાય દુવારપર આનંદ કંદ,
રાજા પાટકો તજકે રમાયે જોગ બરથરી ગોપીચંદ;
ફાડ ખંમ મારે હરનાકુસ પ્રલાદકો કીયે અનંદ,
તુમોં હમેંબી વોહી તારકે મીટા દેયેંગે સબ દુઃખ દંદ.

શેર.

કોઇ બને જોગી વો સાધુ કોઇતો બૈરાગી બને,
કોઇ બને ફકીર કોઇતો બાદશાહ બાગી બને;
કોઇ બને લુચ્ચે લફંગે કોઇ અનુરાગી બને,
કોઇતો કર ચોરી વો ખાયે મારતો દાગી બને. (મીલાન)

એ તો ખેલ કુરદતકે હૈં ક્યોં રૈન ગમાવે જો જો કર, મરજાવેગા૦

૩

અગરચે વો ચાહેતો પલમેં રાઇકા પર્બત કર દે,
ગંગા જલદે સુખા બદલે ઉસકેમેં સબ હીરે ભર દે;
ધર્મીકો દે ડાલ નર્કમેં પાપીકો વૈકુંઠ ઘર દે,
મહેલ અટારી ફના કરે છપ્પરકા ચાહે બના ઘર દે.

શેર.

દેખતો જબકે દીખાયા ઉસને અપને નુરકો,
એક ઝલક દીખલા કીયા હૈ ખાક ઉસ કોહતુરકો;
લાલ સમ્ભુ રામાજી કહે જોર દે માજુરકો,
મંગલ મગન યાકુબ અહેમદ કહે મીયાં મન્સુરકો. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે કરો તુમ યાદ દીલ અપના ધો ધો કર, મરજાવેગા૦

૪

રંગત ખડી.–તીસ હરફી.

અલીફ આપકી સીફત લીખું હૈ કબ મેરા મકદુર સનમ,
બે બરહક બારી તાલાને કીયા ખાક કોહતુર સનમ. ટેક.

તે તમામ આલમકો મીલા નહીં કુછ તેરા ઇસરાર સનમ,
સે સાની નહીં કોઇ તેરા એ કહેતે હૈં હુશીયાર સનમ;
જીમ જમાલ જો દેખે તેરા ભરકે નજર એકબાર સનમ,
હે હસુદ હો ઉસકે પરેશાં મીલે જીસે દીદાર સનમ;
ખે ખાલીક હૈ ખુદા વોહી ઇસ જગકા પાલન હાર સનમ,
દાલ દીયે ઇન્સાન પાકમેં હરદમ હૈ ઇજહાર સનમ. (મીલાન)
જાલ જહીન ઇનસાન કરેં હર ઘડી તેરા મજકુર સનમ, બે બરહક૦

૧

રે રૌશન તેરાહી નુર હૈ દર હરદો યે જહાન સનમ,
જે જુલાલે વહદત પીકર કહા કલમા વીરદે જબાન સનમ;
સીન સદા હૈ યાદ તેરી જો કસ હૈ અહેલે ઇમાન સનમ
શીન શબે ફુરકત દેખે જો જાન કરે કુરબાન સનમ;
સુવાદ સાફ સીનાહો ઉસકા જો કરે અહેદો પૈમાન સનમ,
જુવાદ જર્બ ના ગમકી દેખે જો હૈં નેક ઇનસાન સનમ. (મીલાન)
તોય તલબ રખતા હૈ ઉસીકી વો શકલે મનસુર સનમ, બે બરહક૦

૨

જોય હૈ જાહર કુલ જહાંનકે દીલપે તેરા નામ સનમ,
ઐન અક્લ ઇનસાન રખે હૈ તેરે નામસે કામ સનમ;

ગૈન હૈ ગફલત જીનકે દીલપે ઉસકા બદ અનજામ સનમ,
ફે ફકત હૈ યાદ તેરી ઉસ કસકે દીલપે દવામ સનમ;
કાફ કયામતકે દીન હોગા સબપે તેરા ઇકરામ સનમ,
કાફ કરમસે તેરે પાવેં ગુનેહગાર ઇનઆમ સનમ.

ગાફ ગરમીયે ઇશ્કસે તેરી હોવે હર બશર ચુર સનમ, એ બરહક૦

૩

લામ લાલો ગોહર સબ હૈંગે હુસ્નસે તેરે દંગ સનમ,
મીમ માની બેહદ્દ હૈં સારે લીખતે લીખતે તંગ સનમ;
નુન નહીં હૈ તાબ હુસ્નકે તેરે હૈં સબ પાસંગ સનમ,
વાવ વહેદહુ લાસરીક હૈ સબસે નીરાલે ઢંગ સનમ;
હે હીકમતસે સમ્બુલાલ રામાજી બજાતે ચંગ સનમ,
લામ અલીફ લા સુબેહ રામસીંગ કહે ખ્યાલ દર જંગ સનમ. (મીલાન)

ગે યઉં નબીખાં અહેમદ કહે સુન અદુ હુવે કાપુર સનમ, એ બરહક૦

રંગત ખડી

ખટમલ પીસ્સુ મચ્છર તીનો ચોર કરન ચોરી લાગેં,
પીયેં બદનકા ખુન હાથ નહીં આયેં જાન લેકર ભાગેં. ટેક.

ખટમલ તો ચોરીસે કાટે મચ્છર કરતા સોર બડા,
પીસ્સુ કાટકે ચલા જાય એક સાયતભી નહીં રહે ખડા;
સહતકે માખી ઔર ગાંદીકે નહીં કોઇ નજદીક અડા,
ચીંટી લાલ ઔર સીયા મકોડા હર દરખ્તપે જાય ચડા.

ચાલ.

ફુદા ફુદ્દી ઉડ જાવેં, બારીસમેં રંગ બનાવેં;
મેંડક ટર ટર ટર્રાવેં, ડેંડુસે મીન ઘબરાવેં. (મીલન)

ચુવે ચોર ચંન્ડાલ માલવો અસલ અંધેરેમેં યાગેં, પીયેં બદનકા૦

૧

પીલી કાલી ઉદી માખી લાલકે હૈ બીખ મુખ અન્દર,
શીરની હરએક તરહેં તરહેંકી રખેં વો ભર ભર અપને ઘર;
બીર બોટી રહે સુર્ખ નર્મ હૈ વો પુમ્બે મખમલસે સર,
ઇંગલી બીછુ કાન ખજુરા ડંકમેં અપને રખે જહર.

ચાલ.

આશક પતંગ હો ધુરા, જલ હુવા શમાપે ચુરા;
ખાવે શક્કરકા બુરા, કીડા કરંજ હૈ ભુરા, (મીલાન)
મકડી મકડા ભૌરા કાલા એહી જગેહ ઉમદી માગેં, પીયેં બદનકા૰

૨

ધોબન ચીડી કલચીડી સામરી બૈરાગન બૈરન ભારી,
સુન્દર સુન્દર સગુણ બતાવેં કાગ વો ચીડયા બનજારી;
બટેર તીતર લહુવા બાજ હૈ બયાકી એ હીકમત સારી,
ચીલ ગીદ સીકરા હૈ શીકારી બહેરીકી હૈ બલહારી.

ચાલ.

બગલા હૈ રંગમેં ગોરા, મછલી બીન ખાય છીચોરા;
જલ મુરગી બાંદતી ડોરા, પાનીમેં ખાય હીલોરા. (મીલાન)
દબક ચીડી દબ ખડી છોડે બીલ હૈં નાગન ઔર ફૂલ નાગેં, પીયેં બદનકા૰

૩

હરએકકો હર હુન્નર લગાકે ઝુટા તુમને ખ્યાલ કહે,
કીસીકો કરકે શાહ કીસીકો વજીર તુમ બદનામ બહે;
કીસીકો કર કોતવાલ દીયે ઔર કીસીકો કીલા ચડા રહે,
સડે ખ્યાલકો ગાકર અપના નામ બઢાને આપ ચહે.

ચાલ.

બતા કીસી શાસ્તરમેં પ્યારે, જૈસા તુને ખ્યાલ કહારે;
નહીં તેરી કલગી ધર જારે, નબીખાન રામા સે ગારે. (મીલાન)
અહેમદ યાકુબ મગન કહેં તુજે ગ્યાનકે રસ્સેમેં ટાગેં, પીયેં બદનકા૰

૪

બહર પુરાની

કકા કારાગીર હૈ વો કરતાર સુનો દાના.
ખખા ખેલ ખુદ નીરાકારકે બીરલેને જાના. ટેક.

ગગા ગુરૂકા રખે ધ્યાન ઉસકા હો બડા દરજા,
ઘઘા ઘોર નીર્ગુનકા જબર હૈ જેઉં ઇન્દર ગરજા;
નના નેહ રખ નીરાકારસે બદી નકર ડરજા,
ચચા ચાર દીનકે દુનયાંમેં કર નેકી ધરજા.

ચાલતી.

અલીફ અવ્વલ સુબહાન = જમી અસમાન = કીયા મેક
આન = મે કર ચતરાઇ * બે બારીક તાલા સબી =
બનાયા જબી = નુરસે નબી = પેકી રૂશનાઇ * તે તમામ
દોનો જહાન = કીયા રહેમાન = પાકુ કુરઆન = જબાંસે
ભાઇ * સે સાબીત સુન જા હાલ = કીયા કંગાલ = કો
માલા માલ = એકુદરત છાઇ *

ચાલ.

જીમ જીગરમે જો કોઇ ધરે=વો નહીં ખાતા ખાવેજી,
હે હમ્દ કરે નહીં ડરે=વો બેહેસ્ત જા પાવેજી;
ખે ખુદાસે જો રહે પરે=વો દોજખમેં જાવેજી. (મીલાન)
દાલ દીલકર સફા બદી નહીં જબાંન પર લાના, ખખા ખેલ ખુદ૦

૧

છછા છીમાંકો ત્યાગ જો ગુન પરમેશ્વરકે ગાવે,
જજા જાનમેં તનમેં સ્વાંસમે વો નર લેહરાવે,
ઝઝા ઝાંકી કર શંકરકી ખતા નહીં ખાવે,
યયાં યહાં સુન ટટા ટેક રખ ગુનીસે અરથાવે.

ચાલ તીકડી.

જાલ જુલફેકાર હે જાન = લે કહેના માન = અરે ઇનસા-
ન= ધરો તુમ ધ્યાને * રે રાજીક રાજે જહાં = બનાયા
કુરાં = મકાં લા મકાં = જમી અસમાને * જેજરદી ઔર
વો લલા = વો માલા માલ= કીયા શીલ હાલ= વો ખુદ
રહેમાને * સીનસે સીતારે કમર = વો સામો સહર=
વો કરકે અસર= બનાયા સ્થાને *

ચાલ.

શીનસે શાફઇ નબી= ને સબ દરજા પાયજી,
સુવાદસે સુરત સબી= કો નુરી દીખલાયજી;
જુવાદ જરૂરત અબી= કર તુમકો જતલાયજી,
તોય તાઅત કર દબી= જબ આસક બનજાયજી. (મીલાન)
જોય જહુર દેખો ઉસ રબકા ખાતીરમેં લાના. ખખા ખેલખુદ૦

૨

ઠઠા ઠાટ નીર્ગુનકે દેખો જીસકી લલી તાઇ,
ડડા ડાંક લગ રહી ઓહાંગ ઔર સોહંગકી હે ભાઇ;

ઢઢા ઢોલ બીન હોય અવાજા સત્ત સીપ્ર માઇ,
ણુણા નીર્ગુન નીરાકારકી કુલ ભક્તી છાઇ.

ચાલ તીકડી

એન અજીજ અમીર = વોશાહ વજીર = ફકીર હકીર = બાંહે દહેનેકા * ગૈન જો ગમસહે લીયા = ખુદા રાહ દીયા = પાક દીલ કીયા = કામ સહેનેકા * ફેફાજીલ દાના સબી = યાદ કરો નબી = ભુલો મત કબી = ન કોઇ રહેનેકા * કાફ કાદર કુદરત કરે = જીસ્સે સબ ડરે = જો નારે ભરે = વો નહીં બહેનેકા *

ચાલ.

કાફ કાર કરો પૈચાન, તો અકીલ કહેલાવેજી,
ગાફ ગરદન ખમ કર આન= સીજદે ગાહ હો જાવેજી;
લામ લેતુ પઢ કુરઆન= તો બેહેસ્તમેં જાવેજી,
મીમ મહેરબાન લે જાન= વો ખતા નહીં ખાવેજી. (મીલાન)

નુન નબીકા કલમાં પઢકે ભેજો સુકરાના, ખખા ખેલ૦

૩

તતા તાર રખ તુ નીર્ગુનકા બન જાવે સુરા,
થથા થાક નહીં લગે સંત કોઇ પૈચાને પુરા;
દદા દેખા દરખ્ત ઉસપર હૈ જનવર ભુરા,
ધધા ધાવે પાંચ પૈરસે કાલ કરે ચુરા.

ચાલ તીકડી

વાવ વાહદ હૈ જાન = સમજ ઇનસાન = લે કહેના માન= વો કુદરત છાઇ * હે હાય ન કરતુ જરા = વો યેક હૈ ખુદા = ન કીસ્સે જુદા = રહે વો ભાઇ * લામ અલીફસે લાતુ ઇમાં = પઢો તુમ કુરાં = હૈ ઉસકી જબાં = કીકુલ રૂશનાઇ * યે યાદ ના ઉસકી ભુલ = વો હૈ યેક મુલ = વો પાક રસુલ = કી હૈ જેબાઇ *

ચાલ.

નના નારા ભર ગયે= વો પહોંચે બેહેસ્ત અન્દરજી,
પપા પઢ અકસર ગયે= સીજદેમેં ઝુકાકે સરજી;
ફફા ફાયક ધર ગયે= દુનીયાંમેં ખુબી કરજી,
બબા બરહક મર ગયે= પાયે અપના દીલ બરજી. (મીલાન)

બબા બાગ મત જા દંગલસે છોડ કલગી બાના, ખખા ખેલ૦

૪

મમાં મમતા માયા ત્યાગકે ભસ્મ રમાં તનમેં,
યયા યેકકો સમજ રમજ કર ખા બન ફુલ બનમેં;
રરા રામકો સુમર સુમરની ફેર રટો મનમેં,
લલા લહરકો ચઢા ધ્યાન લે ગુરસે બાલે પનમેં.

ચાલ તીકડી.

વવા વાહદ હૈ એક = વોહી નરનેક = તુ ભુલા ટેક = શક-
રમેં ગીરતા ❋ શશા વો સંતસે કામ = સહી કહો નામ =
સુએં ઔર શામ = ધ્યાન નહીં છીરતા ❋ હહા હાઝીજ
હૈ જબ્બર = વોહી યેક નસર= અરે બે ખબર = હો કેઉં તુ
ફીરતા ❋ ક્ષક્ષા વો ક્ષીમાં તુ દેખ = એ જુગકો લેખ =
સત જુગ ભેખ = વો દુવાપુર તીરતા ❋

ચાલ.

જ્ઞજ્ઞાસે જ્ઞાન મહાંરાજ = કરેં રસાલગીર ગાનાજી,
રામાજી નબીખાં આજ = પહેને ભગવાં બાનાજી;
ખુસરૂ શાપુરકા રાજ = કોઇ બીરલા નર જાનાજી,
નારાયન મગનને સાજ= છીના વો ઘબરાનાજી. (મીલાન)
અહેમદ યા ફુબ કહે જીક્ર ઐસા છંદમેં લાના, ખખા ખેલ૦

❋ ૫ ❋

રંગત ખડી.

જોગી જુગ્તસે રહેતે હૈં હમ કરેં કીસીસે જંગ નહીં,
રામ નામકા ભજન કરેં હમ રહેતે કીસકે સંગ નહીં. ટેક.
ભસ્મ વોડતે ભસ્મ બીછાતે ભસ્મકો હમ જેવર સમઝેં,
દર દર ખાક ઉડાતે વીરાંકો હમ અપના ઘર સમઝેં;
સીવા બ્રહ્મકે ઔર નહીંજી કીસીકો હમ દીલબર સમઝેં,
દોનો દીનમેં વોહી હૈ પ્રઘટ ઉસીકા નામ અમર સમઝેં. (મીલાન)
બ્રહ્મ નામકો સુમરે બીન તુમ કુછ પાવોગે ઢંગ નહીં, રામ નામકા૦

૧

બ્રહ્મમે હંમ હૈં હમ્મે બ્રહ્મ હૈ રહે હૈ ચારો ધામમે વો,
રામ નામકે સુમરેસે પાયા હૈ આતમારામમે વો;
બ્રહ્મા વીષ્ણુ મહેશમેં વો રહે હરી હર નામમે વો,

અપને આપમેં દેખલો ઉસકો રહે હૈ હર મુકામ્મે વો. (મીલાન)
અધા પનદે છોડ ગુની તુને પાયા કુછ રંગ નહીં, રામ નામકા૦

૨

જગમેં વ્યાપક વો હૈ ઔર ઉસમે મેરા હે પ્રાણ સગર,
પીંડમેસો બ્રહ્માન્ડમે હૈ તુ સમજ સોધ લે રામ નગર;
દસોં દુવાર ઔર ચાર દીસા હૈં નેત્રસે ઇસિમે દેખ અગર.
ઓહંગ સોહંગકી ડોર લગી હૈ સાફ યે સુન્દર બની ડગર. (મીલાન)
રાગ ક્રોધ મન લોભ મોહકો સોધ રહે ચીત ભંગ નહીં, રામ નામકા૦

૩

જીસને સુમરન કીયા ઉસીકો ઘટ ઘટમેં ગોપાલ મીલા,
ધ્યાન કરે ઔર ધ્યાન ધરે ઉસકોહી દીન દયાલ મીલા;
સમ્મુલાલ ઔર મંગલસીંગકો કભી નહીજી કાલ મીલા,
નબીખાનને જહાંપે સુમરા વહીં નંદકા લાલ મીલા. (મીલાન)
લક્ષ્મી નરાયણ કહે આપકા દીખતા બીલકુલ દંગ નહીં, રામ નામકા૦

૪

રંગત ખડી.

એ પીરી ખુદ મુડે હો તુમ ઇસિ દુનીયાંકા ચીની તો ક્યા,
અગમ પંથકા ભેદ ના જાને મુખસે કહે દીની તો ક્યા. ટેક.

બીલન હોકે બ્રહ્મના જાને માયા જાલ જાના તો ક્યા,
ગાયત્રી ઔર પંચ તત અક્ષર ત્રીપન મન માના તો ક્યા;
ગોબર ઔર મતુકે કાષ્ટકી મુર્તકો બનાના તો ક્યા,
સંધ્યા ત્રીપન કીયા જાપ ઔર બ્રહ્મના પહેચાના તો ક્યા. (મીલાન)
નાદ બીંદકા નાતા જગમેં કરના કર ધીની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૧

સેખ હુવે હકના પહેચાના નાહક શીર ઝુકાયા તો ક્યા.
નમાજ રોજા કીયા નહીં વો તસબીકો ફીરાયા તો ક્યા;
કલમા પઢના ભુલ ગયા તુર્બતકો વો પુજાયા તો ક્યા,
જકાત હજ કુછ કીયા નહીં ખલકતમે ભરમાયા તો ક્યા. (મીલાન)
અદાવતેં મોમીન બન્દેસે નાહક કર લીની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૨

સીદ્ધ હુવે સાધના ના જાની કહાય નીરબાની તો ક્યા.

ગુર મારગકા મરમ ના પાયા બન બૈઠે ગ્યાની તો ક્યા;
તીરથ બરથ કીયે બહો તેરે દર દર ખાક છાની તો ક્યા,
બડે ડીગમ્બર બન બન ફીરતે છોડે અન્ન પાની તો ક્યા. (મીલાન)
દરવેસ હોકર કફની ગદાઈ ચાદર સર ઝીની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

૩

સાયર હોકર કરે સાયરી દીલમેં ઉમંગ લાયા તો ક્યા
ગ્યાન હુવે હર ગુન નહીં ગાયા ઔર રાગ ગાયા તો ક્યા;
રામનારાયણ ગીર કહે હર નામકો બીસરાયા તો ક્યા.
ભજન કીયા નહીં હરી નામકા તીનો પંત કમાયા તો ક્યા. (મીલાન)
બંદી લાલ કહે નબીખાનસે સર્ગુણ મન ભાની તો ક્યા, અગમ પંથકા૦

રંગત ખડી.

બીર્જ બસીયા રંગ રસીયા લીયો ઔતાર દમક દમકે દમ દમ,
કમલ નયન સુખ ચૈન બસ કરન ધન ધન સોભીત ચરન પદમ. ટેક.

લીને હૈં ઔતાર સુભ ઘડી લગનથા સુન્દર સુભ તીથ વાર.
સુન સુન હુવે પરસન દેવતા કરેં જક્તમેં જૈ જૈ કાર;
ચાર ખુટ ચૌ દેસ દેસમેં હુવે અનંદ કુલ નર વો નાર.
હોતેહી વસુદેવ ટોકરા મંગા લીયે ઉસમેં બૈઠાર;
ચરનકે દરસન પાતેહી હુઈ મંદ મંદ જમનાકી ધાર.
ચાર દેશમેં બટી બધાઈ મંગલ મુખી કરેં મંગલાચાર. (મીલાન)
બેદ શાસ્ત્રસેંભી બરની નહીં જાય ઐસી કરની ઉત્તમ, કમલ નૈન સુ૦

૧

ધામ હૈ ઉત્તમ બૈકુંટ વૈસા ધામ હૈ બ્રીજ બેહારીકા,
મીલે શાસ્ત્રકા ફલ જો નર ભજ લેવે નામ મુરારીકા;
મીર્ગ સ્વર્ગ પાતાલકા વો સરદાર બના સરદારીકા,
રાધે કૃષ્ણકે ભજનમે મન નીત રહે સંત બ્રહ્મચારીકા;
કૃષ્ણ કૃષ્ણ કોઇ ભજે નામ કોઇ જપે રાધીકા પ્યારીકા.
કરે કાગકા હંસ એ ઉત્તમ ગુણ દેખા બનવારીકા. (મીલાન)
આધીરાત રોહની નક્ષત્રમેં વસુદેવ ઘર લીયો જનમ, કમલ નૈન સુખ૦

૨

ઉત્તમ ફલ શાસ્ત્રકા મીલના કૃષ્ણ કૃષ્ણ ગુન ગાનેમેં;

અમ્રીત રસ ખટ રસ ભોજનકા ફલ ગૌરસકે ખાનેમે;
બદ્રીનાથ રામેશ્વરકા ફલ ક્રષ્ણકે દરસન પાનેમેં,
અડસટ તીરથકા ફલ પાવે શ્રી જમનાકે નહાનેમેં;
લીખા બેદમેં દેખ દ્રષ્ટસે જાહર નામ જમાનેમેં,
દુઃખ ભન્જન હો હરજનકા સ્વામીકે નજર ફીરાનેમેં. (મીલાન)
ફલ ઉત્તમ બૈકુંટકે ફલ વૈસેહી દુવારકાકે ઉત્તમ, કમલ નૈન સુખ૦

૩

હોકે પ્રેમમેં મગન લગાવે લગન ગ્યાન કરકે પ્રકાસ,
ત્યાગ જક્તકી આસ ક્રષ્ણકે ખાસ બનો ચરનનકે દાસ;
સુભ લક્ષન દુઃખ ભન્જન હે મન રખતુ ચીત્ત મત કરે ઉદાસ,
ઉનીકે ઘટમેં કાસી દુવારકા બદ્રીનાથ શીવકા કૈલાસ;
વોહી કરે ફુલકાર જક્તકે કરેં ભક્તકે દુઃખકો નાસ,
કભી નહીં રહે ખાલી ગ્યાનસે જો નર સુમરેં બારે માસ. (મીલાન)
હો કન્ચનકી ઢેર ક્રષ્ણ અપને ધન ધન જાં ધરે કદમ, કમલ નૈન૦

૪

કરી ભક્તપે રક્ષા આપની ફૈલાઇ જગમેં માયા,
કીરીકો દે મુક્તી આપી બૈકુંટ ધામમે બેઠાયા;
સમ્મુલાલ રામાજી મંગલ બના અસ્તુતીકો ગાયા,
કહે સેખ યાકુબ વો અહેમદ સભામે આદા શરમાયા;
મગન નારાયણ બાબુલાલસે ફતાહ નહીં દુસમન પાયા,
નબીખાનને સોંચ સમજકર મીસરેપે મીસરા લાયા. (મીલાન)
શાપુરજી ખરસતજી સરે આદાકે રૂબરૂ હોકે ખમ, કમલ નૈન સુખ૦

૫

રંગત ખડી.

બેદ હે સુના ગ્યાન બીના સુના પીંગુલ બીન કવીતાઈ,
બીના ગુરૂબીન ગ્યાન ધ્યાન કહો સમજ રાહ કીસને પાઈ. ટેક.

ગુરૂમારગ પ્રથમકે ગ્યાન દે કહેકે જાનો પરમેશ્વર,
દોયમ કર સેવા ગુરકી તુ ભુલ ન જા લે ચીતમેં ધર;
સીયમ ધર્મસે રહો આપને ચાહારમ પાપસે દીલમેં ડર,
પંજમ માતા પીતાકી સેવા કરો એ મન નીશ્ચય કર કર;
છટે કરો અસ્નાન ધ્યાન નીત ભજા કરો સંકર સંકર,
સપ્તમ રખો બીચાર હીરદેમેં રામ નામ રખદો અક્ષર.

ચાલ.

હે મારગ સાતવાં સત્ત સુનો બરૈયાને.
મારગ હૈ આઠવાં આધીન રેહો જગમ્યાને;
મારગ નવ્વાં નીશ્ચયસે કર વતમાને. (મીલાન)
મારગ દસવાં દીલકો સાફ કર ભજન કરો શ્રી રઘુરાઈ, બીના ગુરૂ૦

૧.

મારગ ગ્યારવાં ગ્યાનીકા સત સંગ કરો જો હો ગુનીજન.
મારગ બારવાં તજકે જફાકો લગાવો તુમ ભક્તીમેં મન;
મારગ તેરવાં તજો તમો ગુન યેહી ગુરૂકા સત્ત બચન.
મારગ હૈ ચૌદાવાં કામ વારો એક નરપે તન મન;
મારગ હૈ પન્દરવાં પાંચો તત્વસે કર સુદ્ધ અપના તન,
મારગ સોલવાં સુની યેહી એક નામકી તુ કરલે સાધના.

ચાલ.

સતરવાં મારગ કર તીરથ પ્રકાસે,
અઠરાવાં મારગ કર ગત જનકી આસે;
વગનીસવાં મારગ મના મન રખે ઉદાસે. (મીલાન)
મારગ બીસવાં વોહી ના બન નાપાક ઈશ્કમેં સૌદાઈ, બીના ગુરૂ૦

૨

મારગ યેક્કીસવાં ગુરને બતલાયા મુઝે સબસે બેહેતર,
મારગ બાવીસવાં બતલાયા ફાડકે પરદેકો દીલબર;
મારગ તેવીસવાં મુજકો દીખલાયા હૈ કુલ આમ ચતર,
મારગ ચોવીસવાં દીખલાયા કલા ઉસીકી ઔર હુનર;
મારગ પચ્ચીસવાં દીના પચ્ચીસ પ્રકુતી જાન નસર,
છબીસવેં મારગકે અંદર નીરાકાર એક પાવે નર.

ચાલ.

સત્તાવીસવાં મારગ માયા તજ રયાને,
અઠ્ઠાવીસવાં મારગ પઢ બેદ પુરાને;
વન્તીસવાં મારગ નીર્ગુન નામ પેછાને. (મીલાન)
તીસવાં મારગ ત્રીગુન મેરૂકો પેછાન મનકે માંઈ, બીના ગુરૂ૦

૩

ઐસે તીનસૌ ચૌરાસી મારગ હૈં સુનતે જાના,
સુર મારગકે બહોત હૈ રસ્તે સમજ ખ્યાલ અંદર લાના;

પાંચ તીન પચ્ચીસતુ કરકે બસવો ગુર આગે આના,
સમજ ગ્યાન ઔર ધ્યાન સાર અભીમાન ન કર તીસના તાના;
સમ્મુલાલ રામાજીકા હૈ નીરાકાર ભગવાં બાના,
યાકુબ અહેમદ કહે જવાબ સુનકર આદાતો શકરાના.

ચાલ

કથ નબીખાન યે સભાકે અંદર ગાવે,
એ અમરસીંગ ઉમેદસીંગ ફરમાવે;
નારાયણ મગનતો ગ્યાની જન કહેલાવે. (ભીલાન)
અનુન દામા કહે સભામેં ભુલ ન ગેરોંપે ભાઈ, બીના ગુરુ૦

४

રંગત ખડી.

તુરા વીષ્ણુ ભગવાનસે બ્રહ્મા કીયા એદમે આન કડા,
નહીં બન્સ કલગીકા થા નહીં કુંડા અનઘડ રહા અડા. ટેક.
નીરંકાર નીરઘાર નીરંજન નીરાકારકા હૈ કુલકાર,
તુરા વીષ્ણુ ભગવાન જીનકે નાભીસે બ્રહ્મા હુવે બીચાર;
નાભી કમલ હૈ તુરા હમારા કહાંથી એ કલગી મુદાર,
કભી કહે સક્તી કલગી તુ કભી હુમાકા કરે બીચાર.
હરા બાના દીનકા બતલાતા કૈન એદમેં લીખા પડા, નહીં બન્સ૦

१

કભી કહેતુ તુરકી કલગી હજરતકે સર દીયા ગડા,
નહીં તુર નામેં હદીસમેં લીખા હૈ ક્યોં કર દીયા બડા;
અનઘડ તો અનજીનતી દેખે અગ્યાની કેઈ હુવા કડા.
તુ જુટા તેરા ગુર જુટા કરતે જુટી બાત અડા. (ભીલાન)
નહીં દીલને પાવેગા તેરે શીનેપે ગ્યાનકા ધરા ઘડા, નહીં બન્સ૦

२

કુન્ડેવાલે કેહેતે હૈ હૈ નીરાકાર કુન્ડા એ જડ.
નીરાકારકે હાથ પાઉં ક્યા કટા હુવા હૈ ઉસકા ધડ;
વો તો ગોલાકાર હૈ આપી આપ રૂપ મત કર બડ બડ,
જુટ બાત મત કરે જાયગા નરકકુંડકે અન્દર સડ. (ભીલાન)
ગુરુ સબ્દકા લેકે હતોડા કુન્ડે ઉપર એક જડા, નહીં બન્સ૦

३

કુન્ડા એક ઝાંગડકા કહેતે જાતે હૈ ચુલે દરમ્યાન,

સન્મુલાલ રામાજી મંગલ કહે ઝુટ મત કહો સૈતાન;
નબીખાન કથ કહે સબામેં દેખસે તુજ્ન ભેદ પુરાન,
અહેમદ યાકુબ મગન નરાયણ કુડમેં કીયે ફતેહ મેદાન. (મીલાન)
અન્તુન દામા કહે તુરા નર સબતો સીસપર રખેં ચડા. નહીં બન્સ૦

રંગત ખડી.

બીના બીર્જ ફુલ ફુલ ધર્મ સાધુસે સબ્દ બખાને હમ,
બીના દુધ દીલ દહી અમર નર એક નીરંજન જાને હમ. ટેક.
બ્રીહ્મા બસે બ્રમંડકે અન્દર ગુરૂ સબ્દકો લે પૈચાન,
બીના બ્રીહ્મ બીન જીવ જોતમે જાય સમાના ધરના ધ્યાન;
પવન સબ્દમે રહા એ મન હરસે વો પવન નાબીમે જાન.
પીન્ડ બીનાથા પ્રાણ નીરંજનમે સમઝે કોઈ ચત્ર સુજાન;
સીસ બીના સીતલ તાઈથી દયામે લે એ કહેના માન,
તેજ ધરાહી રહા ભાનકા લીલ ગયો તાકો હનુમાન. (મીલાન)
સત્ત બાતકો સત્ત કહે ઝુટેકી એક નહીં છાને હમ, બીના દુધ૦

૧

બીન દયા બીન ધર્મ હૈ લેતુ સત્ત ઈસે પૈચાન ગુની,
બીના ધર્મ બીન દાન ગુપ્ત હૈ ગ્યાન ગુરૂકા જાન ગુની;
બીના સબ્દબીન સુનસેહો આવાજ એ જીસના છાન ગુની,
બીના રાગ બીન તાન ભેદને કીયા હૈ સબ્દ બખાન ગુની;
ગુરૂ ગ્યાન બીન ધ્યાન નહીં બીન ધ્યાનકે હૈ નહીં ગ્યાન ગુની,
સુમરન બીન ભક્તીના ભક્તકી કર ગંગા અસ્નાન ગુની. (મીલાન)
અંત સમે માયા ઠગનીકા કૌન ભરોસા માને હમ, બીના દુધ૦

૨

બીના નીરંજન ભક્ત ભાવ બીન ભક્ત બીના મન કરત ભજન,
જોગી રૂપ જુગતાકા જુક્ત બીન બીના જોત લો લગી મીલન;
જોગઈ ઔર બીયોગ ન સમઝેં સત્ત સમજ એક લીયે રતન,
છીમા તો હૈ સુક્ષમ સાવધ સંતોષ કીયા પ્રકાશ કથન;
બીના નૈન કરે પ્રેમ દરસ બીન સર્વણસે સુનતા મોહ બચન,
બીના લખાયે કૌન લીખે હૈ ગફલતકી અંધીયાર વરન. (મીલાન)
ભેદ લભેદ કહત ના કોઈ સબ્દ નીર્ગુની છાને હમ, બીના દુધ૦

૩

બીન નારી બીન પુરૂસ ઉસીકી હે માયા સકો સનસાર,
માત પીતા સબ ખેસ કુટુંબ એ મીથ્યાકા સમઝો સબ કાર;
પ્રીત લગા તુ ઉસ્સે પ્રેમમે બસા ઉસે રખ ઉસ્સે પ્યાર,
રખ મનમે સંતોષ ખોજલે પીન્ડ ખુબ કર સંત બીચાર;
સત્ત નામ સતગુરૂ સત નારાયણ પ્રમેસ્વર આધારૂ,
સબ્દ સબ્દમે અક્ષર અક્ષરકો બ્રહ્માને લીખા નેહાર. (મીલાન)
ગંગા જમના દયાકા સાગર ભરા નેત્રમે જાને હમ, બીના દુ:ખ૦

૪

દીલ દરયામે લહેર ઉઠે ઉસ લહેરમે મીલ રહે પાંચ તુરંગ.
પૃથ્વી સત આકાસ વાયુ જલ તેજ સમજ પાંચોંકે રંગ;
સતકી હૈ ખુસબોઈ ક્રોધ સંગ્રામ કરે સાધુ ચૌરંગ,
દયા બીના બેપાર ગુરૂને સબ્દ કહે રામાજી રંગ;
નારાયણ ઔર મગન કહે અન્તોન બજ નીર્ગુનકા ચંગ,
બાબુલાલતો મસ્ત રહે નીત બ્રહ્મ નામકી પીપી ભંગ. (મીલાન)
નબીખાન કથ કહે લગે નીર્ગુની સબ્દકો ગાને હમ, બીના દુ:ખ૦

૫

રંગત ખડી.

કોમ આદમે સાહેબ જનાહ શદ્દીદ કીયા શદ્દાદ ઇસિમ.
હક્ત અકલીમકે પાદશાહ થે મુલ્ક શામમેં કરે હુકમ. ટેક.

શેર બકરી એક જાય આબ પીતેથે થી એસી હુકમત.
અદલ શહેન શાહીકા બડાથા ઔર બડી રખતે ઇજ્જત;
થે વો શેર નર જબર અકલમંદ હુનરકી રખતેથે તાકત,
જીસકો ચાહે ખુશી કરેં ઔર કીસીપે લા ડાલે જીલ્લત.

શેર.

દો શખ્સ લડતે રૂબરૂ શદ્દીદ પ્હાં આકર અડે,
સબ કચેહેરીમે થે હાજીર અક્લમંદ છોટે બડે;
શદ્દીદને પુછાકે તુમ આયે કહો કીસ વાસ્તે,
વો લગે કહેને લીયે ઇન્સાફકે હમ આ ખડે. (મીલાન)
શાહ કહે તુમ હાલ કરો જાહર અપના સુનતે હૈં હમ, હક્ત અકલી૦

૧

લગા એક કહેનેકો લીયા મૈં જમી ખરીદ ઇસ્સે સરદાર,

માલ જમીમેંસે નીકલા મૈં દેતા એ કરતા ઇનકાર;
લગા દુસરા કહેને જમી બેચા હું મૈં કર શાહ બીચાર,
માલ ઇસને તકદીરસે પાયા મૈં નહીં લેનેકા જીનહાર.

શેર.

સુન લીયે જબકે વો શાહ દોનો કીયે ફરયાદ હૈ,
ફેર લગે કહેને છડે હો યા કોઈ ઔલાદ હૈ;
એકનૈં લગા કહેને હે દુખતર શાહ મેરે ઘર મને,
દુસર કહેતા પીસર મેરેજી ઘર દીલ શાદ હૈ. (મીલાન)

શાહ લગે ઇન્સાફ કરને ઉન દોનોકા સુનકે મહેરમ, હકત અકલી૦

૨

કહેને શાહ જબ લગે લડકી લડકેકા નીકાહ બાંદો પીલહાલ,
બાદ નીકેહકે ઉન દોનોકો કરો ઇનાયત અપના માલ;
ઇસી તરેહ ઇન્સાફકો તોડા ન કોઈ કરે કુછ કીસો કાલ.
હજરત હુદ ઇમાનકી નસીહત કરી નવો કુછ કીયા ખયાલ.

શેર.

વો ગુજર મશરીક ગયા રખ્ખા ન નસીહત યાદ હૈ,
બાદ ઉસકે તખ્તપર બૈઠા વો શાહ શદાદ હૈ;
હુદ હજરતને કહા શદાદસે લા તુ ઇમાન,
સબકે સરપર હૈ ખડા આખીર વોહી જલાદ હૈ. (મીલાન)

હજરત હુદકી નસીહત સુન શદાદ લગા કહેને એકદમ, હકત અકલી૦

૩

લગા કહેને શદાદ અગર મૈં દીન આપકા કરૂં કબુલ,
તો મુજકો ક્યા મીલે કહો તુમ જો મૈં કલમા પઢું રસુલ;
હજરત હુદ શદાદસે બોલે દરજા ખુદા કરે મખમુલ.
બેહેસ્ત પેવજ ઇસીકે દેગા સમજ કુફ્રકો દીલસે ભુલ.

શેર

અજમ કીર શદાદને જન્નત બનાનેકા કીયા,
આલીમો કાસીદકો હરજા હુકમ જાનેકા કીયા;
સોના ચાંદી ઔર જવાહર હુકમસે લીને ખરીદ,
હર કીસમકે હીરે મોતી ઉનસે લાનેકા કીયા. (મીલાન)

હુકમ કીયાથા શાહને લાવો મુશ્કવો અમ્બર જા એકદમ, હકત અકલી૦

૪

જગેહ બનાને બેહેસ્તકે તાલાશ શાહને બહોત કીયા,

રોજે રીજવાંકે બતૌર એક હયરાયા પાકીજી જા;
જવાહરાત હર કીસમ કીસમકે ફુસી જાય દીના રખવા,
બડે બડે કારાગીર મુલ્ક દર મુલ્કસે શાહને લીયા બુલા.

શેર

બાદ ઉસકી નીવ ખુદવાયે યે શાહલે ખાસો વામ,
તુલ દીવારોંકા મુફ્લીસોંકે ઉમેદસે લમ્બા તમામ;
અર્જે ચોડાયા કરીમોંકેહી હીંમતસે સહી,
ઔર બુલન્દીથી ફલક દૈવારસે વાસીલ કલામ. (મીલાન)
સફાઈ ઉસકી મહેરસે જ્યાદા રખા નથી અખતરસે કમ, હકૃત અક૦

૫

નહીં કીસીજા દેખા એસા પુર નુરી વો બના મકાન,
દલીલ ઔર બુન્યાદ ઉસીકી લીખી હુઈ દેખો કુરઆન;
લમ યખ હુક મીસ્લહા વો હૈ શીલ બીલાદ આયત લીખી નીશાન,
દીવાર સોનેકી ચાંદીકે ઇટોંસે કી બુલન્દ જાન.

શેર.

ઔર સકફ સોનેકી પથરોંસે મુરસ્સા કર લીયે,
સતુન ઉસકે બીલોર મુરસ્સોંસેહી મજબુતી કીયે;
હરએક માફીક સાજકે હરએક જગેહ રખ્ખખે તમામ,
ઉનકે નહેરોંમેં વહાં મોતી સભી બીછવા દીયે. (મીલાન)
જહાંથા પાની ભરા નહેરમેં નયા વહાં મુસ્ક અમ્બર કમ, હકૃત અક૦

૬

ઔર દરખતોં કો તીલાય અહેમરસે શાહ ફીર ભરવાયે,
હવા ચલે ઉસ તર્ફ બશરકે મગ્જ મોઅત્તર હો જાયે;
જમીન પર ઉસકે યેવજમે ખાકકે અમ્બર બીછવાયે,
કંગુરે બારા હજાર ચૌગીર્દ મહેલકે બનવાયે.

શેર.

જર સુર્ખસે તરતીબ દે કીના મુરસ્સા જાન મન,
કર દીયા તૈયાર કંગુરે વો હરજા જાન મન;
પરી રૂહ માશૂક દીલ કશ માહકો તાલાશકર,
હર શૈહર હર મુલ્કસે લીનાહૈ બુલવા જાન મન. (મીલાન)
વહીં ઉની ગૈરતે હુરોંકા રશ્ક પરી કીના કાયમ, હકૃત અકલીમ૦

૭

બરસ પાંચ સૌકે અરસે દીલકશ મકાન તૈયાર કીયા,
જવાહરાતસે જડ જડકે ઉસ મકાનકો ગુલજાર કીયા;
મકાં હુવા તૈયાર સબને શદ્દાદસે જા ઇજીહાર કીયા,
ચલકે જીયારત શાહ કીજીયે સબને એ ગુફતાર કીયા.

શેર.

ફોજ લેકર શાહ એક ફરસંગ પર કીના મુકામ,
એક હરન આયા નજર અનમોલ જીસકા રંગ શામ;
સીંગ જરકે પૈર ચાંદીકે સુને તુમ ખુશ બયાં,
ચસ્મયે યાકુતકે બરતા ઉછાલી દીલકો થામ. (મીલાન)
દેખકે ઉસકી જેબાઈ શાહ દબાકે ઘોડા કાયે ગરમ, હકત અકલીમ૦

૮

હરનપે જબ છોડા ઘોડેકો ફોજસે હોકર અલગ વો શાહ,
એક સવાર વ્હાં ગેબસે પૈદા હુવા શાહકે પડા નીગાહ;
શાહસે કહેને લગા બનાયા તુને ઇમારત બે પરવાહ,
ક્યા ઉસમેં રહેનેસે ઐશતુ પાવેગા એ શાહ કુતાહ.

શેર.

સખુન સુન શદ્દાદ કાંપા ઔર કહા હૈ કૌન તુ,
વો કહા મૈં તેરે મલકુલ મૌત હું અબ રૂબરૂ;
તૈયાર જનત મેરી અબ હૈ દેખનેકી આરજુ,
બાદ કર તુ કબ્જ રૂહકો યેહ મેરી સુન ગુફતગુ. (મીલાન)
મલકુલ મૌત બોલાકે ઇજાજત દેનેકે નહીં તુજકો હમ, હકત અકલી૦

૯

હુકમ ખુદાયે કરીમકા હૈ વોહી બજા લાઉં હરઆન,
ઉસી શાહકી મલકુલ મૌત હોગયા રવાના લેકર જાન;
પડી રહી મટ્ટી વ્હાં શાહકી હુવા ખુદીમેં વો હૈરાન,
બાદ મૌતકે ગૈબ હોગયા બેહેસ્ત જોથા બના મકાન.

શેર.

કર ખુદી રાંદા ગયા પહોંચા જહંનમ હાલજી,
ભુલ મત હકો કભી કહેતે હૈં સમ્મુલાલજી;
નબીખાં રામા કહે સાંચેમેં છંદકો ઢાલકે,
યાકુબ અહેમદ મગન મંગલ કહે નરાયણ ખ્યાલજી. (મીલાન)
બાબુ લાલ લછમન અર્જુનને કીયા બજમમે ખ્યાલ ખતમ, હકત અ૦

રંગત ખડી.

કડવેકો મીઠાં કર દેવે અગર મહેરબાં હોય કરીમ.
કડવે દીલસે કડવા બોલ જો કહે દવા ક્યા કરે હકીમ. ટેક.

સમુંદ્રકા પાની મીઠાથા કીયા ઉસીને ખારા હૈ,
ઉસકી કુદરત કે એ ખેલ સબ તુમને ખુબ બીચારા હૈ;
પીસર શાહ સુલતાનકા જીસદમ કજો કર ગયા પ્યારા હૈ,
હુવા જીન્દા કુરતસે ઉસકે શમ્સને ઠોકર મારા હૈ. (મીલાન)
જખ્મ દવા હર કારપે કરતા કાર બરાબર કડવા નીમ, કડવેદીલસે૦

૧

કડવા નીમ કડવે ઇંદ્રાવન કડવા ચેલવા ગર ધર દે,
અગર વો ચાહે એક પલમેં સબ કડવેકો મીઠા કર દે;
પરીયોંકે પર તરાશકે વો લગા હર બસરકો પર દે,
જરવાલેકો બેજર કર દે બેજરકો જરસે ભર દે. (મીલાન)
જુલાબ હો જીસકો દેતે ઇમશાખ બનાતે લાયે અફીમ, કડવે દીલમે૦

૨

કડવી તુરાઇ કડવી જીરા કરંજ કડવા કડવા તેલ,
ઇન કડવોંકો મીઠા ચાહે કરે એ હૈ કુદરતકે ખેલ;
આમકો કર દે જહેર ચાહેવો દરખ્તકી કર ડાલે બેલ,
અફીમતો હર કામમેં આવે મીલા કહું ચારોંકા મેલ. (મીલાન)
વરમપે ગર દે લગા ચેલવા ઉતાર દેવે સુજ રહીમ, કડકે દીલસે૦

૩

કરંજ હૈ ઉસ્તાદ તાપકા નીમ જખ્મકો સફા કરે,
કડવી જીરા ખજુર કડવી દહનકે સંગમે વફા કરે;
સમ્મુલાલ રામાજી કીસપર નહીં વો જોરો જફા કરે,
નબીખાન આધીનકી મુશકીલ વોહી મહેરબાં દફા કરે. (મીલાન)
બાપુલાલ ઔર મગન નારાયણ રહે દુશમનપર બને ગનીમ, કડવે દીલસે

૪

રંગત ખડી.—હરીની નામા.

ઉમર પાદશાહ મીના શહેરકે કરેં પાદશાહી ભાઇ,
એક રોજ કર જમા ફોજ ચલને શાકારકી ઠરાઇ. ટેક.

શહેન શાહથે અક્લમન્દ હુશીયાર શેર નર તખ્ત નશીન,

સવાર પૈદલ પ્યાદે બહોતસે ચોપદારથે સંગ હસીન;
નકીબદાર ઔર દીવાન સંગથે વઝીર કેઈ આશક સૌકીન,
સીકારી બાજે લગે બાજને જંગી ઢોલ દફ ઢોલક બીન.

ઝુલ.

પહેલવાનથે બડે બડેજી=ખંભ ઠોકકે રહે ખડેજી,
જુસાન જરકે રહે ચડેજી=ઝુલમેં હીરે રતન જડેજી.

ચાલ તીકડી.

હો રહી ધમસાન = ફોજકી ઉસ મૈદાન = સંગથા સીકાર
ખાના સબ ગુલજાર * હાતીપર ઝુલ = જરીકીથી મખમુલ =
જડીથી કની હરતરફ હારકતાર * હવદા બારી = અજબ સજી
અમ્બારી = પડા નવ લખ્ખા હાર ગલેમે યાર *

ચાલ.

ઘોડોંકે મોહરાથા જરકા= કામથા દુમ ચીમેં ગોહરકા.
શોર બડાથા શેર બબરકા= શીકાર સીકરા કરે નજરકા. (મીલાન)
શીકાર સીકરા કરે નજરકા કરે બડી વો ચતરાઈ, એક રોજ૦

૧

છોડ દીયે હૈ સેર તેંદવે રીછ ઔર ગેંડે જુરાબ,
બડે બડે કુત્તેથે શીકારી ઉનપે શાહકા હતા રોવાબ;
બહેરી ચગન ઔર બવા બાજ હરચંરીંદકો લેતાથા દાબ,
સબકો પકડકે કીયે કૈદ કોઈ આગે કર નહીં સકે જવાબ.

ઝુલ.

એક નજર પડી હરની સર=શાહ છોડ દીયે સબજનવર,
ઉસહી હીરનીકે ઉપર= કર લીની જોર પકડકર.

ચાલ.

હીરનીકો પકડ = લાયે અકડ અકડ = બાંધકે મીના શહેરકે
દરમ્યાને * શાહ કહેતે જાવ = મુલ્લાંકો ઝટ લાવ = જુબેહ કર
પકાવ ઉમદે પકવાનાને * પ્યાદે ધાયે = મુલ્લાંજીકો લાયે = રૂબરૂ
કીયે ખડે શાહકે જવાને *

ચાલ.

હીરનીને દેખી મુલ્લાંકો= કહે હૈ ખોલ જબાંકો,
બુલાવ અવ્વલ તુમ સુલતાંકો= બાદ જુબેહ કરો મેરીજાં કે. (મીલાન)
બાદ જુબેહ કરો મેરીજાંકો વહાંપર હીરનીને એ ફરમાઈ, એક રોજ૦

૨

શાહસે હરની લગીથી કહેને સુનો શાહ મતલબ અકસીર,
બગૈર મેરે બચ્ચોંકે એક લહેજા નહીં મુઝે હે ધીર;
ભુખે હૈં બચ્ચે મેરે સો ટપક રહા પીસ્તાંસે શીર,
દુદ પીલાકે આઉંગી દો રજા મેરેકો શાહ વજીર.

ચાલ.

શાહ લગે ઉસ્સે ફરમાને = જાત તેરી હૈગી હેવાને,
નહીં તુઝે હમ દેંગે જાને = પકડ લાયે હમ તુજકો ખાને.

દોકડી ચાલ.

તુહે હૈવાન = નહીં હમે ઈમાન = તેરા આતા હે તુ નીકલ
જાવેગી * હમ દેવે છોડ = જાયગી તુ મુખમોડ = તો કબ તુ
જીએહ હોનેકો આવેગી * નહીં દેં જાને = કહા ન તેરા માને =
ચાહે તુ કીતનાહી ચીલ્લાવેગી *

ચાલ.

રસુલે હજરત વહીંપે આયે = હાજર જામની આપ લીખાયે,
સવા પહેરમેં દેંગે લાયે = બચ્ચોં પાસ હરની પહોંચાયે. (ભી૰)
બચ્ચોં પાસ હરની પહોંચાયે હરની જંગલમેં આઈ, એક રોજ કર૰

૩

ભુખેથે બચ્ચે હરનીકે લીપટ શીરકો પીયે સભી,
કહેને લગે અંમાસે રોરો કડવા દુદ કયોં લગા અભી;
ફસીથી મૈં ફન્દેમેં બેટા હરની કહેને લગી જભી,
દીન ઓર દુનીયાંકે માલીક દીયે જામની આન નબી.

ચાલ.

રોરોકે હરની ફરમાઇ = હજરતને આકરી રેહાઇ,
મુજકો નબીને તો છુડવાઇ = મૈં દુદ પીલાને તુમકો આઈ.

દોકડી ચાલ.

મેરે ખાતર = હો જામીન પયગમ્બર = બૈઠે જાલીમકે વ્હાં સુનો
જીકર * બચ્ચે બોલે = માસે હોલે હોલે = હમભી ચલેં સાથ
કહે રોરો કર * હમ હે હલવાન = પહેલે જીએહ માં જાન =
હમી હોવેંગે તેરે બદલે પર *

ચાલ.

દેખી હરની પહેરે ભારી = કરે બહોતસી આહો જારી,
બચાલે બચ્ચે રબ્બે બારી = એ કબુલ કર અર્જ હમારી. (ભી૰)
એ કબુલ કર અર્જ હમારી કહેકે હરની ચીલ્લાઈ, એક રોજ૰

૪

દેખો કુદરત રબકી હરની બચ્ચે જા પહુંચે દરબાર,
વો મુનકર કરતાથા નબીપર જુલ્મ ખીંચ નંગી તલવાર;
હરની કહેને લગી શાહસે ખુલા લો મુલાંકો એકબાર,
કરો જીબેહ મુજકો જલદીસે કરો ન દીલમેં સોંચ બીચાર.

ચાલ.

ખોલ મુહ બચ્ચે કહે બયાને = સકત ગોસ્ત માંકા સુલતાને,
હમ હૈં આપકે લાયક ખાને = ગોસ્ત હમારા હૈ હલવાને.

દોડકી ચાલ.

શાહ થરાયા = મુલાંસે ફરમાયા = પછાડો કરો જીબેહ હરની
ઇસદમ * છુરીકો કાડ = હરની દીયા પછાડ = ખુદા મુલાંકી
કર દીયા તાકત કમ * હીરની માસુમ = ગસે નીકલ હુઇ ધુમ =
ઉનોપર કીયે ખુદાને ફજલો કરમ *

ચાલ.

સમ્મુલાલ રામાને ગાયા= માર્ચ તીનકો ખ્યાલ બનાયા,
અઠયાંએંસી સાલ સુનાયા= ખ્યાલ નબીખાંને કથ લાયા. (મી૦)
ખ્યાલ નબીખાંને કથલાયા બાબુ લાલ ગાતે ભાઈ, એક રોજ૦

૫

રંગત ખડી.

ચાર નાર દુખયારી જાય નીત નદીનુ પાણી ભરવાને,
વીધવા સોહાસન બેહરી વાજણી લાગી ભક્તી કરવાને. ટેક.

પહેલી વીધવા કહેછે ઇશ્વિર ધણી આવ્યો તારે દરબાર,
જીગર મારૂં ગયું વીધાંઈ ત્યારથી તજ્યો છે સીનગાર;
સબુરી રાખી મન મનાવુ બેઠી છું તારે આધાર,
ધણી મલે રોજ સ્વપ્નામા બસ બીજી ચીજનો નથીવીચાર. (મીલાન)
કર કબુલ ઇશ્વિર હું નથી ખુશ હાત બીજાનો ધરવાને, વીધવા સો૦

૧

બીજી સોહાસન અરજ કરેછે ફુલ ફુલ બચ્ચાં છે સુંદર,
દસ બચ્ચાંની માતા થઇ હું કીધી ઇશ્વિર રહેમ નજર;
વલી ભચ્ચાંપર બક્ષી માયા પન જર નથી મારા ઇશ્વર,
બચ્ચાં મારા ભુખે ટવલે લુખાં સુખાં પર કરૂં શુકર. (મીલાન)
ધણી ગયો પરદેસ કમાવા હું તો પડી છું મરવાને, વીધવા સો૦

૨

ત્રીજી સુન્દર કહેછે બેહરી મહેર કરની ઇશ્વિર તારી,
કાનછે બેહરા જન્મના મારા જેથી હું છુ દુઃખયારી;
ધણી મારોછે રંગીલો સમજે બેહરા પણનુ દુઃખ ભારી,
મારી આસ પુરી કર સાહેબ નીકલે મનની ગમ ખારી. (મીલાન)
એટલુ કહીને ગમથી લાગી આંખમા પાણી ભરવાને, વીધવા સો૦

૩

ચોથી વાંજણી કહેછે ઇશ્વિર હું છું રૂપવન્તી રૂપાલી,
પુત્ર વણા ગમ ખાઇ ખાઇને છોડીમે ગાલોની લાલી;
પતીબી મુજને ગણે અંકારી હજારો રોજ દીયે ગાલી,
માફ કરજે કંઇ ગુના થયો હોય તુ છે બક્ષેસનો વાલી. (મીલાન)
એટલું બોલી હાત જોડીને લાગી શ્વાસે ભરવાને, વીધવા સો૦

૪

અરજ દુઃખીની ધ્યાનમા લેજે નહીં કરતો જીન્દગી બરબાદ,
બેડાં ભરી લઇ ચાલી ચારો મન ગમતી માંગીને મુરાદ;
અજબ ખુદરતનો તે કાદર જે છે કુલ ખલકતનો ઉસતાદ,
દુર કીધું દુઃખયારીનું દુઃખ મુરાદ તેવોની થઇ આબાદ. (મીલાન)
આસા પુરી થઇ ત્યારે લાગાં ખુશીના આંસુ ખરવાને, વીધવા સો૦

૫

વીધવા નારે જોયો ધણીને સ્વપને વાતો કરતો સારી,
ધીરજની વાતો કહી બોલ્યો હું રોજ મલીસ તુજને પ્યારી;
સુહાસનને ધણી આવ્યોને ખુશી થઇ મલીયાં નરનારી,
લાચારી થઇ દુર તેની ધન માલ કમાઇ લાવ્યે ભારી. (મીલાન)
તે દીનથી નરનારી લાગાં ઇશ્વિરનુ નામ સુમરવાને, વીધવા સો૦

૬

કાન બેહરીના ખુલી ગયા કીધી ઇશ્વરે મહેરબાની,
ધણીજ પ્યારી લાગી સુન્દર ધણીના મનથી મનમાની;
વાંજણીયે એક પુત્ર જન્મયો હરીયે તેની દયા જાની,
વાંઝીયા મેણુ ટલી ગયુ પરમાણુ થયુ તેથી જીંદગાની. (મીલાન)
અમુલ બક્ષેસ માલેકની જોઇ સેતાન લાગો લરજવાને, વીધવા સો૦

૭

સમપુરણુ આસા એ પોંહચી ખુશી થઇ ચારો સુન્દર,
એ પ્રમાણે મુરાદ પોંહચે સત એકીનથી કરે નજર;
સમ્મુલાલ રામા યાકુબ અહેમદ ખુસરૂ મંગલ ચાતર,

અમરસીંગ નારાયન ભજન ઉંમેદસીંગ કહે સુમરણ કર. (મીલાન)
નબીખાન કહે ચારોં સુન્દર ગઇ પવન ચક્રીએ ફરવાને, વીધવા સે૦

૮

રંગત ખડી.-ગુરાતી.

ઉંચી જાત તુ કહે કલગીની તારેજ મોહેથી મન સંગાત,
ખુદ હલકાઈ દેખાડે ખુબખ ના કરતો ખોટી પંચાત. ટેક.

નજીવો દાખલો પુલી પુલી ખુબ દેખડાવેછે ક્યાં ઉલ સુલ,
એવા દાખલા કલગીનાતો વધુ જોતોજા તારી ભુલ;
કહેછે તુ સકતી છે કલગી હુમાના પરને ગણે અમુલ,
વલી બતાવે કર્નલ જેનરલ ગાંજો પીએ છે કે ચંડુલ;
એ અકલી લે યાદ ધ્યાન જાને તુર્રાને આલમ કુલ,
ભુલ નહીં કરતો વલી ફરીથી વખત વેલા વેચાય અમુલ.

ચાલ.

ખોટી મોટી કરે તુ વાતો = જરા તરસ નહીં દીલમાં ખાતો;
જાસે તુ આખર પસ્તાતો. (મીલાન)

તુર્રો નર છે કલગી નારી પીંગલ વ્યાકરણ સીખ એકાત, ખુદ હલકાઈ૦

૧

સું નીસબત કલગીની ઉંચી દેખાડે છે તુ ઘેલા નર,
શું કર્નલ જેનરલ સરદારોના માથાની ટોપી પર;
ટોપીપર કલગી દેખડાવેચ તેતો બનાવેચ કારીગર,
ફાંફાં ખોટા મારે છે શું બતાવે ખુદરતનો હુનર;
ફુલ તુરાની સાબેસીલે બનાવ નાર છે તે પર વર,
ખુદરતની બક્ષેસ ફુલપર બાગ બગીચા જોતુ તર.

ચાલ.

અક્કલ તારી ગઈ કસાઈ = કર ડાકતરની કોઈ દવાઈ;
મનમા સમજી જા લજવાઈ. (મીલાન)

કહાં સુધી કહું તુને પથ્થર નહીં જનમ તારી ઔકાત, ખુદ હલકાઈ૦

૨

પહેલે કરેછે ખુદ નાદાની અક્કલ તારી થઈએ ભાન,
તારીફ તુંતો કરે પોતાની ફુટી ગયા છે તારા કાન;
ફરી કહે તું નમુછું ફુલને શું ખાયે તું મનમા છાન,
તું જેવાના માન વગર કોઈ ફુલને દેસે નહીં અપમાન;

સાદી રામસની મીજલસમા ફુલ વનાછે ફોકટ માન,
આખરબી તું મરસે પ્યારે ફુલને જોસે તારો જાન.

ચાલ.

સદા રહ્યો એવો બડ બડતો = કરેચ તેઉં જોયે તું ભરતો;
આખરમાં તું મરસે રડતો. (મીલાન)

ખોટી સીફત ગાસે એવીતો ખાસે તુ ખુદરતની લાત, ખુદ હલકાઈ૦

૩

જુટી કાયા જુટી માયા સઉ જાને છે સો સો વાર,
નવી બાત શું કહે છે તેમા મુનસીનો થઈને સરદાર;
જાણે છે તુફાની જીન્દગી ત્યારે કેમ કરેચ તકરાર,
નીચ ઉચની કરેછે વાતો ખુદ હસે તુ નીચ નાદાર;
અક્કલના દુશમન સમજી લેતુ આકેબતમા ખાસે માર,
નીચ ઉંચતુ ગણેછે મનથી ખોદાનો સઉપર સરખો પ્યાર.

ચાલ.

ડોલ દીખાડેચ તું સાહેરમાં = સમજેછે તું મન માહેરમાં;
કોણ મને તુને જાહેરમાં. (મીલાન)

ઘણો આનનો દુરછે રસ્તો અક્કલ તારી કમ તાકાત, ખુદ હલકાઈ૦

૪

તુરો તો છે અસલ ફુલ વીષ્નુની નાભાનુ છે મુલ,
ફુલે હસ્તીની પેદાસ અગાઉ છે જાહેર શાસ્ત્રમા ફુલ;
જે ફુલને માન દઈને પયગમ્બરોએ કીધું કબુલ,
ગુણ તેવોએ લઈ જાહેરમા અજમાવસો કરી અમુલ;
ત્યારે કહે પંડીના સાયર પયગમ્બરોએ કીધી ભુલ,
તેવોથી શાસ્ત્રો નીકલ્યો તું જાણી જોઈને ફુંકે ધુલ.

ચાલ

વાંચીજે તું હીંદવી શાસ્તર = પહેલાં હતું એક ખીર સમુન્દર;
તેમાં સુતેલો હતો વીષ્નુ નર. (મીલાન)

તેની નાભી કંમલમાંથી થયા ઉતપન બ્રહ્માં સાંભલ વાત, ખુદ હલકાઈ૦

૫

કહેછે તુ કલગી તુરાની માતછે તેનો બોલ ભરમ,
કોન નામ નીસાન સગાની કયે દીવસે થયો જનમ;
સુંછે નામ તુરાના બાપનુ કોન હતો કલગીનો ખસમ,
કયે દીવસે મરી ગયોને કલગીને લાગોતો ગમ;

તારેજ મોડેને સવાલ કહેતું છ મહીનામાં લખી કલમ,
સાફ સાફ બતલાવો દાખલો તારા ગુરના તુને કસમ.

ચાલ.

હુ છઉં તારો દીલદાર નહીં તું= સમજીને દેતો ગાર નહીં તું;
કલગીના નામને બાર નહીં તું. (મીલાન)

ઝુટી વાત નહીં શમજીસ પ્યારા જીવપર નહીં કરતો અપધાત, ખુદ હ૦

૬

અગર અસલ તું કહે જો કલગી જબાં તારી થઈ જાસે તંગ,
ફુલની ઉપ્તન થવા અગાઉ બન્યો કેમ કલગીનો રંગ;
બરાબરી તું કર સાયરી નથી સમજમા તારા ઢંગ,
નામ નીસાની દીખાડજે તુ નહીંતો છીનવી લઇસ હું ચંગ;
વજન વાતમા કહે સમ્બાલી હજું નહીં રહેતો અડ ભંગ,
નામરદોજે હોય નર ઝુટી વાતોની મારે છે ડંગ.

ચાલ.

રસ્તા જોતું સત વાતોના= આપંસમા તું મલકા તોના;
દંગલ જોઈ ખોટું ગાતોના. (મીલાન)

રખડી જાસે મગરૂરીમા સત સાધની કર સંગાત, ખુદ હલકાઈ૦

૭

જીવ જહાનનો માલીક તેછે હરદમ રાખે સહુની લાજ,
અંતઃકરણમાં ઠાને તેણે કદીના અટકે તેનુ કાજ;
સત ધણ એક પ્યારૂં તેને ફકીરને બક્ષે છે રાજ,
રાજ પારથી દુર થઇને પલમા થાય શાહ મોતાજ;
સમ્બુલાલ શાપુરજી કહે કલગી નાકીછે નખરા બાજ,
રામા મંગલ અમરસીંગ કહે દુશમનને લાગેછે ડાજ.

ચાલ.

ઉમેદસીંગ હુસનુની જોડી = જડ નારાયણ દુસમનની તોડી;
દંગલથી ભાગે ચંગ છોડી. (મીલાન)

નબીખાનને જોઈ ધ્રારો કેઈ એક સાયર જોડે હાત, ખુદ હલકાઈ૦

૮

રંગત ખડી-ગુજરાતી.

અજબ સુન્દર એક જોઇ નાજની એવી સમોધ સ્વપ્નામાં,
મુજ આશક પર પ્યાર ભરીતે ગમથી રોધ સ્વપ્નામાં. ટેક.

શું કરૂં તારીફ મુખથી મારા અજાયબ તેની દીઠી ચાલ,
બાલ માથાના રેસમ જેવાં ચાંદન જેઉં હતું કપાલ;
ભવાં તેનીના કમાન જેવાં હીરાનો ઝલકે ગલામાં માલ,
આંખના કીકી કણી હીરાની મુજ અશકપર નાખી જાલ. (મીલાન)
નાઇ ધોઇને આવી બાલે બાલ મોતી પોઇ સપામા, મુજ અશક૦

૧

નાક સીધું અનીયાલું કેઉં ગુલાબી ગાલોની લાલી,
હોટ હતા પર વાલા જેવા કાનો મા લટકે બાલી;
દાંત હતા મોતીના દાણા જીભ હતી અમ્રત વાલી,
કંઠ ગલાનો જોઇ કોકલા સરમાયે કોયલ કાલી. (મીલાન)
એવી નારીને જોઇ ત્યારથી સુદ્ધ બુદ્ધ ખોઈ સ્વપ્નામા, મુજ અશક૦

૨

બદન તેની શું કહું મુખથી રંગે રૂપેરી જોઇ છાતી,
છાતી પર બે અનાર અમુલ જોબનમા પુરી મદ માતી;
પેટ હતું મખમલના જેઉં ડુટીમા અમ્બરની જાતી,
જાંગ હતા ખુદરતના થમતે બોલી બોલે મલકાતી. (મીલાન)
સગનને માટે હતા હાતમા થારી ભરી વોઇ સ્વપ્નામા, મુખ અશક૦

૩

છેતે અચરજ નાર તું સાંભલ માર કહેછે સમ્બુલાલ,
રામાજી સાતે મંગલ નરાયણ મગન ગાયે ગોપાલ;
ખુસરૂં શાપુરજી હુસનુ અન્તોન લગાડે ચંગપર તાલ,
અમર સીંગ ઉંમેદે તારા ખ્યાલના ઉપર ગાયો ખ્યાલ. (મીલાન)
નબીખાનને જોઇ ઉડે દુશમનનુ સોઇ સ્વપ્નામા, મુજ અશક૦

૪

રંગત પુરાની ગુજતી.

અશકનો વીલાપ.

સમજી લેની વાત તું પ્યારી આ દુખની મારી,
તુ સીવા કોણ જાણે છે દીલની મારી લાચારી. ટેક.

જુદાઇમા તારા રેડી રડી હું લાચાર થયો જાની,
દીવાના પણમા ઝુરી ઝુરીને જાય આ જીન્દગાની;
પ્યારનો તીર કલેજે માર્યો આશકને તાની,

નહીં કીધી મારે ઘર મુજસંગ એકદીન મેજવાની. (મીલાન)
બનતી મેહેનતથી કરીસ ચાકરી હું પ્યારી તારી, તુ સીવા કોણ૦

૧

વસી ગયો છે જીગરમા મારા ખરો પ્યાર તારો,
દયા કરણી મુજ દુઃખી નર ઉપર નથી મારો ચારો;
ઘર બારને તજ્યું વલી તજયા છે દોસ દારો,
વરસ દીવસના જેવો થાયછે એક દાહડો મારો. (મીલાન)
ઇન્તિજારી કરતા જુદાઇનુ દુઃખ લાગે ભારી, તુ સીવા કોણ૦

૨

મીઠાઇ લાગે ખારી મુજને નહીં ખાવા ગમે એકવાર,
ભુખે પ્યાસે ગમ ખાઇ ખાઇને થયો બહુ લાચાર;
નથી રાતના ઉંગ આખમાં યાદ તારી હરબાર,
તકદીર મારાં ફુટી ગયલાં જે હું થયું બહુ નાદાર. (મીલાન)
મહેર કરની આશકની ઉપર યાદ કરી પ્યારી, તુ સીવા કોણ૦

૩

કર ગરીને અર્જ કરૂં છું યાદ કરની એકવાર,
મહેરબાનીથી મુજ આશકને દીખાડ જે દીદાર;
સમ્બુલાલ રામા મંગલ ખુસરૂ શાપુર કહે યાર,
મગન નરાયન બાબુલાલ કહે હરનો રાખ આધાર. (મીલાન)
ફરે નબીખાં રાતને દાહડો માલેકની ઇન્તજારી, તુ સીવા કોણ૦

૪

રંગત પુરાની.

માશુકનો વીલાપ.

પહેલે દીખાડી પ્રીત હવે કેમ થાવો છો ન્યારા,
તારી યાદમાં ચાલે આખોંથી આસુંની ધારા. ટેક.

બેહતર હતું કે ઘરની તારી સીડી નહીં ચડતે,
તો મુજ અબલા નારીને પસ્તાઉં નહીં પડતે;
પ્યારમા તારા ફસી જઈ પાછલથી નહીં ડરતે,
રાતને દાહડો મારા જીગરમા ગમ નહીં નડતે. (મીલાન)
આખોંનાં તમારા નજરમાં મારી દેખાય પલકારા, તારી યાદમાં૦

૧

હાત પગમા ગતી નથી બહુ થાઉં છું હૈરાન,
જીગર થયું છે ભસમ વીંધાઇ મગજ થયું બે ભાન;
માયા લગાડી પાછલથી થઇ જાવો છો બેઇમાન,
હાય અબલાની પડસે તુજપર નકી દીલમાં જાન. (મીલાન)
ઘડી ઘડી મનમા આવેછે યાદ નદી નારા, તારી યાદમાં૦

૨

નીંદમા રાતના સેજની ઉપર તુજ નજર આવે,
તરસાવે તું મુજ માશુકપર દયા નહીં લાવે;
અંતના સમામા કોન આવીને મુજને ખવડાવે,
પ્યારમા પ્યાર મેલવી જીગરથા જીગરને સમાવે. (મીલાન)
જુદાઇ કીધાથી મને લાગોછે નીમક જેવા ખારા, તારી યાદમાં૦

૩

ખુશી રહે જો હમેશાં આશક હુ તમારી છઉં પ્યારી,
આસીર્વાદ છે અમીન તમુને એવી દુવા મારી;
કહેછે શાપુરજી હુસનુ તુર્રો નર કલગી નારી,
મગન નારાયન રામાજી જાય મંગલ બલહારી. (મીલાન)
કહે નબાખાં આશક તમેછો જીગર જાન મારા, તારી યાદમાં૦

૪

બાહર દુનકી.

સખી.

દોસ્તીનો હક્ક કરો મુરખથી પ્રીત ન કર જો,
દાનાવ દુશમન ખરો નાદાનનો સંગ ન ધર જો;
નીત ગુન વાલાથી ગુણ ઉંચની સંગમા ફર જો,
નગુનાથી અવગુણ નીચની મતલબથી ડર જો;
પરાઇ આસ રાખે જે ખુસામતી આતી લર જો,
કહે નબીખાં સાંભલ દોસ્ત અસીખ કદોના બીસર જો.

ધૌસ.

લગાડી બગન જેણે હરથી = માયા મદ લોભ તજી ડરથી;
નહીં તે ડરે ગવન્ડરથી = પાર નીકલે તે સમુંદરથી.
નબી કહે હરીનુ સુમરણ કર = યાદ બસ તેની દીલમા ધર.

રંગત દુનકી.

કાકા કાદર હે કરીમ વાહદ એકતા =
મેરીજાન = અલીફ ઔવલ હૈ લાસાની,
એ બેયાન ક્યા લીખું નહીં કોઇ હૈ ઉસકે સાની. ટેક.

તે તાજદાર તાજરકો કીયા હૈ રોશન =
મેરીજાન = સે સાની ન કોઇ હૈ બશરજી,
જીમ જાવેદાં મહેર રખે સબપર જલવેગરજી;
ચે ચૌદા તબકમે રોશન જીસકા જલવા =
મેરીજાન = હે હાતમ હૈ વો અકસંરજી,
બે બાદમ હમ ઉસીકે હૈં કદમોંપે રખેં સરજી.

ચાલ.

ખખા ખાલીક ગગા ગરદીસ દે ટાલ,
ઘઘા ઘનટેમે દેવે સલ તલત માલ;
નના નહીં ચલતા જીસકે રૂબરૂ જાલ,
ચચા ચાહે શાહકો કરે કંગાલ. (મીલાન)

મેરીજાન = છછા છનવાવે છાનીજી, એ બયાન ક્યા૦

૧

દાલ દીલસે પઢ તુ નમાજ ઔર રખ રોજા =
મેરીજાન = જાલ જંસ કરે જો ઉસકી યાર,
રે રહીમ તો ઉસકો હશ્રમે કરેગા ખસતા ખ્વાર;
જે જાહેદ હૈ વો શકર નહીં પાવેગા =
મેરીજાન = સીન હૈ સાજગાર દીલદાર,
શીન શોર મત કરો રહો શાદાન દીલસે એકબાર.

ચાલ.

જજા જોરાવર વોહી એક હૈ પ્યારા,
ઝઝા ઝાંકી કર દેખલે જલવા સારા;
યયાં યહાં ઉસકે બીન નહીં હોય ગુજારા,
ટટા ટુક દેખો કરકે યાર નજારા. (મોસાન)

મેરીજાન = ઠઠા ઠાનો દીલ જાનીજી, એ બયાન ક્યા૦

૨

સુવાદ સાહેબકા ઇરમ પાક હૈ જાનો =
મેરીજાન = જુવાદ જલ કેરૂં રહેતા ઇસદમ,
તોય તાલે મત કરો કરો હક રાહમે ગર્દન ખમ;
જોય જુલ્મ છોડકે ચલો રાહ નેકીકી =
મેરીજાન = ઐન આરફ રખ યાદ સનમ,
ગૈન ગૌરકર દીલસે દેખ ઇસ દમે હૈ હમદમ.

ચાલ.

ડડા ડરકર ચલ ઇસ દુનીયામે ભાઇ,
ઢઢા ઢપસે રહેના કરકે ચતરાઇ;
તતા તારીફ ક્યા કહું ઉસકી રૂશનાઇ,
થથા થરીતા દેખ હરેક સૌદાઇ. (મીલાન)

મેરીજાન = દદા હૈ દોસ્ત નુરાનીજી, એ બયાન ક્યા૦

૩

ફે ફર્ક સમજ મત અહદ વો અહેમદમે કુછ =
મેરીજાન = કાફ કાબીલના કોઈ હૈ જાન,
હાફ કીયા હૈ કાફ નુનસે જીને જમી અસમાન;
આફ ગીર્દ ચૌગીરદ ઉસીકા જલવા ઝલકે,
મેરીજાન = લામ લા શરીક હૈ રહેમાન, =
મીમ મહંમદ દોસ્ત હૈં જીનપર નાજીલ હુવા કુરઆન.

ચાલ.

ધધા ના ધુમકર જરા જહાંકે અન્દર,
પપા પઢ કલમા ફફા ફહેમસે અકસર;
બબા બલજા ભભા ન ભુલ તુ દીલબર,
મમા મુરાદ લે માંગ મીલેગી જાહર. (મીલાન)
મેરીજાન = યયા યેક હૈ રબ્બાનીજી, બે બયાન ક્યા૦

૪

નુન નજર પાકસે દેખ કુરાંમેં જાકે =
મેરીજાન = વાવ વાહદ હૈ વોહી કાદર,
હે હાતીફકો કીયા હૈ રોસન જહાંમેં જલવેગર;
યે યાદ તુ રખલે યાર જરા પુર મજમું =
મેરીજાન = એહી કહે સમ્બુલાલ અકસર.
ફરે પાદશાહ ગદાકો ચાહે શેરકો કરદે ખર.

ચાલ.

રરા રામા લલા લછમનને ગાયા,
વવા વો મંગલ મગનને ચંગ બજાયા;
સસા સર નરાયણ ખુસરૂ ફરમાયા,
હહા હર આદા દેખ યક્ષ અજાયા. (મીલન)
મેરીજાન = નબીખા કહે બામાનીજી, બે બયાન ક્યા૦

૫

રંગત દુનકી.-જુલ્ફ.

હૈં જુલ્ફ મોઅમ્બર સીયા મારદો કાલે =
મેરીજાન = મુસ્ક હૈ મારકા જોડાજી,
બના બના શાનેસે રૂખે અનવર પર છોડાજી. ટેક.

જુલ્ફકો દેખ સુમ્બુલને બલપે બલ ખાયા =

મેરીજાન = મીસાલે હૈ એ નાગ નાગન,
જને દેખે ભર નીગાહ ફીરે આશક દીવાને બન;
કોઈ કહે જાલ માહીકા હૈ એ અકસર =
મેરીજાન = કૈદ ઇસ જાલમે હોવે મન,
જાલ જુલ્ફમેં ફસે લગી હો ઉસ્સે જીસકી લગન.

ચાલ.

રૂખપર એ દોનો કુન્ડલ માર આડે હૈ,
ગોયાંકે દો હદ્દસાનકે જ્વાન ખડે હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = મુરફ્ફ જુલફોંસે નીચોડાજી, બના બના૦

૧

એ કમરકે ઉપર ઘટા સીયા છાઇ હૈ =
મેરીજાન = લામકી નજર પડી તસવીર,
યાકે લીખું સર શામ ઇસે યા લીખું જુલ્ફ જન્જીર;
જીસ બશરકા દીલ મુસ્તાક જુલ્ફપર હોવે =
મેરીજાન = જુલ્ફમે ફસકે હોય અસીર,
ખાક ઉડાતા ફીરે દર બદર પડે ન દીલકો ધીર.

ચાલ.

સેતે હૈં ફસા એ દામ જુલ્ફ તો દીલકો,
કરતે હૈં કૈદ બે ગુનાહ નીમ બીસમીલકો. (મીલાન)
મેરીજાન = મારતે જુલ્ફકા કોડાજી, બના બના૦

૨

એ દેખ દેખ જુલ્ફકો પરેશાં દીલ હૈ =
મેરીજાન = એ દોનો જહરસે નહીં હૈં કમ,
જીસ આશકપર કરે નજર પહુચાવે રાહે અદમ;
સેતે હૈં જાન હર બશરકી એ હીલ હીલકે =
મેરીજાન = બના જુલફોંકો રખા સનમ,
અગર જરા હીલ જાય ચર્ખ હીલ જાય ના મારે દમ.

ચાલ.

સબ જીનો પરી ગીલમાન હુર ઔર પૈકર,
જુલ્ફોકો દેખકે હોય બશર સબ શશદર. (મીલાન)
મેરીજાન = પૈરમે દાલે ખોડાજી, બના બના૦

૩

હર બશરકી જાં લેનેમે નહીં ડરતે હૈં =

મેરીજાન = ફીક્રકૂ ક્યા લીખે ઇનકા મહેરમ,
હાલ પરેશાં હુવા કલમકા સીના હુવા કલમ;
કહે રસાલગીર ઔર સમ્ભુલાલ રામાજી =
મેરીજાન = લીખેં—ક્યા સીફત જુલ્ફકી હમ,
નબીખાનને કીયા લે ખામા બજમમે હાલ રકમ.

ચાલ.

યાકુબ વો અહેમદ કહે ખ્યાલ પુર મૌજું.
નારાયન મગનસે કરે ન ચું અફલાતું. (મીલાન)

મેરીજાન= ફક્ર આદાકા તોડાજી, બના બના૦

રંગત દુનકી.—જુલ્ફ.

જુલ્ફકા સનમકે દેખ માર ઝુંજલાવે =
મેરીજાન = મુસ્ક બાલોંસે નીચોડાજી,
ઉગલા માર મન અપના જુલ્ફકા લગતે કોડાજી. ટેક.

રૂખસારપે જહેરી પડે હૈં કાલે કાલે =
મેરીજાન = ખા રહે હૈં એ બલપે બલ,
જો કોઈ દેખે નીગાહસે વો કલસે હોવે બેકલ;
કોઈ કહે દામ સઈયાદકા હૈ એ બેસક =
મેરીજાન = ફંદે જો જાવે નહીં નીકલ,
દામકે હૈં સરદાર ચીલબીલે ચાલમે હૈં ચનચલ.

ચાલ.

કરતે હૈં સૈકડોં ટુકડે હરએક દીલકે,
વો કરેં જુલ્મ બન જાલીમ તીર કાતીલકે. (મીલાન)

મેરીજાન = હરએકકે તઈ ઝંકોડાજી, ઉગલા માર૦

૧

ના નીકલે જીસપર પડે જુલ્ફકા ફન્દા =
મેરીજાન = ગોયાં માહીકા જાલ બના, ટેક.
જુલ્ફ ન સમઝો ઇસે એતો કાલોંકા કાલ બના;
ચંદનકે પેડમે લીપટ સદાં રહેતે હૈં =
મેરીજાન = છોડા શાનેસે બાલ બના,
જીસને દેખા જુલ્ફ ફીરા દીવાના હાલ બના.

ચાલ.

યા ઇસે ઘટા યાકે સર શામ લીખું મૈં,
જનજીર જુલ્ફ યા ઇસકો દામ લીખું મૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = સદા ખાતે હૈં મરોડાજી, ઉગલા માર૦

૨

યા કહુ ઇને હુક્સાનકે જંગી સીપાહી =
મેરીજાન = યાકે મૈં લીખું ઇને અબ લામ,
જુલફીકાર ગર લીખુંતો એભી હૈ તસબી બેકામ:
એ સનમકે રૂખકે દો પહેરે વાલે હૈં =
મેરીજાન = પીલાતે જહરકે ભર ભર જામ,
જરા રહમ નહીં કરેં તુરત પહુંચાવેં અદમ મુકામ.

ચાલ.

યા રાત અંધેરી લીખું ઘટા કાલીકો,
ખામાખી તાબ ક્યા લીખે એ જેહરાલીકો. (મીલાન)
મેરીજાન = પેંચ બલદાર હૈ છોડાજી, ઉગલા માર૦

૩

ક્યા લીખે કીલક મજનુન ચાક સીના હૈ =
મેરીજાન = હરએકકો હુવા હૈ પૈદા ગમ,
જીસને દેખા જુલ્ફ હુવા બેતાબ વો ચશમે નમ;
કહે સમ્બુલાલ ઉસતાદ ખ્યાલ પુર મોજું =
મેરીજાન = કહે રામાજી હૈં આશક હમ,
અહેમદ યાકુબ મગન વો મંગલ રહે હૈં ખુશ ખુર્રમ.

ચાલ.

ખુસરૂ નારાયન બાબુ લાલ ગાતે હૈં,
છંદ નબીખાન દંગલમે કયલાતે હૈં. (મીલાન)
મેરીજાન = લછમન અર્જુનકા જોડાજી, ઉગલા માર૦

❀ ૪ ❀

રંગત ઢુનકી.-ઇશ્ક.

હોગયા ઇશ્કમેં યાર પરેશાં હાલ હૈ =
મેરીજાન = દીલ હુવા પારા પારાજી,
આંખોં સદમે સહા વ લેકીન આહ ન મારાજી. ટેક.
ઇશ્કમેં ફીરે ગલીયોંકે ચુનતે તીનકે =

મેરીજાન = તોભી કુછ ખ્યાલ ન કીનાજી,
ઇસ ગમસે હોગયા હમારા ચાકએ સીનાજી;
હમ ખાક ઉડાતે નંગે પૈર ફીરતે હૈ =
મેરીજાન = અબ મેરા હૈફ હૈ જીનાજી,
તેરે અદા ઔર નાજને દીલ ઘાયલ કર દીનાજી.

ચાલ.

મરતે હૈં તડપતે ઇસ ઇન્તજારીમેં હમ,
એ દમ હમતો હો ચુકે નહીં નીકલે દમ;
દીન રાત રહા કરતા હૈ ઐસો દીલપર ગમ. (મીજાન)
મેરીજાન = ન પાયા કહીં સાહારાજી, લાખોં સદમે.

૧

એ વફા આપ નહીં વફા જરા કરતે હો =
મેરીજાન = ન કર કુછ જાલીમ જુલ્મકો, કમ,
સીસક સીસક દમ નીકલ જાય બસ ખુશી હૈ ઇસમેં હમ;
કાતીલકે તરેહ તુ કત્લ કરે બીસમીલકો =
મેરીજાન = કીયે બૈઠે હમ ગર્દન ખમ,
ચાહે જીતના તડપાલે નહીં કરેંગે ચસમે નમ.

ચાલ

તુમ હમેં દેખ હરરોજહી ખમ ખાતે હો,
દીખલાકે બાંકી અદાંકો તડપાતે હો;
મકને હાથીસે ઝુમ ઝુમ આતે હો. (મીજાન)
મેરીજાન = ન કુછ ચલતા હૈ ચારાજી, લાખોં સદમે.

૨

હમ ઇશ્કમેં તેરે ફીરે બહોત આવારા =
મેરીજાન = કહું ક્યા અબકી કહાનીજી,
ગંમે ખુને જીગરકો કર પીતા હું પાનીજી;
અફસોસ ઘડીપર ઘડીં હમેં આતા હૈ =
મેરીજાન = આપ કરતે નાદાનીજી,
દો દીનકી હૈ જહાન એકદીન હોગા ફાનીજી.

ચાલ.

એકદીન મીલ જાવેગી બસ ગીલમેં ગીલ યે,
ફેર પડેગી તુજપર હાયકી બસ મુસકીલ યે;
ઇસ આહકા બદલા સેવેગા બીસમીલ યે. (મીજાન)

મેરીજાન = હાલ કહા ઇશ્કકા સારાજી, આંખોં સદમે૦

૩

આ કહું બયાં ખામાકા ચાક સીના હૈ =
મેરીજાન = મુઝે આતા હૈ તેરા ખયાલ,
હુવા દીવાના ઇશ્કમેં તેરે હાલ મેરા પામાલ;
કોઇ જાન બુજકે ઇશ્ક ન ઐસા કરના =
મેરીજાન = કહે ઉસ્તાદ એ સમ્બુલાલ,
નબીખાન રામાકે સખુનમેં ભરે જવાહર લાલ.

ચાલ

ખુસરૂ નારાયણ મગન ખ્યાલ ગાતે હૈં,
અહેમદ પાકુબ હર બશરકો સમઝાતે હૈં;
લછમન અર્જુન ચંગ ફડમે કડકાતે હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = હાલ બાપુ લલકારાજી, હાંખોં સદમે૦

૪

રંગત ઠુનકી.-ઇશ્ક.

તેરે ફીરાકમે દીવાના બન લેકે =
મેરીજાન = ફીરા દર દર આવારાજી,
છોડકે ઘર વીરાંમેં હમને કીયા ગુજારાજી. ટેક૦

તોભી તુમને નહીં જરા દીલમે જાના હૈ =
મેરીજાન = ખતા મેરી ન બતાતે હો,
એ ગુનાહ આશકપે મીઝેંકે તીર ચલાતે હો;
ઔર કભી ઉઠ્ઠ અબરૂકો તાનતે હમપર =
મેરીજાન = ન દીલમેં રહમભી ખાતે હો,
હમેં છોડ ગૈરાંકા જાની નાજ ઉઠાતે હો.

ચાલ.

ગૈરાંકા જાની અબે હમાના સીખે,
આશકાંપે કરના તીસના શાલા સીખે;
હર બશરકે તઇ હાંસેમેં હાલા સીખે. (મીલાન)
મેરીજાન = તેરે ખાતીર મહેપારાજી, છોડકે ઘર૦

૧

રાતે રાતે એ તમામ શબ કટતી હૈ =
મેરીજાન = ચૈન નહીં મુજકો પલભર હૈ,

લેતુ હાથ સમશીર કાટ હાજર મેરા સર હૈ;
તુ બનકે કાતીલ કત્લ મેરેકો કરદે =
મેરીજાન = એક તુ મેરા દીલબર હૈ,
મહેર તુ કર મુજપર તો મુજકો ફીર કીસકા ડર હૈ.

ચાલ.

હો મહેરબાન તુ માનલે કહેના મેરા,
તેરે ફીરાકને આનકે મુજકો ઘેરા;
તુ દીલબર મેરા મૈં આશક હું તેરા. (મીલાન)
મેરીજાન = ભરે દીલ આહકા નારાજી, છોડકે ઘર૦

૨

અબ સુખ સુખ એ જીસ્મ હુવા પીંજર હૈ =
મેરીજાન = નહીં અબ રહી ઉઠનેકી તાબ,
ગમકો નોશ કર કરકે ખુનકો બનાકે પીતા આબ;
ગમગીન હૈ દીલ એ યાર આપકે ખાતીર =
મેરીજાન = જરા તુ બતાદે રૂખ માહતાબ,
ગલી ગલી કુંચે કુંચેમેં હુવાહું ખસ્તા ખરાબ.

ચાલ.

આતીશ ગમસેતો જીગર મેરા જલતા હૈ,
હોતા હૈ સીના ચાક એ દીલ હલતા હૈ;
લાચાર હુવા નહીં બસ મેરા ચલતા હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = જરાદે હમેં સહારાજી, છોડકે ઘર૦

૩

ક્યા કહું મેરીજાં જરા સમઝ કુછ મનમેં =
મેરીજાન = પરેશાં દીલ હૈ કલસે બેકલ,
કહેતા હૈ દીલ દીલબર હૈ ઉસ જગેહ તુ જલદી ચલ;
પર સમ્બુલાલને રોક રખા હૈ દીલકો =
મેરીજાન = કહે રામા ના જાય નીકલ,
મગન નરાયન કહે તેરાતો હૈ આશક મંગલ.

ચાલ.

અહેમદ ઔર યાકુબ કહે નહો દીવાના,
શાગીર્દ નબીખાંકાહોં હુકમ ઉઠાના;
ખુસરૂ શાપુર લછમન અર્જુનસે ગાના. (મીલાન)
મેરીજાન = લાલ બાબુ કહે પ્યારાજી, છોડકે ઘર૦

૪

રંગત દુનકી.

કોઇ બીના ઇશ્ક આશક નહીં હૈ દુનીયાંમેં =
મેરીજાન = જો આશક ગમકો ખાયાજી,
ઉસીને પાયા ખુદા ખુદી નહીં જબાંપે લાયાજી. ૨૯

લાખોં આશક હોગયે જહાંકે અન્દર =
મેરીજાન = મસ્ત અલ મસ્ત દીવાને બન,
ખાક ઉડાતે ફીરેં દસ્તમેં અપના છોડ વતન;
પર ખુદીથી દીલમેં ભરી ઉનીકે સમઝો =
મેરીજાન = તો કૈસે પાવેં અપના સનમ,
મુફ્ત ભટકતે ફીરેં પૈર નંગે વીરાં બન બન.

ચાલ.

કોઈ આશક અપના હાલ પરેશાં કરકે,
ભુખે પ્યાસે ફીરતે હૈં લીયે દીલબરકે;
કોઈ ખાનેકે ભુખે હૈં કોઇતો જરકે. (મીજાન)

મેરીજાન = કુફ્રજો દીલસે મીટાયાજી, ઉસીને પાયા૦

૧

મન્સુરને કરકે ઇશ્ક દાર પાયા હૈ =
મેરીજાન = અનલ હક જબાંસે ફરમાયા,
દારપે વો ચઢ ગયા ન દીલમેં રંજ જરા લાયા;
હસ દીયા દાર પર અનલ હક કહે આશક =
મેરીજાન = વહા જીસ વક્ત વો મુસકાયા,
ઘર તલગ ગઈ સરમ કીસીને ભેદ નહીં પાયા.

ચાલ.

સીખ દીયા અનલ હક રોજે અજલ સીનેમેં,
ચૌદાહી તબક ખુલે મૈ વહેદત પીનેમેં;
નહીં મજા રહા કુછ દુનીયાંકે જીનેમેં. (મીજાન)

મેરીજાન = ન આશક આહ સુનાયાજી, ઉસીને પાયા૦

૨

આશક વો શમ્સ તબરેજ હૈં પુરા દાના =
મેરીજાન = જીલાયા મુરદા માર ઠોકર,
પોસ્ત જીસ્મકી દીયા આહ નહીં કીયા વો કુછ દીલબર;
ઔર કોઇતો કુવ્વેમેં લટકા હૈ જાકે =

મેરીજાન = કીસીને કટાયા અપના સર,
રખે અરની કહા કીસીને જલાયા કોહ અમર.

ચાલ.

આસકતો હજારો ઇશ્કમેં દીવાને હૈ,
જેઉં શમાકે ઉપર આશક પરવાને હૈ
મસ્તીમેં મસ્ત અલમસ્ત વો મસ્તાને હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = વો જીસકો ઝલક દીખાયાજી, ઉસીને પાયા૦

૩

કેઈ એક આશક મર ગયે પરેશાં હોકે =
મેરીજાન = હો ગયે હજાર હાં બે દમ,
છીપા રખા દીલમેં વો જીસ આશકકો મીલા સનમ;
કહેં સમ્બુલાલ ઉસ્તાદ સમજ રખ દીલમેં =
મેરીજાન = કહે સમા કુછ મત કર ગમ,
મગન નરાયણ કહે ન કરતુ અપને ચશમે નમ.

ચાલ.

મગલ યાકુબ અહેમદકા સખુન આલા હૈ,
એ બાબુ લાલ બાંકા તુર્રેવાલા હૈ;
કય નબીખાન છંદકો સાચે ઢાલા હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = ખુસર શાપુરને ગાયાજી, ઉસીને પાયા૦

૪

રંગત દુનકી.–ઇશ્કકા અધર.

દીલ લગાકે દીલ લે ગયા હૈ જાની હસકે =
નાગડધીના = ખ્યાલ હર તરહેંકા આતાજી,
હેકે દગા ચલ દીયા યાર ઇસ્સે થર્રાતાજી. ટેક.

હૈ દીલકે અન્દર દગા તેરે સચ જાની =
નાગડધીના = જાનકી હૈ એ હૈરાની,
કરતા હૈ તીસના તાના હર ઘડી નાગહાની;
દીલ જલા જલાકે ખાક કર દીયા અકસર =
નાગડધીના = નહીં દીખતા હૈ દીલજાની,
કહાં આયેગી નજર હાય દીલજાનીકી શાની.

ચાલ.

કરતા એ કત્લ દીન રાત હૈ જૈસે કાતીલ,

ગૈ ગાર જીગરકે હાય એ સારે છીલ છીલ. (મીલાન)
નાગડધીના = આન નાહક ઝીડકાતાજી, દેકે દગા૦

૧

એ જલા જીગર કર દીયા ખાક હૈ સારા =
નાગડધીના = ખીચને આહકે નારેજી,
રહેતે હૈં દીલદાર યારકે સદાં સહારેજી;
જૈસે એ નીરસા પકીં જીગર ગલતા હૈ=
નાગડધીના = યારકે ઇશ્કસે હારેજી,
જીગર જાન સર તલગ યારકે લીયે નીસારેજી.

ચાલ.

એ જલા જલાકે ખાક કર દીયા સીના.
ક્યા કીયા હૈ એ તકસીર તસદીયેં દીના. (મીલાન)
નાગડધીના = ઇશ્ક હર જગેહ નચાતાજી, દેકે દગા૦

૨

દીલજાન આન કર શાન દીખાકે જારે =
નાગડધીના = તેરે આગે હૈ એ સરજી,
ધ્યાન તેરા હર આન રહા કરતા હૈ અકસરજી;
ના જાને કીસદીન કરે યાર આ તાના =
નાગડધીના = રહા કરતા હૈ એહી ડરજી,
એકીન એકદીન કીસીકા રહેગા નહીં યહાં ઘરજી.

ચાલ.

જાની નીસદીન હૈ ધ્યાન તેરાહી ધરતી,
નહીં ટલતી હૈ તેરીહી યાદ નીત કરતી. (મીલાન)
નાગડધીના = નૈનકે સૈન ચલાતાજી, દેકે દગા૦

૩

કીસ લીયે યાર તસદી ઐસીહી દીને =
નાગડધીના = નૈનસે નીર હૈ જારીજી,
કહત કહત એ જીક નાર રાજાસે હારીજી;
ઓલાલકી આસા લગી હૈ જાના હકસે =
નાગડધીના = નરાયન કહે કરારીજી,
અસદખાનકે સંગ કૃષ્ણ ગાતે ગીરધારીજી.

ચાલ.

એ કદર રતનકી નહીં રતન તૈં જાને,

કીનતને દીનસે તેં લગા ખ્યાલ હે ગાને. (મીલાન)
નામડધીના = ખાન નીત ખ્યાલ એ ગાતાજી જી, હેકે દગા૦

૪

રંગત દુનકી.-કૃષ્ણ લીલા.

બલદેવકે કૃષ્ણ કનઇયા = નીત કરત હૈ તા તા થઇયા =
મેરીજાન = કાન બંસીકા બજાઇયાજી,
છે રાગ છત્તીસ રાગનીકા હૈ ગવઇયાજી. ટેક

ઐસા હૈ કૃષ્ણ ગોપાલા = વો કરે સખીનસે ચાલા =
મેરીજાન = વોહી હૈ કુવર કન્હાંઇ જી,
ગોપી ગ્વાલ સખીયોંકો રાગનીં નઇ સુનાઇજી;
જાં ઠાડે કૃષ્ણ ગીરધારી = વહાં ખડી રાધીકા પ્યારી =
મેરીજાન = સખી સબ ધુમ મચાઇજી;
સુન બન્સીકી ધુનકો સખી સબ દૌડી આઇજી.

ચાલ.

છે રાગ ઔર છત્તીસ રાગની ગાયા,
સખીયોંકો બજાકે બન્સી ખડે નચાયા;
દદ માખન સબકા ચોર ચોરકે ખાયા. (મીલાન)
મેરીજાન = સખી સબકા નચ વઇયાજી, છેરાગ છત્તીસ૦

૧

સબમેં વો કુંજ બેહારી = કરતા હૈ લીલા સારી=
મેરીજાન = ખાવે દદ ખડા સેહાનાજી,
બજા બજાકે બન્સી કરતા તાસના તાનાજી;
કોઇ કહે ચરાવો ગઇયાં = મત ધુમ કરો તુમ સઇયાં =
મેરીજાન = ના એસી બાત બનાનાજી,
જાદુગીર બન્સીકો બજા મોહ લીયા જમાનાજી.

=ચાલ=

કોઇ કહત ખડી સખીયેં જૈ ધન ધન મોહન,
તોહેરી બન્સીપર રીદા હૈ સખીયન કા મન;
દદ ચોર ચોર ખાતા હૈ મસકતા જોબન. (મીલાન)
મેરીજાન = સભી સખીયનકા નચઇયાજી, છે રાગ છત્તીસ૦

૨

કહીં ખડી રાધીકા પ્યારી = કહીં ખડી બીન્દેકી નારી =
મેરીજાન = નંદકા શામ સલોનાજી,
કોઇ કહે જલ જાવો ખેલ ના હમકો હોનાજી;
નીત ઝુમ ઝુમકે આવે = બઇયાંકો મસક મસકાવે =
મેરીજાન = માગે માખનકા દોનાજી,
રોક ખડા હે ગલી હુવા ગ્વાલનકા રોનાજી.

=ચાલ.=

દીખલાવે અપની કલા આપ ગીરધારી,
કોઇ સખી કહે મેં જાન તુમા પર વારી;
કોઇ કહેતી કેસી કલા કરે બનવારી. (મીલાન)
મેરીજાન = કોઇ ઝુક પકડત પઇયાજી, છે રાગ છત્તીસ.

૩

કોઇ કહે મેરા કાના હે = બન્સીમેં કરે ગાના હે =
મેરીજાન = કલા સારીકો દીખાયાજી,
સમ્મુલાલ કહે રામા જે જે કાર મનાયાજી;
યાકુબ અહેમદને લાલા = એ ખ્યાલકો સાંચે ઢાલા =
મેરીજાન = મગન મજમુન સુનાયાજી,
નારાયન મંગલ કહે કીસીને ભેદ ના પાયાજી.

=ચાલ.=

કય નબીખાન કહે કૃષ્ણ જગમેં જાહેર હે,
આદા દંગલસે હુવા તુરત બાહેર હે;
અન્તુનપે મહેરબાં રહે વોહી શાહેર હે. (મીલાન)
મેરીજાન = દામા કલગીકા નચઇયાજી, છેરાગ છત્તીસ.

૪

રંગત દુનકી.—અવ્વર કૃષ્ણલીલા.

ઝટ કરત હે તા તા થઇયા = નીત કરત હેં સીતલ છઇયા.
નાગડધીના = સખી સારીકા નચઇયાજી,
ગ્યાન ધ્યાન નીત કરે કાન ગઇયનકા ચરઇયાજી, ટેક.

હે ખડા નંદકા લાલા = નાથા હે કાલીયા કાલા.
નાગડધીના = દેખતે ખડે સકલ નર નાર;
જલસે આયા નીકલ સકલ નર કરત હેં જે જે કાર,

ઠાડે હૈં સકલ નર નારી = દેખત લીલા અધીકારી;
નાગડધીના = સરન આયે કેઇ કલા નેહાર,
રક્ષા કરકે દાસથે જીતને દીયે ચરનસે તાર.

ચાલ.

ગા ગાકે દે રહા ગારી = સખીયેં કાનાસે હારી,
કહે જાને દે ગીરધારી = કૈસી હૈ ચાલ તેહારી. (મીલાન)
નાગડધીના = ખડા હૈ રહસ રચાઇયાજી, ધ્યાન ધ્યાન.

૧

કરતા હૈ કલા ડટ ડટકે = દીખલાતા નયે નીત ઘટકે =
નાગડધીના = રાગ છત્તીસ હૈ ગાતાજી,
છલકે ચનચલ નારકા લે દદ હસ હસ ખાતાજી;
કર કરકે કલા ગીરધારી = છલ લીયા હૈ સખીયેં સારી =
નાગડધીના = તાલ તત્કાલ લગતાજી,
કહીં ઝીડકની દેતા કીસીકે તઈ હસાતાજી. ધ્યાન ધ્યાન.

ચાલ.

નીત રાગ રાગની ગાતે = નર નારી ખડે નચાતે;
કેઈ દેખ દેખ થર્રાતે = દદ છીન છીનકે ખાતે. (મીલાન)
નાગડધીના = સકીન સારીકા છલાઇયાજી, ધ્યાન ધ્યાન.

૨

નીત ધરે ધ્યાન નારી નર = કરતે હૈં ગીરધર ગીરધર,
નાગડધીના = કેઇ કહે જે નંદલાલાજી;
કાનને કરકે ધ્યાન ધ્યાનસે કીયા હૈ ચાલાજી,
નહીં કલા કીસીને જાના = કર રહા સખીન સંગ તાના =
નાગડધીના = ખ્યાલ નીત નયા નીકાલાજી,
હાસ નંદકા લાલ જાલ કર રહા નીરાલાજી.

ચાલ.

ઠાડે હૈં નાર નર હટકે = જીતનેથે કાન નીકટકે;
કેઈ ખડે આન ડટ ડટકે = કેઈ એક હસ હસકે ચટકે. (મીલાન)
નાગડધીના = ચરાજા તેરી ગઇયાજી, ધ્યાન ધ્યાન.

૩

નીત કષ્ણુ કષ્ણુ ગીતલાના = ઝટ સરન કાનકે આના =
નાગડધીના = ગાજતા સીતાર એક અલંગ,
ઝાંજ ઝનાઝન કરે ઝડે ડંકે થાલી સારંગ;

કડતાલ શંખ બાજે હૈ = હર રાજ સાજ સાજે હૈ =
નાગડધીના = કડકતા દંગલ અન્દર ચંગ,
સીલાલકી ક્થન દેખ શાહેર રહે ગયે કેઈ દંગ.

ચાલ

આસાને ખીંચકે સારે = કહે દીયા હૈ આદા હારે,
નારાયન કહે જગ તારે = ઉસકે નર રહે સહારે. (મીલાન)

નાગડધીના = કીનારે કરદે નઇયાજી, ગ્યાન ધ્યાન૦

રંગત ઠુનકી.

સુભ લક્ષન દુખ ભંજન હૈ નંદકા લાલા =
મેરીજાન = સબોંકે દીલકો છીનાજી,
બજાકે બન્સી શ્રીકૃષ્ણને જાદૂ કીનાજી. ટેક.

છે રાગ ઔર છત્તીસ રાગની ઉસમેં =
મેરીજાન = મીલા સમ સબ્દ કહે નંદલાલ,
સુર અનેકકો સાધ સાધકે બજા રહે ગોપાલ;
હર તરહેં તરહેંકે કેઇએક રાગ સુનાવે =
મેરીજાન = પ્રથમ ભૈરોંકા રાગ કર ખ્યાલ,
પાચ રાગની અલગ અલગ બન્સીમે કહે સમાલ.

ચાલ.

ભૈરવીં ઔર બંગાલી કહે ગીરધારી,
બૈરાઠ મદુ મધ્યાન સીંદવી પ્યારી;
દેસી નટ કાનરા કે દારા હીતકારી,
કમોદનકી ક્યા કરૂં મૈં બરનન સારી. (મીલાન)

મેરીજાન = રાગ દીપક કહે લીનાજી, બજાકે બન્સી૦

૧

પરમોદન રાગ હીન્ડોલ તીસરા ગાએ =
મેરીજાન = વો રામકલી પટ મંજરી જાન,
લાલ બીલાવલ ઇસી તરહે સબ બજાવે નંદકા કાન;
વો સ્વર્ગ મીર્ગ પાતાલકે નર ઔર નારી =
મેરીજાન = છોડા ચરના ગઉવોંને માન,
સુધ બુધ સબ બીસરાયકે બ્યાકુલ ભયે બલી બલીવાન.

ચાલ.

બન્સીકી ધુન સુન સુનકે સકલ નર હારે,
અકાસકે હોગય મંદ મંદ સબ તારે;
ઔર ચંદ્રકી ફીકી જોત ભઇ સુન જારે,
ઔર તેજ ભાનકા મીટા કહું લલકારે. (મીલાન)
મેરીજાન = હુવા થા મુસકીલ જીનાજી, બજાકે બન્સી૦

૨

પર્બત પહાડ સાગર તલાવ સુન બન્સી =
મેરીજાન = ચેતસે અચેત ભય એકબાર,
વાયુ બંદ હોગઇ મંદ હોગઇ ગંગકી ધાર;
સબ પશુ વો પક્ષી ભુલ ગયે જલ અનકો =
મેરીજાન = દુદ બછડોંને છોડા યાર,
મીન તડપને લગી કોઇ નહીં સ્વાસ ભરેં નરનાર.

ચાલ.

શ્રીજનાર ગ્વાલ ઔર બાલ વો બન બન ડોલે,
ગયે કહાં હમારે કૃષ્ણ બૃક્ષોંસે બોલે;
હો હો કે બાંવરે ખાતે ફીરે ઝકોલે,
જો ચત્ર હતે બન્સીકો સુન હુવે ભોલે. (મીલાન)
મેરીજાન = કીસીને ભેદ ના ચીનાજી, બજાકે બન્સી૦

૩

હર ખંડ ખંડ હર દીપ દીપમેં જીનકી =
મેરીજાન = હો ગઇથી બન્સીકી ધુમ,
બને ભીકારી ફીરતેથે સબ બીના દરસ મહેરૂમ;
સંવત એગનીસશે ચુમાલીસમેં ભાઇ =
મેરીજાન = થા દીન પુનમકા કરો માલુમ,
ફાગન મહીના સુકલ પક્ષથા ક્યા જાને કોઈ સુમ.

ચાલ.

એ સબ્બુલાલ ઉસતાદને રાહ બતાયા,
તો નબીખાન રામાને બનાકે ગાયા;
યાકુબ ઔર અહેમદસે ઉર્દુ સરમાયા,
મગન નરાયન ખુસરૂ ચંગ બજાયા. (મીલાન)
મેરીજાન = લાલ બાબુ કહે દાનાજી, બજાકે બન્સી૦

૪

રંગત દુનકી.–બરસાદી.

મહીને અસાડમેં પીયા નીકસ ગયે ઘરસે =
મેરીજાન = મદનને મુજકો ઘેરાજી,
ના જાને વો પીયા મેરે કહાં કીયે બસેરાજી. ટેક.
બીજલી ચમકે નહીં ચૈન પડત હૈ હમકે =
મેરીજાન = ઘટા કાલી ઘીર આઇજી,
તડપ રહી સેજોંપે પીયા નહીં દેત દીખાઇજી;
એ બરસ રહી ચૌ ઓરસે મુસલ ધારા =
મેરીજાન = સખી મૈં તો ઘબરાઇજી,
તડપ રહી દીન રૈન નહીં સુખ ચૈનબી પાઇજી.

ચાલ.

મોરી બાલી ઉંમ્રમે પીયા દગા દે ગૈરી,
કીસ દેસમેં જાકરકે અલોપ વો ભૈરી;
એ જુલ્મ કરત હૈ જુલમીં જોબન વૈરી. (મીલાન)
મેરીજાન = એ જી ઘબરાતા મેરાજી, ના જાન વો૦

૧

સરાવનમેં સાજન નહીં આયે હૈં ઘરકો =
મેરીજાન = ઘટા ઘીર આઇ કાલીજી,
પીયા ગયે પરદેસ ઉંબર મેરી હૈગી બાલીજી;
કીસ તરહેં પીતમ આનકે મીલયેં મોહકો =
મેરીજાન = ન માને જોબન જાલીજી,
સબ તુમ કરેં કીલોલ મેરા હૈ મન્દર ખાલીજી.

ચાલ.

ચૌ ઓરસે છાઇ ઘટા બરસતા પાની,
મોરા પીયેરા રંગ હેગયા બીકસ ગઇ જવાની;
અબ પીયાને કૈસી દીલમે આપને ઠાની. (મીલાન)
મેરીજાન = છા ગયા નૈન અંધેરાજી, ના જાને વો૦

૨

બાદૌંમે બીધ કયા કરૂં સખીરી બોલો =
મેરીજાન = મૈં કષ્ટી તનપર ઝેલી હું,
સબકે સાજન ઘર હૈં મૈંતો પડી એકેલી હું;
રોતી હું જારો જાર જેઉં બરસે ઇન્દર =

મેરીજાન = નહીં મૈં કીસીકે ભેલી હું,
પીયા નહીં હૈ પાસ વલે રસકી મૈં ભરેલી હું.

ચાલ.

નહીં ચૈન પડે દીન રૈન નૈન ફડકે હૈ,
ક્યા કહું સખી જોબન જુલમીં તડકે હે;
ઘન ઘોર સોરસે તો બીજલી કડકે હૈ. (મીલાન)
મેરીજાન = એ કબ હોવેગા સબેરાજી, ના જાને વો૦

૩

આસોજકે લગતે પીયા ઘરે આયે હૈં =
મેરીજાન = ઈરાદા પુરા ભયા મનકા.
સેજપે લેકર પડા મજા સબ લુટા જોબનકા;
સુખ ચૈનમેં સારી રૈન પીયા સંગ કાટી =
મેરીજાન = લુટ લીયા રસ બાલે પનકા,
સમ્બુલાલ તો પ્યાસા હૈ એક હરીકે દરસનકા.

ચાલ.

રામા મંગલ નરાયન છંદ ગાતે હૈ,
કેઇ બાબુલાલ અન્તોનસે સરમાતે હૈં;
કથ નબીખાન તો ઘેરા કડકાતે હૈં. (મીલાન)
મેરીજાન = ખ્યાલ એ તેડા તેરાજી, ના જાને વો૦

૪

રંગત દુનકી.-કર્મની કાહાની-ગુજરાતી.

નસીબે દીકરી મલ્યું તારા એ જોડું =
મારીજાન = એમા શું કરે તાતને માત,
લેખ લખેલા ટલે નહી કર્મના કોઇને હાત. ટેક.

માટીનુ નથી વાસણકે બદલી લઇયે =
મારીજાન = હમેં બહુ દયા દીલે આણી,
ઘણી મેહેનતે મલ્યો વર તારો જેઠ ને જેઠાણી;
માય બાપ દુશમન નહીં હતાં કાંઈ તારાં =
મારીજાન = કર્મમા હસે એવી કહાણી,
શું કરસે દીકરી સબુરી કર ખારૂં પીને પાણી.

ચાલ.

નસીબે લખેલું હોય તે આગલ. થાએ,

તકદારના ઉપર તતબીર ઉલટી જાએ. (મીલાન)
મારીજાન = ધીરજને ડાટ મનની સંગાત, લેખ લખેલા૦

૧

તુ કહે છે દીકરી ભુખે મરૂં છું માએ =
મારીજાન = વાતો નહીં કરીએ નઠારી,
ભુખે કદી નહીં રાખે કોઇ જુઠી વાતો તારી;
સઘા સમ્પતથી મલીને રહીએ દીકરી =
મારીજાન = નથી તે જોઇ દુનીયાં દારી,
જેથી લાગસે હમણા દીકરી વાતો બહુ ખારી.

ચાલ.

સંકટથી પાછલ કદી હટી નહીં જઇએ,
દુઃખની સાથે કંમર બાંધીને રહીએ. (મીલાન)
મારીજાન = કદી ના કરીએ જીવપર ઘાત, લેખ લખેલા૦

૨

નસીબે દીકરી મલ્યો એ લુચ્ચો ખાવીંદ =
મારીજાન = તજીદે તેની ફીકર સારી,
આપો આપ સુધરસે બોજે પડસે સનસારી;
દારૂ પીઓ લુચ્ચાઇ સઉ ભુલી જાસે =
મારીજાન = પડસે માયાની જાલ ભારી,
છુટી જાસે સઉ છંદ એમજ ચાલે દુનીયાં દારી.

ચાલ.

નહીં છોડીએ ઉમરમા હાત એકનો જાલી,
કર સબર તે પાલન હાર મોટો રખવાલી. (મીલાન)
મારીજાન = માને માતાની વાત સજાત, લેખ લખેલા૦

૩

તુરત માની સીખામણ માતાની દીકરીએ =
મારીજાન = ચાલી સાસરે થઇ તઇયાર,
ધીરજ રાખી મનમાં દીલને કઠન કીધું એક વાર;
માત પીતાને મલી સાસુને ઘર ગઇતે =
મારીજાન = માન બહુ દીયે ધણીને નાર,
નમનતાઇ જોઇ નારીની ખુશી થયો ભરતાર.

ચાલ.

કહે ખુસરૂ જાણે માલક સઉની લાજે,

શાપુર હુસનુને જોઇ દુશમનો દાઝે. (મીલાન)
મારીજાન = નઓખાં ગાયે પીસ્તાલીસ રાત, લેખ લખેલા૦

રંગત દુનકી.–ભુંડાધણીના.

નીર ભરવા ચાલી હલી મલી પનહારી =
મારીજાન = હતી હીંદવાની એની જાત,
ગઈ પનઘટ ઉપર પાણી ભરવા પાંચ જણી સંગાત. ટેક.

જઈ કુવાની ઉપર પાણી ભરવા લાગી =
મારીજાન = બેડાં ભરી લઈ તેવાર,
દુઃખ સુખની વાતો કરવા લાગી એક એકમાં ચક ચાર;
ત્યાં પહેલી સુન્દર કહેછે દીલની વાતે =
મારીજાન = સેલાની છે મારો ભરતાર,
આવકથી વધારે ખરચ છે તેનો જેથી થયો નાદાર.

ચાલ.

ભરાતો ફરે દેવા દારોંથી શરમતો,
ઘર બાર છોડીને ફરતો ફરે તે ભમતો. (મીલાન)
મારીજાન = કરે નહીં હસીને કોઈ દી વાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૧

બીજી સુન્દર કહે સમજો બેનીઓ વાતે =
મારીજાન = ધણી બહુ મલ્યો છે તુફાની,
લુચ્ચાઓ સંગમાં કરે ઇજ્જતની ધુલધાની;
લગાડયો બટો માય બાપને ભારી =
મારીજાન = કરે મારેથી વાત તાની,
બાલી મારેછે મુજને ફોકટ જાય આ જુવાની.

ચાલ.

બાઈ મલ્યો મુજનેં આવો ધણી ભીખારી,
ગઈ જીન્દગી છુટી હું દુઃખી કર્મની નારી. (મીલાન)
મારીજાન = ગાલો દીયે કરે પન્ચાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૨

એટલામા ત્રીજી કહે વાત પોતાની =
મારીજાન = બલુંછું જોઇ પતીને ઢંગ,
ભમની ગોટી ખાઇ કેફમાં બની રૂહે તે તંગ;

બહુ કરીને થાકી ઇલાજો તેણા ઉપર =
મારીજાન = બલી જાય જુવાની નો આ રંગ,
જોબન મારૂં ઢલી જાય ઇશ્કનો છે દીલે ઉમંગ.

ચાલ.

ધણીને જોઈ દીલમા બહુ બરૂં છું,
કાપુંછુ આખી રાત રડીને મરૂં છું. (મીલાન)
મારીજાન = છે પાસે નથી માતને તાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૩

એવામા ચોથી સુન્દર બોલે વાતે =
મારીજાન = વરછે મારો ગુસ્સા બાજ,
સ્વભાવ તેનો પાજી જરામાં કરીદે મોટો અવાજ;
ગુસ્સો જોઈ તેનો શરીર મારૂં કાંપેછે =
મારીજાન = આવે મનમા મુજને લાજ,
દીલમાં લાગેછે એવું છોડીને જાઉં મઇયરે આજ.

ચાલ.

અરમાન અધુરો રહયો ધણો જોબનમાં,
લોકોનો માર ખાઈ આવે પાજી લક્ષનમાં. (મીલાન)
મારીજાન = રડીને કાપું સારી રાત, ગઈ પનઘટ ઉપર૦

૪

સમજી સઉ વાતો પાંચમા સુન્દર બોલી =
મારીજાન = ધણી મલ્યો હલકટ ભારી,
હલકાઈ બહુ કરે પોતાને મોડેથી ફીસીયારી;
ભુંડોને લાડકો કરે મુઓ સાએરી =
મારીજાન = લાવણીઓ લખેતે વીચારી,
ધુર ધમાસો લખે કાનેથી કલમને ઉતારી.

ચાલ.

કહે રહુંછું મુંમ્બઇમા હું ચાલનો સારી,
મુઓ ખરોજ અક્કલને દુસમન અનારી. (મીલાન)
મારીજાન = ટચાક પણો કરે પોતાને હાત, ગઇ પનઘટ ઉપર૦

૫

મુઓ ગાવા બેસે જેવો બાયડીઓમાં રડવા =
મારીજાન = પોતાની ગાય બડાઇ સારી,
લાવણીઓ ગાય સરમ ભરી જ્યા લોકોની હોય નારી;

વલી નફ્ટનાકે નામ પોતાનુ ગાયે =
મારીજાન = ફોકટમા જાગે રાત સારી,
હલકાઈ બડાઈ કરી કરી થઇ ગયોછે ભાખારી.

ચાલ.

બાઇ કહો કયા ગામમાં છે શાએર એવા,
સર નામા રાખે લાવણીઓમા બાકી તેવા. (મીલાન)
મારીજાન = કહે મુઓ મોડે ફુલીને વાત, ગઇ પનઘટ ઉપર૦

૬

રડી વાતો કરી ઘર ગઇ પાંચો સુનદરો =
મારીજાન = લખી જે હસે કરમની ગતી,
લખે વીધાતા કદી ટલે નહીં એતો રતી રતી;
કહે સમ્મુલાલ રામાજી સાંચી વાતો =
મારીજાન = ભટકતા ફરે વો જોગી જતી,
લોભ લાલચને તજે થાય તેને પરસન સરસ્વતી.

ચાલ.

કહે શાપુર હુસનુ જે સાફ જીગરને રાખે,
કહે ખુસરૂ તે નેકીને ફુલને ચાખે. (મીલાન)
મારીજાન = નબાખાન ગાય છે દાહાડો રાત, ગઇ પનઘટ ઉપર૦

રંગત દુનકી.-ગુજરાતી.

દુશ્મન અક્કલની જાણો નારીને ભાઈ=
મારીજાન = સમજો એ વાતનો કહું વીસ્તાર,
ઓરતના ઇતિબારની ઉપર માર્યો ગયો દીલદાર. ટેક.

દુઃખ સુખનો સાથી સ્ત્રી છે દુનીયામાં =
મારીજાન = ઉતારે દુઃખ દરયાથી પાર,
અગર થાય એ વફા જો સ્ત્રી કરે પતીને હાર;
એ સરદારોની વાત કહું એક સમઝો =
મારીજાન = હતા જે લશ્કરના સરદાર,
બહાદુરીનુ નામ તેવોનુ લડાઇમા આસકાર.

ચાલ

બેઉની દીલદારી હતી જન્મની ભારી,
સોસો માણસ પર ચલાવે ઓઘે દારી. (મીલાન)

મારીજાન = હતી સંગાતે બેઉની નાર, ઓરતના ઈતબારની૦

૧

લસ્કરી કાંપમાં હતી છાવણી તેની =
મારીજાન = બેઉની નાર બહુ સુન્દર,
રંગ રાગમા દીવસ ગુજારે ખુશીમા નારી નર;
એવામા હુકમ થયો આગલ વધવાનો =
મારીજાન = લડવા લડાઈની ઉપર,
નવ કલાકના અરસામા તઈયાર થયું લસકર.

ચાલ.

બેઉ બહાદુરોએ તરત કરી તઈયારી,
છાવણીમાં રાખી ગયા પોતાની નારી. (મીલાન)

મારીજાન = તેઓની નાર થઈ લાચાર, ઓરતના ઈતબારની૦

૨

એક એકથી છુટાં પડી ગયા નર નારી =
મારીજાન = કરી લસ્કરે કુંચ ભારી,
મન્જલ દર મન્જલ રાહ કાપી વીતી રાત સારી;
પહુચ્યું લસ્કર દુશમનની સામને જારે =
મારીજાન = થઈ ત્યા લડાઈ ખુન ખારી,
લોથના ટેકડા થયા નદી લોહીની થઈ જારી.

ચાલ.

આખરતે નાસી ગયા દુસમનો હારી,
ખુદરતે ફતેહ તેવોને બક્ષી યારી. (મીલાન)

મારીજાન = ખુસીનો ઉઠયો ત્યાં પોકાર, ઓરતના ઈતબારની૦

૩

મુલકપર વાવટો ચડાવીયો ફતેનો =
મારીજાન = ભરપુર હતો જરથી રઈયત,
લસ્કરે ચલાવી લુટ બગાડી પૈસા પર નઈયત;
લુટી લીધું માલને ધન તેઓનું =
મારીજાન = મલી સરદારોને ઈજ્જત,
પાછલથી રઈયત સરણ થઇને મલી ગયા એક મત.

ચાલ.

રાજાને જીવતોં પકડી બંધાવો કીધો,
નહીં થયાજ તાબે જીવ તેઓનો લીધો. (મીલાન)

મારીજાન = વધ્યા પદવીએ બેઉ સરદાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૪

એમ ઘણા વરસ ભોગવી તેઓએ પદવી =
મારીજાન = થયા છુટ્ટા પેનસીન ખાતે,
ઓરતોને મલવા આવ્યા બેઉ જણા સાતે;
ધન માલ ખજાનો સંગાતે સઉ લીધો =
મરીજાન = થઈ ગઈ જંગલમા રાતે,
ઝાડના છાયા તલે આસરો લઈ કીધી વાતે.

ચાલ.

આ જંગલ છે મારા દોસ્ત જીગરના જાની,
અહાં સુઈ જઉ એ છે મોટી નાદાની.

મારીજાન = તપાસી જુઓ પાસ હતીયાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૫

બંદુખમાં તુરત ત્યાં ભરવા લાગ્યા દારૂ =
મારીજાન = નામ માલેકનું યાદ કરી,
વચમા રાખી તલવાર નાગી બેઠા બંદુકો ધરી;
નારાજ થયા નીદ્રાને મારે તેવો =
મારીજાન = રચના જંગલની જુઓ ખરી,
આવુ અઘોર વન કોઇ દીવસ નહીં દીઠાંમાં આવે ફરી.

ચાલ.

દલગીર થયો ચેહેરો બન જોઈ બહાદરનો,
રસ્તો ઝાડીમાં ડીઠો ચોરોના ઘરનો. (મીલાન)

મારીજાન = જીવની છોડી આસતે વાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૬

એવામા ટોલી આવી લાગી ચોરોની =
મારીજાન = સમસેરો નાગી હાતમાં લઇ,
ધસારો કીધો જોતાંવાર બેઉ બાહાદુરો પર જઇ;
જીવ ઉપર આવો ગયા બેઉ સરદારો =
મારીજાન = તલવારોંથી લડાઈ થઈ,
કતલ કીધા પલવારમાં જોઇ જમીનબી ધુજી રઇ.

ચાલ.

ના રહ્યો જીવતો ચોરોમાં નર કોઇ,
બેઉ બહાદુર બેઠા ઝુપડીમાં જોઇ. (મીલાન)

મારીજાન = હતું ઝોપડીમા જર બીસીયાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૭

તકદીરમાં હરેકના ન હોય ભાગ બીજાનો =
મારીજાન = તેઓને લાગી થાક તનમાં,
ઝુપડીને બંદ કરી સુતા બે ફીકર થઇ વનમાં;
ડંગે પોતાનો કીધો ગલબો ભારી =
મારીજાન = એકની ખોટી દાનત મનમાં,
બદલી ગયો દોસ્તથી મુર્ખનો લાગો જીવ ધનમાં.

ચાલ

ચંડાલે ધરી બંદુક હાતમા ભારી,
નેમ ધરી તેના માથામાં ગોલી મારી. (મીલાન)
મારીજાન= ખોપરી ફાડી નાખી તે વાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૮

ધડ ધડ કરતો લોહીનો ફુંવારો છુટો =
મારીજાન = જખમ લાગો તેને કારી,
મરતી વકતે બોલ્યો દોસ્ત તું એ કામ કીધું ભારી;
મારા જીવથી શું હતું આ ધન વધારે =
મારીજાન = જર પહોંચસે ન જીંદગી સારી.
જીવતો હતે હું દોસ્ત દુઃખમા કરતે વફાદારી.

ચાલ.

અરમાન હતો મલવા મારી નારીમાં,
મજવણા જીવ તે બોસે ઇન્તેજારીમા. (મીલાન)
મારીજાન = છે માલેક તેનો મદદગાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૯

પાણી પીવાનો કીધો ઇશારો હાતે =
મારીજાન = પાવા લાગ્યો પાણી બેઇમાન,
છલી ધડીએ જોયો દોસ્તને છોડી દીધો જાન;
બેઇમાનની છાતી પીગલી ગઇ તે વારે =
મારીજાન = એકલો પડી ગયો બે ભાન,
અરે દોસ્ત શું કીધું મે આજે લીધો તારો પ્રાન.

ચાલ.

બહુ રડી રડીને થઇ ગયોં ગમ ખારે,
આખોંથી ખોઇ અશુંની નવ નવ ધારે. (મીલાન)

મારીજાન = પસ્તાવા લાગો સો સો વાર, ઓરતના ઇતબારની૰

૧૦

ગાલોપર તેના ચુમ્બન કરવા લાગો =
મારીજાન = પોતાનુ માથું ત્યાં ફોડી,
નાસી પાસ થઇ માટી ખોદી ઝુપડીમાં ઘોડી;
લાસને ઉતારી ખાડામા સંભારી =
મારીજાન = પસ્તાવો કીધો હાત જોડી,
હત્યાર જર સાથે મુકી કીધુ દફન માટી છોડી.

ચાલ.

આ બંદુક તારી હું યાદગારીમાં રાખીશ,
કહે મરીસ ત્યા વેર જખમને તારા ચાખીશ. (મોલાન)

મારીજાન = ન થાસે જીવને કદી કરાર, ઓરતના ઇતબારની૰

૧૧

એટલામા વીતી ગઇ રાતને થઇ સવારે =
મારીજાન = માલ ધન અખુટ લીધો સાત,
છેલ્લી સલામ કીધી દોસ્તની લઈને બંદુક હાત;
બંદુકને જોઈ જીગર તેનું કતરાતું =
મારીજાન = રાહમાં પડી ગઈ પાછી રાત.
તોએ રાહ કાપીને ચાલ્યો રાખી હીંમત સંગાત.

ચાલ

બીજે દીવસે આવ્યો પોતાને શેરે.
જઈ ઘરમા મલ્યો નારીને સારી પેરે. (મોલાન)

મારીજાન = ખુશી થઈ ગયા બેઉ નર નાર, ઓરતના ઇતબારની૰

૧૨

પાસેની છાવણીમાં રહે દોસ્તની નારી =
મારીજાન = તે પુછવા લાગી ઉમેદ ભરી,
મારો ધણી નહીં આવ્યો સાથે કહોની વાત ખરી;
અધીર મનમાં લાગે મુજને બાઇ =
મારીજાન = છુટા થયા તમેં કજીયો કરી,
મુજ અબલાપર રહેમ કરીને બોલો વાત જરી.

ચાલ

હીંમત રાખો પાપી બોલ્યોં નારીને,
હું ભુલી ગયો છું દોસ્તની દીલદારીને. (મોલાન)

મારીજાન = નથી હું જાનતો તેનો સાર, ઓરતના ઇતબારની.

૧૩

લડાઈ પર હમો પડી ગયાથા છુટા =
મારીજાન = પછીની ખબર નથી કાંઈ વાત,
લડાઈ થાવા અગાઉ મારી છોડી ગયો તે સાત;
એટલું સમજીને નારી લાગી રડવા=
મારીજાન = બણુ ખેદ લાગી મન સંગાત,
બે નસીબ બીચારી પડી અધીરી ઘસવા લાગી હાત.

ચાલ.

પાપીની નારી દીલાસા દેવા લાગી,
ધીરજની તેણે વાતો કહેવા લાગી. (મીલાન)

મારીજાન = આવતો હસે તારો ભરતાર, ઓરતના ઇતબારની.

૧૪

વખત આવે છે પડતો નરને જ્યારે =
મારીજાન = થાયછે ચાર તરફથી ઠાર,
પાપીના ઘરમા ધનછે મોટું એવી થઈ ચકચાર;
એ વાત જેવી લુચ્ચા ચોરે એ જાણી =
મારીજાન = નીકલ્યા સમો જોઈ તે વાર,
રાતના વખતમાં ચોરી કીધી પાછળનું ભાંગી બાર.

ચાલ.

સવારે ઉઠી પાપી ઘભરાવા લાગો,
ધન ગયું જોઇ દીલમા પસ્તાવા લાગો. (મીલાન)

મારીજાન = તંગ હાલતે થયો નાદાર, ઓરતના ઇતબારની.

૧૫

ચૌ ઘડયું તે એટું પાપી ઉપર ભારી =
મારીજાન = તે નારી થઈ ઘણી ગંભીર,
ઘરનુ કામ કાજ કરવા લાગી મનમાં રાખી ધીર;
દોસ્તની તે બંદુક હતી પડેલી બાજુ =
મારીજાન = પંડી લાકડાની તે પર ચીર,
બે ટુકડા બંદુકના જોઇ બહુ થયો પાપી દલગીર.

ચાલ.

ગુસ્સામાં બોલ્યો નારી તે ઈર્ષાની ખોઈ,
મારા દોસ્તની બંદુક ભાગી જાણી જોઈ. (મીલાન)

મારીજાન = પાપી તે જીગરની મારા ધાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૬

તે એવી વાત સમજીને નારી બોલી =
મારીજાન = સાંચું કહોની મારા વીર,
લુટાવ્યો માલ એ પરવા કેમ બંદુકથી થયા અધીર;
નારી લઈ બેઠી હટ જીવની ઉપર =
મારીજાન = ભર્યા પાપી એ આંખમાં નીર,
સાંચી વાત કહી નારી આગલ ગમનો ખાધો તીર.

ચાલ.

એમ થોડા દહાડા નીકલી ગયા છે જ્યારે,
નારી એ વાત કહી સહીની આગળ ત્યારે. (મીલાન)

મારીજાન = કીધો છે ધણીને તારા ઠાર, ઓરતના ઇતબારની૦

૧૭

મારા પતી એ માર્યો ઠાર જરની લાલચમાં =
મારીજાન = જંગલમા રહે ઝુપડામા ચોર,
ઠાર. કીધા ચોરોંને ત્યાં છે તારા વરની ગોર;
પાપીની નારથી વાત સઉ સમઝી લીધી=
મારીજાન = તે ફરયાદ થઈ ઉઠાવ્યો શોર,
જાહેર વાત કરી સરકારમાં મારા ધણીને માર્યો ડોર.

ચાલ.

પાપીના તરત ત્યાં મુસકાં તંગ કરીને,
ઉભો રાખ્યો સરકારમાં તેણે ધરીને. (મીલાન)

મારીજાન = ન મલજો એવી કોઇને નાર, ઓરતનો ઇતબારની૦

૧૮

ઇન્સાફ થયો પાપીની વાતનો જારે =
મારીજાન = કીધી નહીં જુટી વાત તકરાર,
ખરૂં દોસ્તનું કીધું ખુન છઉં ગુન્હેગાર સરકાર;
સરકારે હુકમ ફાસીનો તેણે દીધો =
મારીજાન = થયો લાચાર પાપી સરદાર,
દોસ્તનો દાગ રહ્યો દીલમા ખાદો નારીપર ખાર.

ચાલ.

ઓરતે તે કીધી ઠાર છે જાણી જોઈ,
પસ્તાઇ અક્કલ ઉપર પાછલ રોઇ. (મીલાન)

મારીજાન = ધરોધર થઈ બહુ ચકચાર, ઓરતના ઇતબારની०

१९

ફાસીનો વખત થયો પાપીનો જારે =
મારીજાન = ગાલો નાખ્યો હાતે તે વાર,
ગલામાં ફાસો લઈ બોલ્યો આલમને કરી પુકાર;
હજારો રઇત મલીથી ભેગી જોવા =
મારીજાન = જોઓ આ ઓરતનો ઇતબાર,
કદીના કરસો દુનીયાંમાં આ રીતે થાસો ખુવાર.

ચાલ.

આ વખત હતે જો દોસ્ત જીવતો જાની,
કરતે મુજને તે મદત ઘણી મનમાની. (મીલાન)

મારીજન = દીદો કરતુકનો બદલો યાર, ઓરતના ઇતબાની०

२०

નારીનુ મોડું જોઇને બોલ્યો પ્યારી=
મારીજાન = ખોદા છે તારો મદદગાર,
છેલ્લી સલામ લીધી તેણે દીધો ફાસી તે વાર;
બેઉના પગારની રાખી પેનસીન ચાલુ =
મારીજાન =સુકર કરતી તે પર બેઉ નાર,
આપ્યો નારીઓને આસરો દયાલુ તે સરકાર.

ચાલ

કરો તેવું જોસો ભાઇ આ દુનયામા,
ઘણા ખોટા કામો કરે બહુ પાપી નકામા. (મીલાન)

મારીજાન = પડે અન વસ્તરનો વહેવાર, ઓરતના ઇતબાર०

२१

કહે સમ્ભુલાલ રામા છંદ આ ગ્યાનીમાં =
મારીજાન = અમરસીંગ ઉમેદ સેલાની,
યાકુબ અહેમદ મગન નરાયન બાબુલાલ ધ્યાની;
અન્તોન તે મંગલ ગાએ ખ્યાલ ગુજરાતી =
મારીજાન = તે દુશમનોના મન માની,
સુર તાલથી કહે રાહ રંગતને પેછાની.

ચાલ.

કહે શાપુર હુસનુ ઇતબાર નહીં નારીનું,
છે ખરસેદજી દોસ્તની દીલદારીનું. (મીલાન)

મારીજાન = નબીખાં ગાએ ખ્યાલ હજાર, ઓરતના છતઆર૦.

❀ ૨૨ ❀

રંગત ઠુનકી.-માશુકનો વીલાપ.

આ જોબન જાય ભરપુર ઓ જાની મારા=
મારીજાન = નકામી જાયે છે જુવાની,
જુદાઇ કરીને ગયા પીતમજી છોડી મહેરબાની. ટેક.
આ નજરની અન્દર નજર પડે તું પ્યારો =
મારીજાન = છોડીને ગયાછો સરમ્માં,
લાગો ઇશ્કનો જખમ કારી આ છાતીના નરમ્માં;
દીલમા લાગી રહી મને ઘણી ગમખારી =
મારીજાન = દુઃખ પડયું છે આ કરમ્માં,
પીતમની આસમાં ઝુરી ઝુરીને મરૂં છું ભરમ્માં.

ચાલ.

હર ઘડી ટપકે ગમના આંખોથી આંસુ,
કહો દીલની વાત જઇ કોની આગલ ભાંસુ;
મનમા આવે ઘરબાર છોડીને નાંસુ,
આ સંગદીલ ધનીના ઉપર ગલું મારૂં ફાંસુ. (મીલાન)
મારીજાન = ઇશ્કની બની છું મસ્તાની, જુદાઇ કરીને૦

૧

રાત દીન બલું છું જુદાઇના હુ ગમ્મા =
મારીજાન = સેહવું કહાં સુદી દુઃખ આવું,
ભુખ પ્યાસને તજ્યું ગમે નહીં પીવુંકે ખાવું;
હું ઢુંડુ પતીને જાતે વેરાગન થઇને =
મારીજાન = જીગરને કહાં વેર તરસાવું,
મુલકો મુલકથી સોધી પતીને દરસન દેખડાવું.

ચાલ.

મદ ભરી આંખો આ જોબન જોઇ તઇયારે,
લાવસે દયા મુજ ઉપર મારો ભરથારે;
આજેજી કરીસ હુ થઇ ઘણી લાચારે,
કહાં મલસે પીતમ કહો કોઇ નર નારે. (મીલાન)
મારીજાન = મેલવીસ મોહબત મનમાની, જુદાઇ કરીને૦

૨

બહુ ઉમંગ મારા જીગરમાં છે બાકી =
મારીજાન = આગ લાગી રહી જોબનમાં,
કઇએક મુલક હું ફરી ફરીને જાઉં દખ્ખનમા;
હીંગલાજ ભવાની નાહું દરસન કરીને =
મારીજાન = ધીરજ બહુ રાખું તનમનમાં,
અમદાબાદ પાલનપુર થઇને જોઉં ઉજ્જનમાં.

ચાલ.

જોવું છે પછી તો યુરેપખંડ વીમલ છે,
ત્યાં કારીગરીની મોટી મોટી અક્કલ છે;
વલી થેમ્સ નદીના નીર ઘણા નીર્મલ છે,
બહુ ચન્ચલ રાનીજીના ત્યાં બીરૂબલ છે. (મીલાન)
મારીજાન = જોવું ત્યાં પીતમની છાની, જુદાઇ કરને૦

૩

પછી ફરી વલીસ હુ ત્યાંથી અરબસ્તાને =
મારીજાન = જોવું ઇસ્ફાન અને તહેરાન,
સીરાજ તાતાર દેશ અને જઇ જોવું તુર્કસ્તાન;
ન રાખું મુલક હું બાકી કોઇ ખંડોનાં =
મારીજાન = એટલો વીચાર કરૂં અરમાન,
એવામાં કાગદ આવ્યું હાતમાં પોહને તે દરમ્યાન.

ચાલ.

લખ્યું તુ તેમાં ધન માલ બહુંજ કમાયો,
હું મલીસ કાલે સમજી જવ હર ખાયો;
જોઇ શાપુર હુસનુ મનમા બહુ બીરમાયો,
ખુસરૂ નારાનને જોઇ દુસમન લજવાયો. (મીલાન)
મારીજાન = નબીખાં કહે સાંભલ આની, જુદાઇ કરીને૦

૪

રંગત ફુનકી.

છે દખમું કબરસ્તાન ને ત્રીજું સમસાન =
મારીજાન = સર્વ છે દીલના એ વીચારો,
આગલ પાછલ મરવું સઉ માલેક ના ગુન્હેગારો. ટેક.
છે નામ તેનો નાસ તે સઉ કોઈ જાણે =
મારીજાન = તેને તુ ક્યાં સુદી રડસે,

શાહેરી એવી ભુલી જસે જો દીલમા તુ ડરસે;
કરવું તેવું ભરવું માલમ દુનીયાને =
મારીજાન = તેમા કોન આડો હાથ ધરસે,
અંતકરન હોય સાફ તો સઉપર સરદારી કરસે.

ચાલ.

જેનુ અંતકરન હોય સાફ કરે સરદારી,
મલે તેને ખુદરતની મોટી યારી. (મીલાન)

મારીજાન = હાત જોડે દાવા દારો, અગલ પાછલ૦

૧

નથી પૈસાવાલો નસીબવાન દુનીયામાં =
મારજાન = લીએ દુનીયાંનો જસ ગુનીજન,
કીર્તી દેખડાવે દુનીયાંમાં ખોય સારા કામમા ધન;
પરદુઃખ ભન્જન થઇ દુઃખ દુઃખોનુ ટાલે =
મારીજાન = સાફ રાખીને અંતકરન,
છે મદદગાર તેનો માલેક કરનારો છે રક્ષન.

ચાલ.

જોઇ હજારો દુશ્મન હાથ જોડી સરમાયે,
ચાહે ગર્દન કાપવા બાલના વાંકો થાયે. (મીલાન)

મારીજાન = છે કીર્તીવાન નસીબ વારો, અગલ પાછલ૦

૨

કરે યાદગારી દુનીયામાં કાયમ કીર્તી =
મારોજાન = ખરો તે નસીબવાન ગુનવાન,
તન થાસે માટીને હવાલે જીવ તું જમનો જાન;
તમે જુવો ભલાની ભલાઇ આ દુનીયામાં =
મારીજાન = રહી જાસે દીલમા અરમાન,
નથી ગુજારો કાંઈ દુનીયામાં સમજી લે બેભાન.

ચાલ.

જો પૈસા ઉપર જાસે તું હર ખાઇ,
બદનામ થઇને પસ્તાસે તુ ભાઇ. (મીલાન)

મારીજાન = અકારત જાસે જન મારો, આગલ પછાલા૦

૩

છે દખમું કબરસ્તાન રસમનાં બહાના =
મારીજાન = એથી જો ડરે હોય નાદાન,

અંતકરન હોય સાફ છે તેને એહુ જહાનમા માન;
ભણે ગણેને દેખાડે પરહેજ પાકી =
મારીજાન = જીગરમાં બદકામોના ધ્યાન,
ખૌફ ખુદરતનો તે પર બહુ થાય તે હેરાન.

ચાલ.

કહે શાપુર હુસનુ છે સતમા અબાદાની,
છે ખરસેદજી દીલદાર દોસ્તનો જાની. (મીલાન)
મારીજાન = નબીખા હરીનો છે પ્યારો, અગલ પાછલ૦

રંગત મેરીજાન છોટી ખડી.

મેરીજાન = સીફતકી તેરે = ક્યા કરે કીલક તેહરીર,
નહીં લીખ સકે સના હજારો હુવે પયમ્બર પીર. ટેક.

મેરીજાન = જુલ્ફ શાનેસે = રખા હૈ બના સનમ,
માંગકે રાહસે ગયા જો આશક પહોંચા રાહે અદમ;
મેરીજાન = રૂખે અનવરપર = દો પડે જુલ્ફકે ખમ,
બલખાયા સુમ્બુલને મારકા નીકલ ગયા હૈ દમ. (મીલાન)
મેરીજાન = દેખ પેશાની = લીયા શમ્સ છીપા તસવીર, નહીં લીખ૦

૧

મેરીજાન = અબરૂ જો દેખા = બના કોસ કુજાહ ફીલ હાલ,
મેહેરાબ કાબા ખમા ખમી શમસીર એ સુનો મીસાલ;
મેરીજાન = તીરે મીજગાંકા = જો દેખા હુવા હલાલ,
નરગીસ શરમા ગયા ચશ્મસે આહુ ભુલે ચાલ. (મીલાન)
મેરીજાન = દેખ રૂખ ઉસકા = ગુલ ગીરે હોકે દીલગીર, નહીં લીખ૦

૨

મેરીજાન = દેખ બીનીકો = હુવા ખડા અલીફ રોશન,
લબકો દેખ શરમાયે લાલ દન્દાંસે દુરેં યેમન;
મેરીજાન = ડુબ ગએ જાકે = જો દેખે ચાહ જકન,
શરમ સુરાહીકો હુઈ પૈદા દેખકે વો ગર્દન. (મીલાન)
મેરીજાન = સાફ સીનેસે = આઈના હુવા નખચીર, નહીં લીખ૦

૩

મેરીજાન = દેખકે પીસ્તાં = આનારને ખાયા બલ,

નાકસે છુસકે ખુન મોઅતર પૈદા હુવા અસલ;
મેરીજાન = સીફત ક્યા લીખ્ખું = હુવા દીલ કલસે બેકલ,
નરમ શીકમ દીલબરકા ન વૈસા હૈ પુમ્બા મખમલ. (મીલાન)
મેરીજાન = દેખકે કંમર = વો ચીતા હૈ દીલગીર, નહીં લીખ૦

૪

મેરીજાન = રાનસે હૈરાં = હોગએ ફરીશ્તે હાલ,
પંજે મરજાં દેખકે મરજાં હુવા યકીં પામાલ =
મેરીજાન = નાખુંસે હીરા = સરમાયા કહે સીલાલ;
રામાજીને કહા બજમમેં ખ્યાલકે ઉપર ખ્યાલ. (મીલાન)
મેરીજાન = નબીખાં કીયે = સુન કથન ભગે બે પીર, નહીં લીખ૦

૫

રંગત તીન કડી નેહંગં.

ચાલમે છલબલ = હૈ બાંકી ધરન, જૈસે ચંદ્રકી કીરન. ટેક.
બાલ ધુંગરાલે = હૈ ભોલા પન, ચલી હૈ વો બન ઠન;
ઝુમકે ચલતા = હાતીકે નમન, મારે ચૌ તરફ નયન.

દોહરા.

ભવે બની કમાન મીઝેંકે બાનકે મારે સબપર માર,
જો કોઈ દેખે ગીરે જમીપર હો જીના દુશવાર. (મીલાન)
સીસકતે લોટે = વો લગે મરન. જૈસે ચંદ્રકી કીરન૦

૧

સખુન વો શીરીં = સે બોલે બાત, બાત બાતમેં ઘાત;
સોવે બીસ્તારપે = કહીં કરકે લાત, રખ સીનેપર હાત.

દોહરા.

નાક પાકકા લીખું ક્યા નકસા અલીફકે જસી હૈ શાન,
લબે લાલકો દેખ દેખકે લાલ હુવે કુરબાન. (મીલાન)
સાન હૈ બાંકી = હૈ રૂખ રોશન, જૈસે ચંદ્રકી કીરન૦

૨

દેખકે ઉસકી = વો બાંકી શાન, હુવે મલક હૈરાન;
દેખ દન્દાંકો = હીરોંને ખાન, છોડ હુવે વૈરાન.

દોહરા.

જો કોઈ ચાહકે ગયા જકનમેં ડુબ ગયા ઉસમે એકબાર,
નીકલ ના સકા બાહર ઉસીમેં રૂહે તાહશર યાર. (મીલાન)

પરેશાં દીલ હૈ = વો દેખ કૂબન, જૈસે ચંદકી કીરન૦

૩

સુરાહી ગર્દન = હૈ બની અસલ, જરા નહીં હૈ સલ;
લાલ સમ્મુકો = હૈ તેરા બલ, દીલમેસે મત નીકલ.

દોહરા.

નબીખાન કથ કહે ખ્યાલ રામાજી જીનકે રહેતે સંગ,
મગન નરાયન બાબુ લાલ મંગલકા ખડકે ચંગ. (મીલાન)
ગારહા અહેમદ = યાકુબ લછમન, જૈસે ચંદકી કીરન૦ .

૪

રંગત તીન કડી નેહંગ.

સખીરી સાજન = ગયે છોડ મકાન, મુઝે હૈ ઉનકા ધ્યાન. ટેક.
બીરહેકી સુલગત = હૈ તનમેં આગ, ગય મેરેકો લાગ;
ફુટ ગય મેરે = જ્વાનીમેં ભાગ, કીનસે ખેલું ફાગ.

દોહરા.

બીલમ ગએ કીસ સૌતન ઘરજા પીયા મેરે તો હૈં નાદાન,
ચઢી ઇસ્કકી ફોજ મેરે તન લગે ઇસ્કકે બાન. (મીલાન)
ફીક્ર હૈ મુજકો = મૈ ભઈ જવાન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૧

બહોતસા રોકી = પીઉ નહીં માના, જરા ના દીલમેં જાના;
ઇસી બહાને = બસ થા જાના, કીયાથા તીસના તાના.

દોહરા.

ઉધર ધુપકા સોર જોર હૈ ઇધર બરત હૈ મોરા તન,
કરત રાત દીન જુલ્મ મોરેપર એ જુલમી જોબન. (મીલાન)
બીના પીઉ મોરી = નીકસત હૈ જાન, મુજ હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૨

સબકે હૈં સાજન = અપને ઘરમેં, મૈં એકેલી મન્દરમેં;
પડી હું રોતી = મૈં બીસતરમેં, હોતા સોર નગરમેં.

દોહરા.

આહો જારી કરૂ રાતદીન નહીં મુઝે હૈ પલભર ચૈન,
પીયા પીયા નીત ભજા કરૂં મૈં ફડકત હૈં દોઉ નૈન. (મીલાન)
ખુદાને કૈસા = મેરા મારા માન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

૩

અગર આ મેરે = મીલ જાયેં સજન, ઉસીદીન હો દીલ મગન;
લાલ સમ્મુકે = સંગ રહે મગન, રામાજી કહે સુખન.

દોહરા.

નબીખાનને કથ કર ગાયા દંગલ અન્દર તાજા ખ્યાલ,
નારાયન મંગલ અર્જુન સંગ ખુસરૂ બાબુ લાલ. (મીલાન)
અમરસીંગ સંગ હૈ = ઉમેદ જવાન, મુજે હૈ ઉનકા ધ્યાન૦

સખી.

જુઠી દુનીયાં જુઠી કાયા = જુઠી જકતની જુઠી માયા =
ભજન હરીનુ કરવું જી હાં *
સઉ નેકીને મારગ ચાલો = ખરૂં કહું છું મારા લાલો =
ધ્યાન પ્રભુનુ ધરવું જી હાં *
પરમેંશ્વરની સેવા કર જો = ચીતમાં સીવ સંકરને ધર જો =
હરને નહીં વીસરવું જી હાં *
નબીખાં રામા ભક્ત છે હરનો = ખુસરૂ છે પ્યારો સંકરનો =
ભજન કરીને તરવુંજી હાં *

ચૌંસા.

વાત હું કોઇ નહીં માનુ = સોંચ કામ ભકતી કરવાનુ;
આખર સઉ કોઇ મરવાનું = કહેછે મગન હરી કાનુ.
પ્રેમથી કર ભક્તી ભારી = આ જુઠી સઉ દુનીયાં દારી.

સખી.

પ્રથમ નમુ નારાયન નરને = પાછલ બ્રહ્માં વીષ્ણુ સંકરને =
ત્રીજે રામ સીતા રઘુબરને = કહું સૃષ્ટી એ સારીને જી *
દેવી દેવતા નાત સુમર જો = સેવા રઘુનાયકની કર જો,
ધર્મ ધ્યાનને મનમાં ધર જો = કરવી ભક્તી વીચારીને જી *
રાતના દહાડો સુમર સુમરની = જકતમાં કરવી ઉત્તમ કરની =
કર સુમરન તુ ધરની ધરની = માન જો તે ત્રીપુરારીને જી *
પાર બ્રહ્મ પરમેશ્વર તુ છે = ગંગા જમના સરવર તુ છે =
જગન્નાથ જગદીશ્વર તુ છે = જીવાડે તુ નર નારીને જી *
જગન્નાથ જગદીશના દરસન = પ્રેમથી કરતુ સીવની પુંજન =
તેની છે લીલા સઉ ધન ધન = દીધા દુષ્ટ તુ એ તારીને જી *
નબીખાં રામા દાસ છે તારો = તુછે પરમેશ્વર સત મારો =
ખરસતજીને છે તુ એક પ્યારો = જો મારી લાચારીને જી *

ચૌંસા.

ભક્તી ભગવતને પ્યારી છે = ભક્તી નહીં હરથી ન્યારી છે;
ભક્તી હર ભક્તને સારી છે = ભક્તી શીર છતર મારી છે.
ખરી કીધી દરેક ભક્તી = છે ભારી ભક્તીમાં સક્તી.

બહર છોટી.

સખી.

દુનીયાં અન્દર ભાઇયો બદકામ કોઇ કરવું નહીં,
જાની જોઇને પાપ વીપતમાં કદી પડવું નહીં;
કામ ક્રોધને તજી કેમ હરીને સુમર વું નહીં,
કર યાદ સાહેબ સાંચ નર સંકટ સમે રડવું નહીં.

ધૌસ.

કામ ક્રોધ લાલચથી ડરસો = તો સઉપર સરદારી કરસો;
હાત લઇ માલા જો સુમરસો = તો દુખના પહાથી ઉતરસો.
નબીખાં કહેછે સાંભલ યાર = નેકીછે સર્વ ઉપર સરદાર.

રંગત છોટી.

માલી હે જહાંકા શહેન શાહ સરવર તુ,
રાજીક હૈ રીઝકકા ઔર ગુર્બ પરવર તુ. ટેક.

દો જહાંમેં ઉસકી બડકર જેબાઈ હૈ,
હર સૈ અન્દર કુદરત ઉસકી છાઈ હૈ;
હરએક રંગમેં ઉસકી રંગત આઈ હૈ,
હર ચતરાઇમે ઉસીકી ચતરાઈ હૈ. (મીલાન)

એ પરકો લગા દેવે લહેજેમેં પર તુ, રાજીક હૈ૦

૧

દો જહાંકા ખાલીક તુહી સાહેબે મન હૈ,
એ માહતાબમેં તાબ તેરી રોશન હૈ;
ગુલજાર હુવા તુજસે એ બન ગુલશન હૈ,
દીવાનોકો તેરાહી દીવાના પન હૈ. (મીલાન)

કર દેવે શહેન શાહ જીસપર કરે નજર તુ, રાજીક હૈ૦

૨

ક્યા કહું મૈં તેરી ઐસી પાક જબાં હૈ,
જીસકે જબાનસે રોશન હુવા કુરાં હૈ;
લાસાન તુહી એક મેરા આલીશાં હૈ,
તુજ સીવા કીસીકા રહે ના નામોં નીશાં હૈ. (મીલાન)
તુહી દીલ વો જાન ઓર દહન જબાં હૈ સર તુ, રાજીક હૈ૦

૩

તેરા જલવા તો હૈ હર મરદો જનમેં,
તુ સમ્મુલાલ રામાકે રહે સુખનમેં;
ઇસ નબીખાંકે રહેતા તુ બના દહનમે,
નારાયન મગન કહે બસા તુહી તન મનમેં. (મીસાન)
કહે બાપુ લાલ જેવર હૈ હમારા જર તુ, રાજીક હૈ૦

રંગત છોટી.

કહો બડે તુમ અકીલમંદ બને હક્કાની,
હો સખુનબી સીર્રી ઔર મીસારા બા માની. ટેક.

કહેતા હું તુમકો દંગલમે સમઝાકે,
તબીયતકો ખુસ કરો ખ્યાલ બમાની ગાકે;
નહીં યાદ હો માની સીખો કીસીસે જાકે,
લુચાઇ છોડેદો જરા ખ્યાલમેં લાકે. (મીલાન)
અક્કલ સીખો છોડો તમામ નાદાની, હો સખુનમી૦

૧

હક્કાની ખ્યાલ કોઇ કહો ન કરના દેરી,
છા જાય ઉજાલા કુલ મીટ જાય અંધેરી;
ક્યૈં બકતે હો ક્યા તુમેં નેસતી ઘેરી,
ઇસમે બાતે સબ બીગડ જાયગી તેરી. (મીલાન)
યા કહો કીતાબી યા કોઇ કહો જબાની, હો સખુનબી૦

૨

દો બદી છોડ નેકીકે રાહકો જાનો,
સુર સબ્દ બાંદ સમ રાગ રાગની તનો;
એ નશાહત મેરી યાદ રખો ઇન્સાનો,
કોઇ ગલ્ત બાત હોવેતો આપ બખાનો. (મીલાન)
ઇમાનદાર બન તર્ક કરો બૈમાની, હો સખુનબી૦

૩

દો નસાં છોડ કર તર્ક દે મૈકી પ્યાલી,
પ્યાલીકો પી મત બકે બાત મતવાલી;
કહે સમ્બુલાલ ઉસ્તાદ વો રામા પ્યાલી,
કથ નબીખાનને રંગત સાંચે ઢાલી. (મીલાન)
કહતે નારાયન મંગન ધરો ઇન્સાની, હો સખુનબી૰

૪

રંગત છોટી.

દો જહાંનમેં જલવેગર રબ્બાની હૈ,
બીન પાની જગમેં કરે અવાદાની હૈ. ટેક.

એવજ પાનીકે વો બરસા ગોહર દે,
હીરોંસે સાગર તલાવ નાલે ભર દે;
હર અદનાકો હાકીમ લહેજેમે કર દે,
ચાહે જહાંન નીચેકી ઉપર ધર દે. (મીલાન)
વો રબ કરીમ કાદર એક લાસાની હૈ, બીન પાની૰

૧

બીન બરસાયદ ચાહે બીજલી કડકાવે,
ઉસકે કુદરતકે ભેદ કોઇ નહીં પાવે;
વો મેહેર કરે તો ગદાકો શાહ બનાવે,
બીન પરવાલેકો બે પર આપ ઉડાવે. (મીલાન)
ઉસકે કુદરતકે આગે ક્યા પાની હૈ, બીન પાની૰

૨

કુદરતકા કહું ક્યા હાલ ઉસકે સારા હૈ,
લુકમાન દેખ કુદરત ઉસકી હારા હૈ;
ઉસકે આગે નહીં ચલે કીસકા ચારા હૈ,
ઉસકે આગે નહીં કીસીને દમ મારા હૈ. (મીલાન)
નહીં પાએ દીદ લાખોંને ખાક છાની હૈ, બીન પાની૰

૩

અપના જલવા હરએકકો આપ દીખાયા,
જબ કીયા ખુદી શદ્દાદ જહન્નમ પાયા;
એ સમ્બુલાલ રામાને પ્યાલકો ગાયા,
હૈ નબીખાનકે દીલમેં પાક સમાયા. (મીલાન)
નારાયન મગન ખુસરૂ કહે હક્કાની હૈ, બીન પાની૰

૪

રંગત છોટી.

એ પાક નામ એક તેરા નુરાની હૈ,
લાસાન તેરી કોઈ જહાંમેં નહીં શાની હૈ. ટેક.

હર જલવેમેં જલવે નીગાર એક તુ હૈ,
દેખા સચમેં યારોંમેં યાર એક તુ હૈ;
અસ્વારોંમેં દુલ દુલ સ્વાર એક તુ હૈ,
દેખા હરજાં નકસે નીગાર એક તુ હૈ. (મીલાન)
તેરે સીવાય એ સબ દુનીયાં ફાની હૈ, લાસાન તેરી૦

૧

કાબે વો દૈર અકસામેં જલવા તેરા,
મહે મકાંમેં ઔર લામકાંમે જલવા તેરા;
હર સખુનમેં પાકે જબાંમેં જલવા તેરા,
દેખા હમને હૈ ફુરાંમેં જલવા તેરા. (મીલાન)
તુહી કાજી મુલ્લાં ફાજીલ હક્કાની હૈ, લાસન તેરી૦

૨

જીસ જગેહપે દેખા વહીં નુર તેરા હૈ,
હર સૈંકે અન્દર ફુલ જહુર તેરા હૈ;
જલવા જહાંનમે સબ ગફુર તેરા હૈ,
રૌશનહી ઇસ્મ એ સબી દુર તેરા હૈ. (મીલાન)
સુન હદીસ તેરી હુવા જીગર પાની હૈ, લાસાન તેરી૦

૩

હૈ જહાંમેં તેરે નુરકા કુલ ઉજીયાલા,
તેરે નામકા સમ્મુલાલ ફેરતા માલા;
રામાજી ગાતા બજમમે તુર્રેવાલા,
સાંચેમેં ખ્યાલ કથ નબીખાનને ઢાલ. (મીલાન)
નારાયન મગનકો દીયા તુ ઇન્સાની હૈ, લાસાન તેરી૦

રંગત છોટી.

જબ જુલ્ફ સનમ રૂખસારપે આઈ હોગી,
મહેતાબકે ઉપર ઘટાસી છાઈ હોગી. ટેક.

પુર શીકન જુલ્ફ જબકે ફૈલાઈ હોગી,
આશકી હુઈ કીસ તરહેં રીહાઈ હોગી;

જન્જીરે જુલ્ફ જબ ઉસને બીછાઈ હોગી,
લાખોંકી જાન ઈસિ જાલમેં આઈ હોગી. (મીલાન)
શાનેસે જુલ્ફ જાનાને હીલાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૧

અબરૂ કમાન જબ ઉસને ચઢાઈ હોગી,
કૈસે રોશનકે જાંપે બન આઈ હોગી;
રૂખસારકે ઉપર અફ્શાં બનાઈ હોગી,
રોશનીકા કુલ અન્જુમકી છીપાઈ હોગી. (મીલાન)
હરએકને કરી વહાં જીબહે સાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૨

કર સુર્ખ ચશ્મ જબ ઉસને દીખાઈ હોગી,
ઉસ શાકને તબ બારીશ બરસાઈ હોગી;
ખનદીદગી જબ બર્કકો દીખાઈ હોગી,
આસમાંમેં બીજલી ફીર ના સમાઈ હોગી. (મીલાન.)
દન્દાંસે ગોહરને ખીજલત પાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

૩

ઉસ સનમસે જીસદમ મેરી રીસાઈ હોગી,
એક તર્ફતો મૈં એક તર્ફ ખુદાઈ હોગી;
એ સમ્મુલાલને રંગત ગાઈ હોગી,
કહે રામસીંગ નબીખાને બનાઇ હોગી. (મીલાન)
મંગલકી એ રંગત સબ પર છાઈ હોગી, મહેતાબકે૦

રંગત છોટી.

નીકલા હૈ દહનસે આજ એ તીર સુખનકા,
ગમગીન હૈ દીલ આદા પુર રંજો મહનકા. ટેક.
ખત દગાકા આયા જબકે વતનસે પહેલે,
તૈયાર હુવે શહે મરદો જનસે પહેલે;
મુસલીમકા કટા સર ઈબ્નેહસનસે પહેલે,
ફેર ઉઠે શાહ અપને મસકનસે પહેલે. (મીલાન)
કર બલામેં પહોંચા લશ્કર શાહ જમનકા, ગમગીન હૈ૦

૧

રૂક ગયા જીસ ઘડી દુલદુલ શહે સરવરકા,
ઉસજાપે ખીમા પડા પીસર હૈદરકા;

રહે ગયા પીયાસા લશ્કર પૈગમ્બરકા,
અબ્બાસને રસ્તા ફેરન લીયા નહેરકા. (મીલાન)
સબ કહેને લગે સક્કા લશ્કરે હસનકા, ગમગીન હૈ૦

૨

શાહ મસ્કકો ભરકર ચલે મચા તુફાં હૈ,
જાલીમોંને જબ મારા તીરે પરાં હૈ;
ગીરા સીધા બાજુ કટ કરકે શાહે જહાં હૈ,
લી બાયે હાથપર મસ્ક કર શોર ફુગાં હૈ. (મીલાન)
બાજુ વોભી કટ ગીરા હૈ ખસ્તે તનકા, ગમગીન હૈ૦

૩

ધર મસ્ક દાંતમેં શાહને કદમ બઢાયા,
લશ્કરેં લઇને ઉનપર તીર ચલાયા;
લગતેહી તીર અબ્બાસકો બસ મશ આયા,
બહે મયા વો પાની થા જો નહેરસે લાયા. (મીલાન)
ગમસે સીના હુવા ચાકવો તીશને દહનકા, ગમગીન હૈ૦

૪

કરબલામેં હોગય શહીદ અકબર અશગર,
પીયા જામે શહાદત કાસમ નૌસા બનકર;
અબ્બાસનેભી ધર દીયા હૈ દર સીજદે સર,
બરસાય લઇને જફાસે તેગો ખન્જર. (મીલાન)
ઇસ ગમસે સીના ચાક હૈ ચર્ખે કોહનકા, ગમગીન હૈ૦

૫

ક્યા લીખું હાલ સર કલમકા હાય કલમ હૈ,
હર બશરકે દીલપર પ્રસીકા દરદો ગમ હૈ;
રહે સમ્મુલાલ રામાજી ચશમેં નમ હૈ,
સર નબીખાંનકા રહે સીજદેમેં ખમ હૈ. (મીલાન)
આદા સરમાયા સુનકે સખુન ગમનકા, ગમગીન હૈ૦

૬

રંગત છોટી.—ગુજરાતી.

ઇશ્વિરની પાસે નહીં થાય નામ પૈસાથી,
કર ભજન મલે નહીં મલે રામ પૈસાથી. ટેક.

દેસે ઇશ્વર રૂજબાર કરે પૈસાથી,
ચાહે સઉને લાચાર કરે પૈસાથી;

થાય મરન તો શું સીંનગાર કરે પૈસાથી,
કાલ આવેતો શું કાર કરે પૈસાથી. (મીલાન)
નહીં દયા હોય કેમ થાય નામ પૈસાથી, કર ભજન૦

૧

બચ્યો નરનો પ્રાણ કેવ ક્યાંન સમે પૈસાથી,
જમ લેવા આવે નહીં પ્રાણ થમે પૈસાથી;
તુ નમસે જરને ના સાધુ નમે પૈસાથી,
સત તેનુ છોડીને નાહક ભમે પૈસાથી. (મીલાન)
માટે વીચારી ના રાખો કામ પૈસાથી, કર ભજન૦

૨

મોટી છે જક્તમાં બીધા દાન પૈસાથી,
તે સઉમા સરસ છે ગુરૂ ગ્યાન પૈસાથી;
કોઈ લોકો કરેછે અભીમાન પૈસાથી,
કર ભજન ઉઠાવી લેતુ ધ્યાન પૈસાથી. (મીલાન)
નહી મલે નાર નરને ધનશામ પૈસાથી, કર ભજન૦

૩

કર ભક્તી ઉઠાવી લેતુ મન પૈસાથી,
સઉથી છે સરસ એક હરી ભજન પૈસાથી;
ચાહે પ્રભુ મગનને કરે મગન પૈસાથી,
નહીં મલસે વેચાતું ત્રીભવન પૈસાથી. (મીલાન)
કહે નબીખાન નહીં પાસે ધામ પૈસાથી, કર ભજન૦

૪

રગત છોટી.—ગુજરાતી

જે આસક થઈ માયાની લોભ ચાએ છે,
માયામાં ફસી પાછલથી પછતાએ છે. ટેક.

ઇશ્વરની યાદ ના જાને ભલી બલાઈ,
દુનીયામાં થાએ તેની કેમ બડાઈ;
બીજાની નીંદા પાછળથી કરે બુરાઈ,
તે પોતેજ પાપમાં પંછતાએ છે બાઈ. (મીલાન)
બુરાઈ કરસે તેની બુરાઈ થાએ છે, માયામાં ફસી૦

૧

જુઠા માણસની જાજી વાત નહીં ચાલે,
થાય થોડા દહાડામાં તેના હાલ હવાલે;

સાંચા માણુસની વાત કોઈ નહીં ટાલે,
જે બોલે વીચારી બોલ પોતાનુ પાલે. (મીલાન)
નહીં કોઇ દહાડો તે પેટ ભરી ખાએ છે, માયામાં ફસી૦

૨

સાંચાની પ્રીત સઉ ગુનીવાન નર રાખે,
જુઠાને ઇશ્વર નરક કુંડમાં નાખે;
સાંચો અમરીત વૈકુંટ જઇને ચાખે,
જુઠા નરની જઇ કોઇ વાત નહીં ભાખે. (મીલાન)
નર જુઠો સદા મદ લોભમા લલચાએ છે, માયામાં ફસી૦

૩

કહે સમ્મુલાલ રામાજી સાંભલ ગ્યાની,
આ જુઠી દુનીયાં ત્રણ દહાડાની ફાની;
ખરસેદજી મગન નારાયન કહે છે ધ્યાની,
કહે નબીખાન હું નામ જપું નીરબાની. (મીલાન)
અન્તુનની સાતે હસંન અલી ગાએ છે, માયામાં ફસી૦

રંગત દેડ કડી.—ગુજરાતી.

માત પીતા શું કરે કર્મમાં લખે વીધાતા કામ,
અકલ તારી કેમ થઈ બે ફામ જી. ટેક.

સપુત બેટો પ્યાસો રહે પીતાને પાણી પાય,
જોઇ ખુશી રહે તેની માય જી;
દુનયામાં જીવે ત્યાં સુદી નીત માતાના ગુણ ગાય,
સદા તે પ્રેમના દુધે નાય જી;
સોનાનો ઢગલો આપી ચાહે પગે લગી સરમાય,
તોપણ નહીં બદલો પુરો થાય જી. (મીલાન
સપુત બેટો નહીં મલે વેચાતો ખર્ચી દામ, અકલ તારી.

૧

એટલું મોટું છે માત પીતાનુ પુતર પર હેસાન,
થોડો છે આપે પોતાનો જાન જી;
સરન થઇ મા બાપની બન્તી કરે ખાનને પાન,
તેની પર રહે ખુદા મહેરબાન જી;
સપુત થઇને નામ ઉઠાવે સમઝે દયાને દાન,
માલેક બકસે તેને ગ્યાન જી. (મીલાન)

સેવા કરીને માત પીતાની પી નેકીનુ જામ, અકલ તારી૦

૨

માત પીતાએ મોટો કીધો રાખીને તુજપર પ્યાર,
ખુશા બહુ થયા જોઇ દીદાર જી;
લાજ રાખા માતાની ખુદાએ તુજ માટે એકવાર,
દુઃખથી નહીં થયાં કદા લાચાર જી;
દુઃખ વેઠીને આપ્યું સુખ બહુ હવે થયો સરદાર,
ખાતરી થાસે કર સન્સાર જી. (મીલાન)

જીગરનુ પાયું દુધ પ્રેમથી રાખ્યો બહુ આરામ, અકલ તારી૦

૩

જીંદગીનો કાંઇ નથી ભરોસો સાચ આ નર જ્ઞાની,
છે એકદીન દુનયા ફાની જી;
સન્મુલાલ તો ગાએ પ્રેમથી એક નર નીરખાની,
ખુદાની રાહ ને પેછાની જી;
રામા મંગલ મગન નરાયન અમરસીંગ જ્ઞાની,
ખુસરૂ ઉમેદના મનમાની જી. (મીલાન)

મધુર વચન છે નબીખાનના સખુન છે શુદ્ધ કલામ, અકલ તારી૦

રંગત દેડ કડી.—ગુજરાતી.

ગુરૂમાં નહીં પુરો ઉસ્તાદી રહે ચેલો બે કામ,
જ્ઞાનનું પીએ તે ક્યાંથી જામ જી. ટેક.

હજારોં એબ રહે ગુરૂમાં જોઇ ચેલો લજવાય,
મુખથી કેમ કરીં બોલાય જી;
મનમાં રહે મુસ્તાક ગુરૂ બદ કામોંમાં સપડાય,
સાગીરદ મનમાં બહુ પસ્તાય જી. (મીલાન)

જ્ઞાન ધ્યાનથી દુર લોભ લાલચના ગુરૂ તમામ, જ્ઞાનનુ પીએ૦

૧

મુવો બાપ જગતમાં એવો ગણે પૈસાને આજ,
નહીં દીલમાં દીકરાની દાજ જી;
બલી જીન્દગી દીકરાની જેમાં બાપનો તોડે રીવાજ,
બીગાડે હાતે પોતાનુ કાજ જી. (મીલાન)

ઇસિતરી કરોતો યેવો જે દુખમાં લીયે સાત આરામા, જ્ઞાનનુ પીએ૦

૨

જીવો નાર દુનીયાંમા યેવી ધણીનો રાખે વીચાર,
નીભાવે સુખથી તે સન્સાર જી;
ધીકારછે નરને જે હટી જાય દુખને જોઇ કોઇ વાર,
રડે તે સંકટ સમેં હર બાર જી. (મીલન)
જુગાર ચાડી ચોરી યેછે મોટી ખોડના નામ, ભાનતુ પીએ૦

૩

ખરો સાગીરદ ગુરૂનો રૂડી જગતમાં ચાલે ચાલ,
થાયે ઉસ્તદનુ નામ નેહાલ જી;
સાપુર હુસનુ કહે ખરાનો ખરે નહીં યેક બાલ,
ચલાવે ખુસરૂ ચાલ ટકસાલ જી. (મીલન(
કહે નબીખાં બનેછે મોટા જે ખરચીને દામ, ભાનનું પીએ૦

૪

રગત દેડ કડી.

ઉસકે કુદરતકા બયાન કોઇ લીખે કહાં તક યાર,
હૈ જીસ્સે અર્શ ફર્સ ગુલજાર જી. ટેક.
કાફ નુનકે કહેતે કીયા રૌશન એ જમી અસમાન,
લીખું લાસાનકી કૈસે શાન જી;
નુરસે જીસકે જહાં હૈ રૌશન જબાસે જીસકે કુરાન,
માન ઇન્સાન તુલા ઇમાન જી.

ચાલ.

કાલ તલગ જીસ્સે હારા હૈ = માહાં કાલ નહીં દમ મારા હૈ,
નહીં વો રહે કીસ્સે ન્યારા હૈ. (મીલાન)
નહી વો રહે કીસ્સે ન્યારા હૈ કાદર વો કરતાર, હૈ જીસ૦

૧

એક લહેજેમેં બના દીયા વો મહા કાલીયા સેસ,
કાટે ભક્તનકે કષ્ટ કલેસ જી;
કીપા કરકે કીયા હૈ પરઘટ બ્રીહ્મા વીષ્ણુ મહેસ,
કરે એૈસી લીલા વો હમેસ જી.

ચાલ.

પાંચ તત્વકા સકલ પસારા = કીયા ગંગા જમના કી ધારા,
જનકો ગંગાસે નીસતારા. (મીલન)
જનકો ગંગાસે નીસ્તારા એૈસા સીરજન હાર, હૈ જીસ્સે૦

૨

ઘટ ઘટ બ્યાપક બ્રીહ્મ બ્રીહ્મકી અખંન હે માયા,
સબોને બીચાર ફીર લાયા જી;
ગ્યાન ધ્યાનકે સાગરમેં જીસને ગોતા ખાયા,
કીનારા વો જલદી પાયા જી.

ચાલ.

સત સુમરન કરલે તુ હરકી = કરસેવા તુ ધરની ધરકી,
હે એ સબ માયા ઇશ્વરકી. (મીલાન)
હે એ સબ માયા ઇશ્વરકી નહીં પાયા કોઇ પાર, હે જીસ્સે૦

૩

પાર બ્રહ્મ પરસોતમ કો ભજ હે વો દીંન દયાલ,
બનાયા સ્વર્ગ મીર્ગ પાતાલજી;
ત્રીભુવન ત્રીલોક ત્રીર દેવા ઉસીકે હેં સુન હાલ,
કહે ઉસતાદ એ સમ્બુલાલજી.

ચાલ.

રામા મંગલ કહે ધન ધન હે = ખુસરૂ અન્તોન સંગ મગન હે,
નબીખાનકી નઇ કથન હે. (મીલાન)
નબીખાનકી નઇ કથન હે કહે નરાયન સાર, હે જીસ્સે૦

૪

રંગત દેડ કડી.

નીરાકાર નીરધાર નીરંનજન વો નર હે નીરખાન,
તુ પહેલે ઘટમે બ્રહ્મ પૈચાન જી. ટેક.

પરથમ ધુન્દુકાર હતા તુ લે હીરદેમે જાન,
નહીં થા અકાર કહેના માનજી;
ઓહંગ સબ્દ ફીર હુવા સોહંગ ફીર ઉસ્સે હુવા નીદાન,
સોહંગસે માયા હુઇ પરમાનજી.

ચાલ.

માયાસે હુવા હે જાન જમી અસમાન,
અનેક પરકારકે જીવ જંત્ર ધર ધ્યાન;
તુ ગુની સમજ લે હુવા હે જબ ગુર ગ્યાન,
હો ગયા હે ગ્યાની જો નરથા અન્જાન. (મીનાન)
ઉસ માયાસે હુવા હે સ્રષ્ટીકા તમામ મન્ડાન, તુ પહેલે૦

૧

તરહેં તરહેંકે નીરાકારને કીયે હેં પૈદા શાન,
હજારોં કીયે હેં બુઢે જવાન જી;
જમીસે લગાયે યાર ચમકનેં તારે ચંદ્ર ઔર ભાન,
ઇસે ક્યા જાનેગે નાદાન જી.

ચાલ.

મૈં અલગ અલગ કહેતાહુ સભી નીસાન,
અબ કપટ ત્યાગકે તજદો આપ ગુમાન;
તુ દેખ બેદમે ગોર કરકે ઇનસાન,
નહીં પાએ હાલ મર ગયે બહોત દીવાન. (મીલાન)
કહાં તલગ મૈં કરૂં બયા હૈ વો એક રસકી ખાન, તુ પહેલે૦

૨

સબ ઘટ ઘટ બ્યાપક હૈ વો સત આપ રૂપ ભગવાન,
કે જીસકા હૈ નીર્મલ અસ્થાન જી;
કોઇ રંગકે કીયે હૈં ઇન્સાં ફીસને સત્ત સુજાન,
હુવે હૈં બડે બડે બલવાન જી.

ચાલ.

મૈં કહું ગ્યાનકી બાત રખો તુમ કાન,
મારૂંગા દર દંગલમેં ગ્યાનકા બાન;
કીને પરઘટ હૈં દેવ ઓ દેવસ્તાન,
કર ભજન હરીકા છોડ સભી તુફાન. (મીલાન)
અપના સીસ તુ નીરાકારકે ઉપર કર કુરબાન, તુ પહેલે૦

૩

ભજન કરો પરમેશ્વરકા નહીં હોવે જરા ભર હાન,
એહી હૈં ગુરૂકા સત પરમાન જી;
બાના સુરકે સહશ્ર ભુજાકો કાટા નંદકા કાન,
કર દીએ કુન્દન પુર કલ્યાનજી.

ચાલ.

હૈં સમ્મુલાલ રામાજી રસકી ખાન,
નારાયન મંગલકે સંગ સેખ ઉસમાન;
કથ નબીખાન ગાતે હૈં નીરાલી તાન,
એ બાબુ લાલને કીના સભી બખાન. (મીલાન)
અહેમદ યાકુબ મંગલ ખુસરૂ કહે ગ્યાન હરઆન, તુ પહેલે૦

૪

રંગત તીકડયા.

ઇગ્રેજ યાર = કરકે બીચાર = અક્કલ હુસ્યાર = હૈ દોડાઇ,
ગાડી ચલાઇ = ખાસી બનાઇ = બમ્બઇમેં લાઇ = કર ચતરાઇ. ટેક.
ઇન્જનકો ચીન = રહે લોગ તીન = ગોરા સંગીન = રહેતા સબસે,
કાલેકા એક = કાલાહી ભેક = રસ્તેકો દેખ = રહેતા દબસે;

લીયા તાર બાંચ = કીના હૈ માંચ = ધન્ટોંકો જાંચ = લીના જબસે,
બીકમેં જાન = એકી જવાન = ઉસકાહી ધ્યાન = રહેતા રબસે.
ફસમેં ગીલાસ = સેગન પ્રકાસ = તીસરા હૈ લાસ=ચોથા ભાઇ, ગાડી૦
૧
પાનીકા શોર = અગ્નીકા તોર = રખતી હૈ જોર = ચલને ભારી,
કેઇમેં હૈ તીસ = કેઇપે પચીસ = કેઇમેં હૈ બીસ = ડબે જારી;
ચલનેકે બાર = હોકે હુસ્યાર = સીટી પુકાર = ધર લલકારી,
કલકા સીપાઇ = કરતા સફાઇ = કલ ધર દબાઇ = કી હુસયારી.
દેકે કલદાર = લીએ ટીકટ યાર=હો ગયે સવાર = જબ ચીલાઇ, ગાડી૦
૨
કલકા સુમાર = કેઇએક યાર = દીલસે બીચાર = કહેના શાને.
યહાંપર બતાવ = તુમ ઢુંડ લાવ = મુજકો સુનાવ = હૈ અરમાને;
બંમ્બઇસે જાન = આઈ કલ્યાન = પુનેકે મ્યાન = ગઈ ધર ધ્યાને,
ગઇ સોલાપુર = કરના મન્જુર પહોંચી સબ દુર = કરના ગ્યાને.
કહેના તમામ = કલોંકે નામ = હૈ તુમસે કામ = મુજકો ભાઇ, ગાડી૦
૩
કહેતે રીસાલ = સુનલે એ ખ્યાલ = કહે સંભુલાલ = નર ગુનવાને,
ગ્યાની સીપાઇ = સેક ચાંદ બાઈ = કરકે સફાઇ = કહેતે ગ્યાને;
રામાજી છંદ = કારીગે બંદ = કહે પુનમ ચંદ = નર ઇનસાને,
મગનકે સંગ = નારાયન ચંગ = ખડકાવે દંગ=ભે નાદાને. (ભીલાન)
કથ નબીખાન = ગાને હૈં તાન=દંગલ દરમ્યાન=સુન જન ભાઇ, ગાડી૦

૪

બાહર સીકસ્તા—ગુજરાતી.

હું તુને જોયા વગર ઝુરું છું આ દીલ છે તારૂ તુજાન મારી,
હું જીવ તારો તુ કાયા મારી જીગરમાં મારા લાગે કટારી. ટેક.
હુંતો દીવાનો થયો છું પ્યારી ગલાથી લાગી લેં દીલ જાની,
વો પ્રાણ પ્યારી કપટ તજીદે ત્રન દહાડાની છે જીન્દગાની;
સામાટે તાના માના કરેછે ના કામ આવસે તારી જુવાની,
માટે અશકને નમીને જોતુ આખર એક દહાડો છે દુનીયાં ફાની.
હું તારો આશક તુમારી માશુક હું તારો દીલબર તુ લછમી મારી,
૧
તજીને દુનીયાંની માયા ઝુઠી તે પ્રેમ પ્યારેથી મન લગાઉં,
વલીએ મનમા આ એકજ આવે કે માથુ પટકીને મરી જાઉં;
એ દીલમા તુ જાન જે કે નીશ્ચે વેચાતુ લાવી હુ ઝેર ખાઉં,

જો મલસે જાની તો દરયાસાગર પર તે દહાડે જઇ ફુલ ચડાઉં. (મી)
હું પીતમ તારો તુ પ્રીત મારી હું પ્રેમ પ્યારો તુપ્રાણ પ્યારી, હું જીવ૦

૨

ઝુરીઆ કરછું હુ રાતના દાહાડો વો પ્રાણ પ્યારી હું તારા ગમ્માં,
એ બદલો તારેથી લઇસ જાની પ્રભુની પાસે અગલા જલમ્માં;
એ શું વીધાતા એ મારી અક્ષર લખીને એવા મારા કરમ્મા,
દસ્કા ખાઇને રડયા કરંછું ઝુરયા કરંછું તારા સીતમ્મા. (મી૦)
પતંગ હું તારો તુ ડોર મારી હુ નરહું તારો તુ મારી નારી, હું૦

૩

આવા દુખને વો બદલે મુજને મરન દે તુ મારા ત્રીપુરારી,
પુરવેજ જનમનુ શું પાપ હતુંકે મુજ આશકપે જફા છે ભારી;
નજરતુ કરજે વો મારા ઇશ્વર નથી વાત માસુકની એ સારી,
મગનજી રામા બાબુએ મંગલ નરાયન કહે લેજે દાદ મારી. (મી૦)
નબીખાન કહે હું અશક તારો તુ જીવાડ નાર લે જાન ઉગારી, હું જીવ૦

૪

તીન કડી–ગુજરાતી સલામ.

સલામ મારી છે = હવે નેકો નામ, બંદો છઉં ગુલામ. ટેક
આજે રાત ગઇ રંગ રાગમા ખુસી થયા સઉ નર નારી,
દાયા રાખ જો મુજપર તમેં બંદગીની કરો તયારી. (મીલાન)
રસ્તા નેકીના = લો ખરચી દામ, બંદો છઉં૦

૧

જીગર સાફ કર અંતકરનને રાખી બોલો સાચી વાન,
વખત જાયછે અમુલ ઘડી એક ગફલતમાં તુ જાન. (મીલાન)
ફીકરને મનપર = લઇ દીલમાં હામ, બંદો છઉં૦

૨

બનાવીને નવી નવી લાવણી વલી ફરીથી લાવી શુ,
નામદારોની મીજલસમાં રાગ રંગ મચાવી શું. (મીલન)
વજન તારોંપર = સુરતાલ તમામ, બંદો છઉં૦

૩

નામ સાહેબનો યાદ કરો કહે શાપુર હુસતુ છે ગ્યાની,
રસ ભરી લાવણી તરાં તરાંની ખુસરૂને મન માની. (મીલન)
નબીખાં કહેછે = લો હરીનુ નામ, બંદો છઉં૦

૪

જાહેર ખબર

આ પુસ્તક કાવસજી પટેલના તલાવના આગલ અલીભાઇ જીવાજી વોહરા પરચુ-ટણ સામાન વાલાની દુકાનપર મલશે અગર હમારે ત્યાં નીચે લખેલા ઠેકાણે મલશે.

આ પુસ્તક હમારે ત્યાંથી સામટી પ્રતો ખરીદ કરનારા સાથે કમીશન વીગેરેનો બં-દોબસ્ત અમોને જાતે મલ્યાથી અથવા પોષ્ટ-પેડ કાગલ લખ્યાથી થશે, નાટપેડ કાગલ લીધામાં આવશે નહીં. બાહાર ગામવાલા ઓએ ટપાલ ખરચ અને કીંમત મોકલ-વાથી પુસતકો મલશે અગર વ્યાલ્યુપેએબલ પાર્સલથી પણ મલશે.

નારાયન આસા ખારવા,
મગન રામજી ખારવા.

મુંબઈ—ઠેકાણું કાવસજી પટેલના તલાવપર નારાયણ બાલાજી મીસ્ત્રીની વાડીમાં.